

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΞΖ'

Τετάρτη 9 Μαΐου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 9 Μαΐου 2001, νημέρα Τετάρτη και ώρα 10.41' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Δ' Αντιπροέδρου αυτής κας **ΑΝΝΑΣ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 8.5.2001 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΞΖ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 8ης Μαΐου 2001, σε διάταξη στην ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ουγκάντα για την οικονομική, επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία»).

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Γεώργιο Κωνσταντόπουλο, Βουλευτή Πιερίας, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Απτικής κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εξωραϊστικός και Καλλωπιστικός Σύλλογος "Παναγία Φανερωμένη" Ασπρόποτρου ζητεί την αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού της Τροχαίας Αιγάλεω.

2) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η 'Ενωση Πολυτέκνων Κύμης και περιχώρων Εύβοιας ζητεί την καταβολή της ισόβιας σύνταξης πολύτεκνης μητέρας σε όλες τις πολύτεκνες ανεξάρτητα ορίων εισοδήματος.

3) Οι Βουλευτές κύριοι φωτης κούβελης και ασημίνα ξηροτύρη αικατερινάρη κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Δράμας ζητεί την επίλυση εργασιακών, φορολογικών και λοιπών προβλημάτων των μελών του.

4) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Παγκρήτιος Σύλλογος Γονέων και Φίλων Παιδιών με νεοπλασία "Ηλιαχτίδα" ζητεί την πρόσληψη του αναγκαίου νοσηλευτικού προσωπικού στη μονάδα μεταμόσχευσης μυελού των οστών στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου Κρήτης.

5) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Μητροπολίτης Κυθήρων ζητεί την επισκευή του οδικού άξονα της νήσου των Κυθήρων.

6) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με τις προτάσεις του Τεχνικού Επικελητηρίου της Ελλάδας για το σχέδιο Νόμου που αντικαθιστά το Π.Δ. 84/84.

7) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ με αναφορά του ζητεί την θητική και υλική αποκατάσταση των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης.

8) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία κάτοικοι Βέροιας, Θεσ/νίκης, Γρεβενών κ.λπ. διαμαρτύρονται για το πρόβλημα που παρουσιάστηκε στον επανέλεγχο των δηλώσεων διασάφησης εισαγωγής μεταχειρισμένων αυτοκινήτων από το εξωτερικό από τις ελεγκτικές υπηρεσίες των Τελωνείων.

9) Η Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ - ΗΛΙΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Τετραχωρίου Νομού Ηρακλείου ζητεί την εκτέλεση εργασιών στην εθνική οδό της περιοχής του λόγω της αυξημένης επικινδυνότητας της οδού.

10) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Αγρινίου "Ο ΕΡΜΗΣ" ζητεί την άμεση επαναλειτουργία του Γραφείου Εργασίας στο Αγρίνιο.

11) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελήνια Ομοσπονδία Σωματείων - Συλλόγων Ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη ζητεί να χορηγηθούν αντλίες συνεχούς έκχυσης ινσουλίνης στα μέλη της.

12) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Παρακαμπτιών Αιτωλ/νίας ζητεί τη διδασκαλία ειδικών μαθημάτων στους μαθητές του γυμνασίου Αγίου Βλασίου Αιτωλ/νίας.

13) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Εύβοιας ζητεί τη λήψη μέτρων για την κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα της κοινωνικής ασφαλίσης.

14) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝ-

ΝΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ελληνικού Αττικής ζητεί να του παραχωρηθεί ένα κτίριο του αεροδρομίου Ελληνικού για να στεγασθούν υπηρεσίες του.

15) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Επαγγελματίες - Έμποροι και Βιοτέχνες του Δήμου Ληλαντίων Εύβοιας ζητούν να επιτραπεί η λειτουργία των καταστημάτων τους και τις Κυριακές.

16) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ελυμνίων Εύβοιας ζητεί την επανασύσταση του σώματος της Αγροφυλακής.

17) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών Αταλάντης, Εύβοιας, Θεσπρωτίας και Πρέβεζας ζητούν τροποποίηση των όρων μεταβίβασης των ποσοστών συνιδιοκτησίας των ΣΚΒΕ προς τις ΕΑΣ.

18) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Παρακαμπούλων Αιτωλ/νίας ζητεί να μην καταργηθεί η Δ/νση του ΥΗΣ Κρεμαστών στην περιοχή του.

19) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορές με τις οποίες το Σωματείο Ταχυδρόμων Αθήνας και Ν.Αττικής, το Εργατούπαλληλικό Κέντρο Πειραιά και το Σωματείο Εργαζομένων ΕΛΤΑ Δ/τος Πειραιά ζητούν να προτιμηθούν οι έχοντες εμπειρία στον ΕΛΤΑ κατά την πλήρωση θέσεων μονίμου προσωπικού στον ΕΛΤΑ.

20) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Συν/σμοί Πτελεού - Αχιλλείου και Αγ.Θεοδώρων Μαγνησίας ζητούν την καταπολέμηση του δάκου στην περιοχή τους με αεροψεκασμό.

21) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αγροτικών Συν/σμών Πηλίου - Β.Σποράδων ζητεί να της δοθεί παράταση για την ολοκλήρωση των κτιριακών της εγκαταστάσεων.

22) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η επισκευή του οδικού δικτύου της ορεινής Τριχωνίδας.

23) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ωρεών Εύβοιας ζητεί να μη μεταφερθεί το αρχαιολογικό έύρημα "Ο Ταύρος των Ωρεών" από τη θέση του για την ανέγερση κτιρίων για τη στέγαση των δημοτικών υπηρεσιών του Δήμου του.

24) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ελυμνίων Εύβοιας ζητεί την πρόσληψη αγρονόμου και αγροφυλάκου στην ευρύτερη περιοχή του.

25) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατούπαλληλικό Κέντρο Εύβοιας ζητεί την ικανοποίηση ασφαλιστικών, φορολογικών, εργασιακών και λοιπών προβλημάτων των μελών της.

26) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων - Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη ζητεί τη χορήγηση ίνσουλίνης μέσω των αντλιών συνεχούς έγχυσης στα μέλη της.

27) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Μονίμων Δημοσίων Υπαλλήλων Υπουργείου Εθνικής 'Άμυνας ζητεί την

επίλυση οικονομικών αιτημάτων που απασχολούν τους εργαζόμενους.

28) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος ζητεί την επίλυση αιτημάτων που απασχολούν τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

29) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Αθηναίων ζητεί την επαναχρήγηση του επιδόματος ειδικής απασχόλησης στους εργαζόμενους στο Δήμο Αθηναίων.

30) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η κ. Δάφνη Νάτσου, πολιτική πρόσφυγας από την Τσεχοσλοβακία, ζητεί την επίλυση συνταξιοδοτικού της προβλήματος.

31) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία φορείς της Κορινθιακής Κοινωνίας ζητούν να παραχωρηθεί η Διώρυγα της Κορίνθου στην Κορινθιακή Κοινωνία.

32) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πτελεού Νομού Μαγνησίας ζητεί την παραμονή του Αστυνομικού Σταθμού στην έδρα του Δήμου του.

33) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο κ. Β. Τζαβέλλας, εργαζόμενος στην ΕΚΟ-ΕΛΔΑ ζητεί να του χορηγηθούν όλα τα στοιχεία του ατομικού του φακέλου που αφορούν στην αξιολόγηση της εργασίας του το έτος 2000.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 2216/241/7.9.00 ερώτηση και ΑΚΕ 241 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 30184/10-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης και αίτησης Κατάθεσης εγγράφων με αριθμό 2216/241/7.9.00 που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Παν. Λαφαζάνης σχετικά με τις χρηματιστηριακές τοποθετήσεις της Εμπορικής Τράπεζας για την στήριξη του χρηματιστηριακού δείκτη, σημειώνουμε κατ' αρχήν ότι η Εμπορική Τράπεζα από τη θέσπιση του άρθρου 51 του ν. 1892/90 βρίσκεται εκτός δημόσιου Τομέα και λειτουργεί βάσει κριτήριών που ισχύουν και για τις λοιπές Ιδιωτικές Τράπεζες και λογοδετεί μόνο στο Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της για τα πετραγμένα κάθε οικονομικής χρήσης.

Σχετικά πάντως με το εν λόγω θέμα, η Εισαγγελία Αθηνών διεξάγει ήδη προκαταρκτική έρευνα και η Εμπορική Τράπεζα έχει παράσχει κάθε στοιχείο που έχει ζητηθεί.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ»

2. Στη με αριθμό 2269/12-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 729/10-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 2269/12-9-2000 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γ. Καρατζαφέρη σχετικά με την ένταξη Ελλήνων Ομογενών Ιατρών στο σύστημα υγείας, σας γνωρίζουμε ότι:

Στόχος τους Υπουργείου μας είναι μέσα από το νέο περιβάλλον που θα δημιουργήσει η μεταρρύθμιση του ΕΣΥ να ευνοθεί η κατάξιωση του ανθρώπινου παράγοντα, μέσα από νέους κανόνες, αρχές και λειτουργίες, στο σύστημα.

Στα πλαίσια αυτά θα αξιολογηθούν όλες οι δυνατότητες ένταξης στο σύστημα επαγγελματιών υγείας αναγνωρισμένου κύρους.

**Η Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ**

3. Στη με αριθμό 2302/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 337/11-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 2302/13-9-00 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κορκολόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κ. Βουλευτή ότι καταθέτουμε ονομαστικό πίνακα των υποψηφίων υπαλλήλων καθώς και τις αιτήσεις τους που υποβλήθηκαν στη Δ/νση Διοικητικού ύστερα από το υπ' αριθμ. Δ16α/09/269/ΦΠΜ/27.07.1999 έγγραφο που Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ με θέμα "Προσλήψεις υποβολής υποψηφιοτήτων για την πλήρωση θέσεων Πρ/νων Τμημάτων των Δ/νσεων της Γενικής Δ/νσης Ποιότητος Δημοσίων Έργων της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ.

Με το Π.Δ/γμα 81/1999 έγινε τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ομοίου Π. Δ/γματος 428/95, μ' αυτό προβλέπεται η ένταξη της Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ και αναλύοντας οι Δ/νσεις, τα τμήματα και οι αρμοδιότητες έκαστου μέσα στα πλαίσια της γενικότερης λειτουργίας της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Επομένως οι αρμοδιότητες της Γ ΔΠΔΕ είναι ήδη καθορισμένες και η στελέχωση και οργάνωση της βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, ιδιαίτερα σ' ότι αφορά τις δύο νέες Δ/νσεις: Διαμόρφωσης Αρχών και Κανόνων Διασφάλισης Ποιότητας Δημοσίων Έργων και εξειδικευσης Ανθρώπινου Δυναμικού και της Δ/νσης Ελέγχου και εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας Δημοσίων Έργων.

Το ενδιαφέρον της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ για την ποιότητα των Δημοσίων Έργων είναι τεράστιο και προς αυτήν την κατεύθυνση έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες και ενέργειες, πιστεύουμε δε ότι ήδη η ποιότητα των εκτελουμένων Δημοσίων Έργων είναι πολύ υψηλή, στόχος δε είναι να περάσει αυτή η πολιτική, αυτή η τακτική και σ' όλα τα έργα του Δημόσιου Τομέα.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

4. Στην με αριθμό 2306/13-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1486/10-10-2000 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 2306/13-9-2000 ερώτησης του Βουλευτή κ. Μ. Σαλμά, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Οι Έλληνες αθλητές όλων των αθλημάτων προετοιμάστηκαν με ιδιαίτερη προσοχή και υποδειγματικό προγραμματισμό για τους Ολυμπιακούς αγώνες του Σίδνεϋ και για τις άλλες μεγάλες διεθνείς υποχρεώσεις τους της τελευταίας τετραετίας.

Οι λαμπρές επιτυχίες τους στους Ολυμπιακούς αγώνες του Σίδνεϋ αποτελούν αφευδή μαρτυρία της προόδου του Ελληνικού αθλητισμού και της παρατεταμένης Ανοικής την οποία διανύει.

Για την επιβράβευση των επιτυχιών αλλά και των προσπαθειών τους αυτών η Πολιτεία έχει καθορίσει νομοθετημένα κίνητρα στο νέο αθλητικό Νόμο 2725/99. Τα κίνητρα αυτά προβλέπουν την είσοδο των διακριθέντων αθλητών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, την επαγγελματική τους αποκατάσταση άλλα και γενναίες οικονομικές ενισχύσεις.

Κατά συνέπεια η Πολιτεία αποδεδειγμένα και στηρίζει ηθικά και ουσιαστικά του Πρωταθλητές μας όπως έχει υποχρέωση, αλλά και το έργο και τους στόχους των Ομοσπονδιών.

Οι Ομοσπονδίες περιβάλλουν με το ίδιο ενδιαφέρον και στοργή τους αθλητές τους και στο πλαίσιο των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων τους σε αγαστή συνεργασία πάντοτε με τη αθλητική ηγεσία εκδηλώνουν για αυτούς το απαιτούμενο ενδιαφέρον σε κάθε περίπτωση εμφάνισης απρόσπτων περιστατικών.

Ο Υφυπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

5. Στην με αριθμό 2340/14-9-2000 ερώτηση/AKE 251 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3120/2000-11-10-2000 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης και Αίτ. Κατάθεσης Εγγράφων 2340/251/14-9-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Στέφ. Μάνος, σχετικά με το Ταμείο Συνοχής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο προγραμματισμός των έργων που θα κατετίθεντο στο Ταμείο Συνοχής τόσο στον Τομέα των Μεταφορών όσο και αυτόν του Περιβάλλοντος, για την περίοδο 2000 - 2006 και ειδικότερα για το έτος 2000 προκειμένου να καλυφθούν οι δεσμεύσεις που αντιστοιχούν στο έτος αυτό (περίπου 450 εκ. ευρώ) έγινε σε κοινές συσκέψεις της ελληνικής και ευρωπαϊκής πλευράς το διάσπημα Ιουνίου - Ιουλίου 2000. Κατά τις συσκέψεις αυτές συμφωνήθηκε οι αιτήσεις για τα έργα αυτά να υποβληθούν το συντομότερο.

Ήδη έχουν αποσταλεί και αποστέλλονται αιτήσεις με αιτούμενη συνδρομή από το Ταμείο Συνοχής Ικανού ύψους ώστε οι παραπάνω δεσμεύσεις να καλύπτονται επαρκώς.

Οι αποσταλείσες αιτήσεις αφορούν Σιδηροδρομικά Έργα (Κατασκευή διπλής γραμμής Ειασγγελισμού Λεπτοκαρυάς, Ηλεκτροκίνηση Σιδηροδρομικής Γραμμής Πειραιά - Αθήνας - Θεσσαλονίκης, Κατασκευή Νέας Σιδηροδρομικής Γραμμής στο τμήμα Θριάσιο Πεδίο - Ελευσίνα - Κόρινθος - Κιάτο κ.ά.) Οδικά Έργα (Εξωτερική Περιφερειακή Θεσσαλονίκης Ανισόπεδος Κόμβος Κατερίνης, Ολοκλήρωση Τμήματος Υλίκη - Αγ. Κωνσταντίνος κ.α.) και Έργα Περιβάλλοντος (Υδρευση Ηρακλείου και Αγ. Νικολάου από το φράγμα Αποσελέμη, Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης Απορριμμάτων Αθήνας, Πρόγραμμα Διαχείρισης Απορριμμάτων Ε' Διαχειριστικής Ενότητας Ν. Χανίων - Κουρουπητός κ.ά).

Όπως προκύπτει απ' τα παραπάνω, ουδεμία ανησυχία δικαιολογείται όπως αναφέρει ο ερωτών Βουλευτής και οι αιτήσεις υποβάλλονται εντός του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος.

Τέλος δεν έχει αποσταλεί παρά μία μόνο επιστολή του επιτρόπου Michel Barnier προς τον Υπουργό Εθν. Οικονομίας με ημερομηνία 13/9 η οποία αναφέρεται σε προηγούμενη αλληλογραφία σε τεχνικό επίπεδο σχετικά με τα παραπάνω αναφερθέντα και τονίζει την ανάγκη επίσπευσης της διαδικασίας δέσμευσης των αναλογούντων για το 2000 πόρων.

**Ο Υφυπουργός
ΧΡ. ΠΑΧΤΑΣ»**

6. Στην με αριθμό 2411/15-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 141/2-10-2000 έγγραφο από την Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 2411/15-9-2000 του Βουλευτή κ. Στέφανου Μάνου, με θέμα το ωράριο λειτουργίας των πρατηρίων Βενζίνης, σας γνωρίζουμε τα εξής :

Η ρύθμιση του ωραρίου λειτουργίας καταστημάτων διανομής πετρελαιοειδών περιέχεται σε κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Μεταφορών και Επικοινωνιών .

Η Κυβέρνηση λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την εξυγίανση του κυκλώματος εμπορίας και διάθεσης των πετρελαιοειδών με στόχο την ενίσχυση του ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο κλάδο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την παραπομπή στην Επιτροπή Ανταγωνισμού από τον Υπουργό Ανάπτυξης του θέματος εμπορίας και διάθεσης πετρελαιοειδών.

Μέχρι στιγμής δεν έχουν εντοπισθεί στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η ισχύουσα ρύθμιση προξενεί προβλήματα στη λειτουργία του ανταγωνισμού.

Τα μέτρα που λαμβάνει το Υπουργείο θα συνεχισθούν προκειμένου να επιτευχθεί η ομαλή λειτουργία της αγοράς και η ενίσχυση του ανταγωνισμού στον τομέα των πετρελαιοειδών .

Η Υφυπουργός
ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ»

7. Στην με αριθμό 2431/18-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 138/2-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτηση 2431/18-9-2000 του Βουλευτή κ. Γ. Βουλγαράκη, με θέμα τα μεταλλαγμένα προϊόντα (Ενέργεια για έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των καταναλωτών, αποδεκτό όριο επιμόλυνσης σπόρων κλπ), σας γνωρίζουμε τα εξής:

Από τον ΕΦΕΤ έχει καταρτιστεί πλήρες σχέδιο πρωτοκόλλου για τον έλεγχο παρουσίας γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα και συστατικά τροφίμων για την εφαρμογή των κανονισμών EU 258/97, 1139/98, 49/2000 και 50/2000.

Το πρόγραμμα ελέγχων περιλαμβάνει δύο φάσεις: μια πρώτη φάση μαζικού screening και μια δεύτερη συστηματικών επανελέγχων και ελέγχων.

Επισυνάπτουμε περιληπτική κωδικοποίηση της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας.

Η ενημέρωση των καταναλωτών και η προστασία του δικαιώματος επιλογής διασφαλίζεται από την τήρηση των κανόνων επιστηματικής από παρασκευαστές, μεταποιητές και εισαγωγές τροφίμων.

Η ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του προγράμματος ελέγχων του ΕΦΕΤ (Οκτώβριος – Νοέμβριος 2000) θα επιτρέψει τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης άποψης για την κυκλοφορία στην Ελληνική αγορά τροφίμων με συστατικά προερχόμενα από γενετική τροποποίηση.

**Ο Υπουργός
Ν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ**

8. Στις με αριθμό 2564/22-9-00, 2729/3-10-00 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 728/10-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις με αριθμό 512/3-10-2000, 521/3-10-2000, 565/5-10-2000 αναφορές και 2564/22-9-2000, 2729/3-10-2000 ερωτήσεις που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Ν. Γκελεστάθη, Φ. Κουβέλη, Ι. Χωματά, Π. Ψωμιάδη και Γ. Γαρουφαλά σχετικά με την αύξηση του διατροφικού επιδόματος των Νεφροπαθών, σας πληροφορούμε τα εξής:

Από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου μας έχει εκδοθεί Σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας και του Υφυπουργού Οικονομικών σχετικά με την αύξηση του διατροφικού επιδόματος των Νεφροπαθών.

Σύμφωνα με την απόφαση η αύξηση του διατροφικού επιδόματος διαμορφώνεται ως εξής:

Από την 1η Νοεμβρίου 2000 το επίδομα αυξάνεται σε 29.670 δρχ. με ταυτόχρονη ένταξη των μεταμοσχεύσεων.

Από την 1η Ιουλίου 2001 το ποσό του επιδόματος θα διαμορφωθεί στις 40.000 δρχ. μηνιαίως για όλες τις κατηγορίες των Νεφροπαθών.

Ο Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ

9. Στην με αριθμό 2583/25-9-00 ερώτηση ΑΚΕ 274 δόθηκε με του υπ' αριθμ. 727/10-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 2583/274/25-9-2000 ερώτηση και ΑΚΕ που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Στέφ. Μάνο σας υποβάλλουμε συνημένα τα με αρ. 182/95, 393/95 και 396/98 Πρακτικά Συνεδριάσεων του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικράτειας, που αφορούν τα Σχέδια Π. Δ/των «Όροι, προϋποθέσεις, διαδικασία και προδιαγραφές για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας» που έχουν υποβληθεί κατά καιρούς.

Σημειώνουμε επίσης ότι η επεξεργασία του Σχεδίου Π. Δ/τος για τους ιδιωτικούς φορείς έχει ολοκληρωθεί από το Υπουργείο μας και το τελικό Σχέδιο έχει σταλεί στα συναρμόδια Υπουργεία για τυχόν παρατηρήσεις και υπογραφή.

Ως προς το δεύτερο ερώτημα, στα πλαίσια του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας συνεστήθη επιτροπή που μελέτησε την

εφαρμοζόμενη πολιτική στα φάρμακα στις ευρωπαϊκές χώρες. Με βάση αυτή τη γνώση το ΥΥΠ υπέβαλε τις προτάσεις του στα Υπουργεία Ανάπτυξης και Εργασίας και Κοιν. Ασφαλίσεων.

Έχει γίνει ήδη μία διύπουργική συνάντηση –σε επίπεδο Υφυπουργών- υπό την προεδρία του Υπουργού Υγείας. Στη συνάντηση αυτή συμμετείχαν σύμβουλοι. Οι συζητήσεις βρίσκονται σε εξέλιξη.

Η Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ

Σημ.: Τα συνημένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

10. Στην με αριθμό 2614/25-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 980/10.10.00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη ερώτηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2614/25-9-00 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ε. Κοντομάρης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Κατά το τρέχον σχολικό έτος βρίσκεται σε εξέλιξη εξοπλιστικό πρόγραμμα του ΥΠ.Ε.Π.Θ. για την προμήθεια εργαστηρίων Πληροφορικής στα Ενιαία Λύκεια της χώρας. Ο εξοπλισμός των εργαστηρίων Πληροφορικής θα πραγματοποιηθεί με διαγνωσμούς και άμεσες χρηματοδότησης προς τα σχολεία.

Από το προαναφερθέν πρόγραμμα προβλέπεται να λάβουν εργαστηριακό εξοπλισμό για τη διδασκαλία της Πληροφορικής και σχολεία του νομού Κέρκυρας.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

11. Στην με αριθμό 2623/25-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 981/10.10.00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2623/25-9-00 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. Νεράτζης, σχετικά με την ίδρυση Τμήματος Τ.Ε.Ι. στη Σαλαμίνα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο Παιδείας έχει συγκροτήσει Ομάδα Εργασίας από διακεκριμένους ειδικούς και εμπειρογνώμονες προερχόμενους από τα Πανεπιστημία και τα ΤΕΙ της χώρας, η οποία έχει ως έργο την εκπόνηση του εθνικού χωροταξικού και στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι προτάσεις της Ομάδας Εργασίας θα υποβληθούν αφού ολοκληρωθεί η κατάρτιση των επιμέρους στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων ανάπτυξης κάθε ΤΕΙ και ΑΕΙ.

Όλες οι προτάσεις φορέων από όλη τη χώρα θα διαβιβαστούν στην Ομάδα Εργασίας, προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση των προτάσεων και των εισγήσεών της.

Σημειώνεται ότι για την ίδρυση Σχολής, Τμήματος ή Παρατίματος ΤΕΙ απαιτείται σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο των ΤΕΙ (ν. 1404/83) η υποβολή πρότασης από τη Συνέλευση του οικείου ή του πλησιέστερου ιδρύματος, όταν πρόκειται για παράτημα.

Για την ίδρυση Τμήματος ή Τμημάτων ΤΕΙ τη Σαλαμίνα έχουν υποβληθεί αιτήματα Τοπικών Φορέων αλλά όχι η απαραίτητη πρόταση της Συνέλευσης του ΤΕΙ Πειραιά που είναι το πλησιέστερο ιδρύμα στη συγκεκριμένη περιοχή.

Το Υπουργείο Παιδείας δεν μπορεί να συζητήσει μεμονωμένα προτάσεις ιδρυσης ΤΕΙ, πριν ολοκληρωθεί το έργο της Ομάδας Εργασίας.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

12. Στην με αριθμό 2653/26-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 986/10.10.00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2653/26-9-00 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θ. Λεβέντης, και η οποία αναφέρεται στη διώξη εκπαιδευτικών στο Αγρίνιο, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Δ/νση Προσωπικού Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του ΥΠ.Ε.Π.Θ. με το αριθμ. Φ.361.8/41/Δ1/1436/20.12.1999 έγγραφό της διαβίβασε καταγγελείς του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 7^{ου} Δ.Σ. Αγρινίου και της Αναπλ. Διευθύντριας του ίδιου σχολείου κατά εκπαιδευτικών του σχολείου στον Προϊστάμενο του 2^{ου} Γραφείου Π.Ε. Ν. Αιτωλ/νίας, προκειμένου να αναθέσει τη διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης για διερεύνηση τυχόν πειθαρχικής ευθύνης των εν λόγω εκπ/κών.

Ο Προϊστάμενος του 7^{ου} Γραφείου Π.Ε. Νομού Αιτωλ/νίας στον οποία ανατέθηκε η διενέργεια της Ε.Δ.Ε., κατά τη διερεύνηση των καταγγελιών, διαπίστωσε παρατυπίες και πειθαρχικές παραβάσεις των εκπ/κών Ζαραβίνα Σωκράτη και Λιαροκάπη Θεοδώρου.

Επειδή οι ανωτέρω αρνήθηκαν να καταθέσουν (αν και κλήθηκαν τρεις φορές) και συγχρόνως πρόβαλαν δυσκολίες τόσο στο έργο του ανακριτή όσο και στη λειτουργία του σχολείου, ο ανακριτής κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 του ν. 1566/85 πρότεινε στον αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο στην απομάκρυνση των εκπ/κών για διευκόλυνση του έργου της Ε.Δ.Ε. Το υπηρεσιακό συμβούλιο έκανε αποδεκτό το αίτημα του ανακριτή και τους απέσπασε σε άλλα σχολεία (τον κ. Ζαραβίνα στο Δ.Σ. Λεπενούς και τον κ. Λιαροκάπη στο Δ.Σ. Παναπωλίου) για ένα τρίμηνο σύμφωνα με την προαναφερόμενη διάταξη. Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω εκπ/κών και κλήθηκαν για να εκθέσουν τις απόψεις τους στο συμβούλιο, δεν προσήλθαν.

Μέχρι σήμερα και οι δύο εκπαιδευτικοί αρνούνται να υπακούσουν στην εντολή της υπηρεσίας τους και δεν παρουσιάστηκαν στα σχολεία τους, επιλέγοντας να διαμαρτυρηθούν με απεργία πείνας έξω από το σχολείο τους. Πριν δε από την απεργία, οι εκπ/κοί είχαν κάνει κατάληψη στις τάξεις τους αρνούμενοι να αποχωρήσουν με αποτέλεσμα να απομακρυνθούν με εντολή εισαγγελέα.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι:

Η διερεύνηση καταγγελιών δια της διενέργειας Ε.Δ.Ε. σε καμιά περίπτωση δεν συνιστά πειθαρχική δίωξη η οποία άλλωστε λαμβάνει χώρα με άλλες διαδικασίες και εφόσον προκύψουν επιβαρυντικά στοιχεία τα οποία συνιστούν πειθαρχικό αδικήμα. Κατά συνέπεια δεν υφίσταται ουδεμία πειθαρχική δίωξη σε βάρος του.

Τέλος είναι γνωστό οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι υποχρεωμένοι να υπακούουν και να εφαρμόζουν τις ισχύουσες διατάξεις. Πολύ δε περισσότερο δημόσιος λειτουργός ο οποίος φέρει και την ιδιότητα μέλους του Δ.Σ. του συλλόγου εκπ/κών Π/θμίας Εκπ/σης.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»

13. Στην με αριθμό 2678/28-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 732/10-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 2678/28-9-2000 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Νικ. Κακλαμάνη με θέμα «Επιλογή Γενικών Διευθυντών Υγείας» σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με το Π.Δ. 95/2000 (ΦΕΚ 76/10-3-2000 τ.Α) «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας» για τη θέση του Γενικού Διευθυντή Υγείας προβλέπονται υπάλληλοι κλάδων: Π.Ε Γιατρών Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ ή Π.Ε Γιατρών Ειδικοτήτων ή Π.Ε Γιατρών ή Π.Ε Διοικητικού ή Π.Ε Οικονομικού ή Π.Ε Επιθεωρητών (Διοικητικών-Οικονομικών και Υγειονομικών).

Οι προαγωγές των υπαλλήλων στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή γίνονται με απόφαση του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου του άρθρου 158 του ν. 2683/1999, σύμφωνα με το άρθρο 82, παρ. 7 του Υπαλληλικού Κώδικα.

Σχετικά με τα ειδικά ιατρικά θέματα στις αρμόδιες για τα θέματα Δημόσιας Υγειονής Διευθύνσεις και στα Τμήματα αυτών, που υπάγονται στη Γενική Διευθύνση Υγείας, προϊστανται Γιατροί Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ οι οποίοι εισηγούνται στον Γενικό Διευθυντή για κάθε ιατρικό θέμα αρμοδιότητας του Υπουργείου.

Η Υφυπουργός
ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ»

14. Στην με αριθμό 2691/28-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 997/10-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2691/28-9-2000 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Παν. Λαφαζάνης, σχετικά με την αποστολή βιβλίων στα σχολεία, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Τα βιβλία Φυσικής Α' και Β' Ενιαίου Λυκείου Γενικής Παιδείας καθώς και τα βιβλία Φυσικής και Χημείας Β' και Γ' θετικής και τεχνολογικής κατεύθυνσης Ενιαίου Λυκείου έχουν ήδη σταλεί στις περισσότερες περιοχές της χώρας. Η απεργία των φορτηγών αυτοκινήτων η οποία μεσολάβησε δεν επέτρεψε την αποστολή στις υπόλοιπες περιοχές η οποία όμως θα ολοκληρωθεί τις προσεχείς ημέρες.

Τέλος, ως προς τα βιβλία των Μαθηματικών Γ' Ενιαίου Λυκείου θετικής κατεύθυνσης δεν υπήρξε πρόβλημα.

Ο Υφυπουργός
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»

15. Στην με αριθμό 2700/29-9-00 ερώτηση/ΑΚΕ 288 δόθηκε με το υπ' αριθμό 730/10-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 2700/288/29-9-2000 ερώτηση και ΑΚΕ που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Αθ. Γιαννόπουλο σχετικά με το Π.Δ. ίδρυσης του Περιφερειακού Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Δυτικής Αττικής, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο μας προέβη στην έκδοση του Π. Δ/τος ίδρυσης του Περιφερειακού Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Δυτικής Αττικής με βάσει τις εξουσιοδοτικές διατάξεις και τις αριθ. 413/1999 και 273/2000 γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Σχέδιο Π. Δ/τος για τη λήψη της αριθ. 413/1999 γνωμοδότησης του ΣΤΕ αναφέρει το Νοσοκομείο «Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής».

Η ολοκλήρωση της έκδοσης του Π.Δ/τος μετά την αριθμ. 413/99 γνωμοδότηση του ΣΤΕ δεν έγινε λόγω των εκλογών. Το Υπουργείο επανήλθε στο ΣΤΕ υποβάλλοντας νέο Σχέδιο Π. Δ/τος με επωνυμία «Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής» και εκδόθηκε η αριθ. 273/2000 γνωμοδότηση, η οποία λόγω τυπογραφικού λάθους δεν αναφέρεται στο ΦΕΚ, γενικό για το οποίο έχει ήδη ζητηθεί η διόρθωση σφάλματος.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η έκδοση του Π. Δ/τος ίδρυση Γενικού Νοσοκομείου με την επωνυμία «Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής» ακολούθησε όλες τις νόμιμες διαδικασίες.

Συνημμένα σας υποβάλλομε όλα τα σχετικά έγγραφα.

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβούλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

Η Υφυπουργός
Χ ΣΠΥΡΑΚΗ»

16. Στην με αριθμό 2776/3-10-00 ερώτηση/ΑΚΕ 302 δόθηκε με το υπ' αριθμό 1162/11-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στο από 3-10-2000 έγγραφο σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε η 2776/302/3-10-2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γ. Παπαγεωργίου, σχετικά με την υποβάθμιση ή μη του επιπέδου λειτουργίας του Τελωνείου Αλιβερίου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με το π.δ. 337/1992 (ΦΕΚ Α' 166) τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του Οργανισμού των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών (π.δ. 551/1988, ΦΕΚ Α' 259), με τις

οποίες προβλεπόταν στο Αλιβέρι η λειτουργία Τοπικού Τελωνειακού Γραφείου (Τ.Τ.Γ.) υπαγομένου στο Τελωνείο Χαλκίδας και η υπηρεσία αυτή αναβαθμίστηκε σε Τελωνείο Β' τάξης, επιπέδου αυτοτελούς Τμήματος.

Το τελωνείο Αλιβερίου σύμφωνα με το σχέδιο του νέου

Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών θα εξακολουθήσει να λειτουργεί ως Τελωνείο Β' τάξης.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Η πρώτη με αριθμό 881/7.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με δημοσιεύματα του Τύπου αναφερόμενα στη δυνατότητα παρακολούθησης των κινητών τηλεφώνων κλπ., διαγράφεται λόγω κωλύματος του Υπουργού και σε συνεννόηση με τον κύριο Βουλευτή.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 882/7.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Κωνσταντόπουλου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την καθυστέρηση αποστολής των καταστάσεων που ορίζουν τις ποσοτάσεις στην καλλιέργεια βάμβακος κλπ.

Κύριε Κωνσταντόπουλε, θα κάνετε υπομονή λίγα λεπτά, διότι ο κ. Χατζημιχάλης έρχεται.

Τρίτη είναι η με αριθμό 876/7.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εργαζομένων στην εταιρεία «ΟΛΥΜΠΟΣ».

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Τσιόγκα έχει ως εξής:

«Τον περασμένο Ιούνιο η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λάρισας πούλησε το Συνεταιριστικό Εργοστάσιο Γάλακτος «ΟΛΥΜΠΟΣ» στην «ΤΥΡΑΣ Α.Ε.», ιδιοκτησίας «Αφων Σαράντη».

Οι νέοι ιδιοκτήτες προχώρησαν αμέσως στην απόλυτη όλων των εργαζομένων και συγκεκριμένα εξαναγκάζοντας τους πενήντα έναν σε «οικειοθελές αποχωρήσεις», ενώ τους τριάντα δύο που δεν υπέκυψαν, τους απέλυσαν πέντε πέντε κάθε μήνα.

Ταυτόχρονα οι νέοι ιδιοκτήτες συνέστησαν μία εταιρεία «φάντασμα» ονόματι «LATISA» μέσω της οποίας προσέλαβαν πενήντα οκτώ νέους εργαζόμενους, τους οποίους επινοιάσαν στην εταιρεία «ΟΛΥΜΠΟΣ» και οι οποίοι δουλεύουν σε συνθήκες αχαλίνωτης εργοδοτικής τρομοκρατίας.

Πρόσφατα οι εργαζόμενοι που κατέφυγαν στα δικαστήρια για να ακυρωθούν οι απολύσεις τους δικαιώθηκαν, πλην όμως οι νέοι ιδιοκτήτες αποθραυσμένοι από την κυβερνητική ανοχή αρνούνται να τους επαναπροσλάβουν. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι «Αφον Σαράντη» μέσω της «ΤΥΡΑΣ Α.Ε.» έχουν πάρει κατά καιρούς δισκετατομύρια επιδοτήσεων.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός τι μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση για να επιλυθούν αυτά τα προβλήματα και να σταματήσει η αυθαιρεσία των «Αφον Σαράντη» που λειτουργούν σαν ζουν σε τριτοκοσμική χώρα.»

Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Πρωτόπαπας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κυρία Πρόεδρε, ο κύριος συνάδελφος, επειδή προέρχεται από το Εργατικό Κέντρο Λάρισας, ξέρει ότι ήδη έχουν παρθεί πάρα πολλά μέτρα, τουλάχιστον μέσα στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας.

Είναι πάρολ γνωστό ότι έχουν γίνει επανειλημένα έλεγχοι, ότι έχει υποβληθεί από τις 6-9-2000 μήνυση, διότι ευρέθησαν εργαζόμενοι που δεν ήταν εγγεγραμμένα στο θεωρημένο πίνακα προσωπικού και ρόλου εργασίας. Είναι επίσης πάρα πολύ γνωστό ότι έχει γίνει πλήρης έλεγχος για τη «LATISA» με αποτέλεσμα στις 13-3-2001 να έχει κατατεθεί στην Επιθεώρηση Εργασίας Τρικάλων ο σχετικός πίνακας προσωπικού με δεκατέσσερις εργαζόμενους. Είναι σαφές ότι η επιχείρηση αυτή λειτουργεί εντός του εργοστασίου της «ΤΥΡΑΣ Α.Ε.», αλλά στο 50 χιλιόμετρο Τρικάλων-Πύλης και όχι στη Λάρισα. Εκεί φαίνεται η έδρα. Μάλιστα έχει καταθέσει και πίνακα προσωπικού.

Εν πάσῃ περιπτώσει, είναι γνωστό ότι οι έλεγχοι έχουν γίνει και με παρουσία του Ι.Κ.Α. και εκπροσώπου του Εργατικού Κέντρου σε όλες τις περιπτώσεις. Είναι αυτό το οποίο έχουμε στα χέρια μας. Έχουν υποβληθεί μηνύσεις, έχει κατατεθεί πίνακας προσωπικού πλέον για τη «LATISA» και σε όλες τις περι-

πτώσεις οι έλεγχοι θα συνεχίζονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κύριε Υπουργέ, το καλοκαίρι του 2000 η Ένωση Συνεταιρισμών, παρά τη γενική κατακραυγή του λαού της Λάρισας, με μεθόδουμένη απόφαση ξεπούλησε για ένα κομμάτι ψωμί τη συνεταιριστική γαλακτοβιομηχανία «ΟΛΥΜΠΟΣ» στους ιδιοκτήτες της «ΤΥΡΑΣ Α.Ε.» Αφούς Σαράντη. Οι νέοι ιδιοκτήτες παρά τις δεσμεύσεις και στο νομάρχη και στην Επιθεώρηση Εργασίας ότι δεν θα απολύσουν προσωπικό, ότι θα πληρώνουν με βάση την κλαδική σύμβαση, απέλυσαν όλο το προσωπικό, ογδόντα τρεις εργαζόμενους και βεβαίως ανέτρεψαν και το εργασιακό καθεστώς. Συγκεκριμένα πενήντα ένας εργαζόμενοι εξαναγκάστηκαν –τα γνωρίζουμε όλοι αυτά πώς γίνονται– σε οικειοθέλη αποχώρηση και οι υπόλοιποι τριάντα δύο εργαζόμενοι διώχθηκαν ανά πέντε κάθε μήνα. Ο λόγος ήταν ότι οι εργαζόμενοι αρνήθηκαν τη μείωση στο μισό περίπου της μισθοδοσίας τους, την κατάργηση του οκτώρου, του πενθήμερου και τη μετατροπή τους ουσιαστικά σε σκλάβους των αδελφών Σαράντη, όπως κυνικά ζήτησαν οι ίδιοι.

Ταυτόχρονα με τις απολύσεις ο κ. Σαράντης δημιούργησε μια εταιρεία φάντασμα, τη «LATISA» στα Τρίκαλα. Προσλαμβάνει εργαζόμενους, τους επινοιάζει στον «ΟΛΥΜΠΟ» και για να γλιτώνει εισφορές προς το Ι.Κ.Α. και για να μην εφαρμόζει τις συλλογικές συμβάσεις. Περίπου εβδομήντα πέντε εργαζόμενους, τους οποίους διατηρεί στον «ΟΛΥΜΠΟ», εργάζονται σε συνθήκες μεσαιωνικές.

Πρέπει να πούμε ότι αυτή η επιχείρηση των αδελφών Σαράντη έχει πάρει δισεκατομμύρια με επιδοτούμενα προγράμματα από το ελληνικό δημόσιο. Και βεβαίως πρέπει να πούμε ότι αυτή η πολιτική η σημερινή θρέφει και τους ίδιους τους εργοδότες, οι οποίοι αποθραυσύνονται και λειτουργούν μ' αυτόν τον τρόπο.

Πρέπει κατά την άποψή μας να παρέμβετε για να ξαναγυρίσουν οι εργαζόμενοι στη δουλειά τους. Οι εργαζόμενοι πήγαν στα δικαστήρια, κέρδισαν τα δικαστήρια και όταν πήγαν για δουλειά τους είπαν «καθίστε έξω, δεν σας βάζω μέσα». Και βεβαίως καταλαβαίνετε ποιος εργαζόμενος θα αντέξει δύο και τρία χρόνια μέχρι να γίνει η έφεση το Μάιο του 2002.

Γνωρίζουμε ότι έχετε τη δυνατότητα να κάνετε παρεμβάσεις στους εργοδότες να τους υποχρεώσετε να βάλουν τους εργαζόμενους μέσα να δουλέψουν, γιατί έχουν πάρει δισεκατομμύρια από επιδοτήσεις για να λειτουργήσουν έτσι όπως λειτουργούν και μέσα από τα περιπτώματα και μέσα από τα stage χωρίς να πληρώνουν δραχμή σε εργαζόμενους και με εταιρείες-φαντάσματα.

Πρέπει να σας πω ότι αυτά τα στοιχεία, που έχετε από το Ι.Κ.Α. και την Επιθεώρηση Εργασίας, δείχνουν ότι δεν υπολογίζουν τίποτα. Έχουν εταιρείες φαντάσματα τις οποίες τις δηλώνουν σε κάποια διεύθυνση στα Τρίκαλα και πάει η Επιθεώρηση Εργασίας και το Ι.Κ.Α. εκεί και δεν βρίσκουν τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κύριε Υπουργέ, θεωρούμε ότι μπορείτε να παρέμβετε, ώστε να ξαναγυρίσουν οι εργαζόμενοι στη δουλειά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ευχαριστώ.

Ούτε η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λάρισας είναι δημόσια αρχή, ούτε μπορούμε εμείς να επηρεάσουμε το αν θα κρατήσει μια επιχείρηση ή θα την πουλήσει. Ως γνωστόν η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών αποτελεί την ένωση των αγροτών της περιοχής και, εν πάσῃ περιπτώσει, των συνεταιρισμένων αγροτών της περιοχής. Η Ένωση έκρινε σκόπιμο να πουλήσει μια επιχείρηση την οποία είχε. Δικό της θέμα είναι. Και είναι απολύτως νόμιμο ως γνωστόν.

Από εκεί και πέρα εάν υπάρχουν παρανομίες, οι παρανομίες αυτές καταγγέλλονται και η δυνατότητα του επιθεωρητή του Υπουργείου Εργασίας είναι μόνο να κάνει αυτά που κάνει, δηλαδή να εφαρμόζει το νόμο.

Είπα στον κύριο συνάδελφο ότι ήδη έχει γίνει μήνυση από τις 6.9.2000, γιατί βρέθηκαν εργαζόμενοι στην ΟΛΥΜΠΟΣ χωρίς να αναφέρονται στον πίνακα προσωπικού και ωρών εργασίας και έγινε ενδελεχής έλεγχος για την «LATISA», η οποία βρέθηκε ότι λειτουργεί μέσα στο εργοστάσιο της «ΤΥΡΑΣ Α.Ε.» στα Τρίκαλα. Κατέθεσε δε στις 13 Μαρτίου πίνακα προσωπικού με δεκατρείς εργαζομένους, άρα πλέον ελέγχεται κανονικά, δεν είναι φάντασμα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ : Καραϊσκάκη 57 είναι η διεύθυνση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Με συγχωρείτε, δεν είναι Καραϊσκάκη 57. Είναι σύμφωνα με την επίσημη δήλωση η οποία έγινε με ΑΦΜ, εφορία και πίνακα προσωπικού μέσα στο εργοστάσιο της «ΤΥΡΑΣ Α.Ε.». Αυτό μου λέει η επιθεώρηση εργασίας τουλάχιστον στο χαρτί που έχω εδώ. Καταλαβαίνετε πολύ καλά ότι εγώ θα εμπιστεύθω τη δημόσια αρχή, η οποία είναι η Επιθεώρηση Εργασίας. Αυτή από ότι φαίνεται έχει κάνει τη δουλειά της και όπως η ίδια ισχυρίζεται και δεν νομίζω ότι το διαφεύδει κανείς έχει επανειλημμένα έρθει σε επαφή με το Εργατικό Κέντρο για να συντονίσει τους ελέγχους της πάνω σ' αυτά τα ζητήματα.

Εάν, εν πάσῃ περιπτώσει, έχετε κάποια πρόσθετη καταγγελία, θα σας παρακαλούσα να μου τη στείλετε προκειμένου να δώσω εντολή στην ανάγκη στο ΣΕΠΕ εάν δεν είναι ικανοποιητική –κατά τη γνώμη σας βεβαιώσ-η Επιθεώρηση Εργασίας στη Λάρισα που δεν νομίζω ότι οι άνθρωποι δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους, αλλά για πρόσθετη επαλήθευση των όσων ισχυρίζονται, μπορείτε να στείλετε κλιμάκιο επιθεωρητών από την Αθήνα, εάν το εκτιμάτε.

Στείλτε μου λοιπόν ότι στοιχεία έχετε που δεν συμφωνούν με όσα είπα στο Υπουργείο Εργασίας και εγώ ευχαρίστως θα δώσω την εντολή στο ΣΕΠΕ να κάνει και πρόσθετους ελέγχους, προκειμένου να επιβεβαιωθεί το τι ακριβώς γίνεται.

Εδώ θα σας θυμίσω ότι, όπως ξέρετε, εάν μια απόφαση του πρωτοδικείου δεν είναι υποχρεωτικά εκτελεστή, έχει δικαίωμα ο αντίδικος να πάει στο εφετείο. Αυτό δεν μπορούμε να το εμποδίσουμε, ούτε μπορούμε εμείς να επιβάλουμε σε κάποιον το αν θα απολύσει ή δεν θα απολύσει κάποιον. Εμείς μπορούμε να εκτιμήσουμε εάν η απόλυτη είναι παρόντομη. Καταθέτουμε στο δικαστήριο την άποψή μας. Βοηθούμε τον εργαζόμενο να κερδίσει σε περίπτωση παράνομης απόλυτης τη δίκη και από εκεί και πέρα όταν το εφετείο βγάλει τη τελική του απόφαση, ο εργοδότης θα υποχρεωθεί να συμμορφωθεί.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ : Να σας δώσουμε και τα έγγραφα των υπηρεσιών.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) : Ευχαρίστως να μου δώσετε και τα έγγραφα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Επανερχόμαστε στη συζήτηση της δεύτερης με αριθμό 882/7-5-2001 επίκαιρης ερώτησης του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Κωνσταντόπουλου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την καθυστέρηση αποστολής των καταστάσεων που ορίζουν τις ποσοστώσεις στην καλλιέργεια βάμβακος κ.λπ.:

Η επίκαιρη ερώτηση του Κωνσταντόπουλου έχει ως εξής::

«Οι βαμβακοπαραγωγοί είναι ανάστατοι, γιατί αν και η σπορά έχει τελειώσει, το Υπουργείο Γεωργίας και ο Οργανισμός Βάμβακος δεν έχουν αποστείλει ακόμη τις καταστάσεις ποσοστώσεων καλλιέργειας βάμβακος.»

Όλοι οι πολίτες αυτής της χώρας, θεωρητικά έχουν το δικαίωμα προγραμματισμού των εργασιών τους και τους μέλλοντός τους. Το Υπουργείο Γεωργίας στερεί αυτό το δικαίωμα από τους βαμβακοπαραγωγούς, οι οποίοι ήδη από το καλοκαίρι του 2000 προχώρησαν σε εκμισθώσεις αγρών, τα οργάσαν το Σεπτέμβριο, πρόσφατα τελείωσε η σπορά και ακόμη δεν γνωρίζουν πόσα στρέμματα δικαιούνται να σπείρουν και την ποσότητα βάμβακος που θα μπορέσουν να παραδώσουν στα εκκοκιστήρια.

Επειδή αυτή η αβεβαιότητα και ανασφάλεια των βαμβακοπαραγωγών δεν μπορεί να συνεχισθεί και αποτελεί κατάφωρη αδικία εις βάρος τόσο των ίδιων όσο και των οικογενειών τους, εφόσον δεν μπορούν να προγραμματίσουν το μέλλον των παι-

διών τους.

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ:

Γιατί καθιυτερούν οι καταστάσεις ποσοστώσεων καλλιέργειας βάμβακος;

Ποιοι αφελούνται από την αβεβαιότητα των βαμβακοπαραγωγών και την αδυναμία τους να προγραμματίσουν στοιχειώδως τις αγροτικές εργασίες τους;»

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Είναι γεγονός, κύριοι συνάδελφοι, ότι στο χώρο της καλλιέργειας του βαμβακιού υπάρχει διαρκώς ένας προβληματισμός για τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να οργανωθεί η παραγωγή. Ένα μέρος αυτού του προβληματισμού αλλά και της απάτησης των παραγωγών είναι να προσδιορίζεται διοικητικά κάθε φορά, ιδιαίτερα μετά τα διοικητικά μέτρα που ελήφθησαν την προηγούμενη περίοδο, ο τρόπος, αλλά και η έκταση καλλιέργειας βαμβακιού στη χώρα μας.

Κάτι τέτοιο γίνεται. Έγινε την προηγούμενη χρονιά με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και γίνεται φέτος με απόφαση των ίδιων των παραγωγών και των οργανώσεών τους. Σε σχέση με τις καταστάσεις για τις καλλιέργειες και άρα τον προσδιορισμό της συγκεκριμένης έκτασης, που πρέπει ή μπορούν να καλλιεργήσουν οι βαμβακοπαραγωγοί φέτος, ο Οργανισμός Βάμβακος έχει στείλει ήδη τις καταστάσεις αυτές στις Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις οφείλουν εάν δεν το έχουν κάνει να τις πρωθήσουν στις Ενώσεις των Γεωργικών Συνεταιρισμών, ώστε να γίνουν συμπληρώσεις των δηλώσεων του ΟΣΔΕ σύμφωνα με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις που έχουν εδώ και πολύ καιρό υπογραφεί, από το Φεβρουάριο τουλάχιστον.

Πρέπει να τονίσω εδώ ότι οι παραγωγοί ανεξάρτητα από αυτές τις δηλώσεις γνωρίζουν ποιο είναι το ποσοστό των εκτάσεων, το οποίο μπορεί να καλλιεργηθεί φέτος με βαμβάκι. Και το γνωρίζουν, διότι την απόφαση για περιορισμούς στη φετινή καλλιέργεια την πήραν οι ίδιοι στις διεπαγγελματικές συναντήσεις, οι οποίες έγιναν με πρωτοβουλία του Υπουργείου Γεωργίας στο Υπουργείο. Ελήφθη, λοιπόν, απόφαση από τους ίδιους να υπάρξει ο γνωστός περιορισμός του 5% από τον μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας και ιδιαίτερα των καλλιέργειων αποδόσεων της τελευταίας τριετίας.

Το σύστημα είναι γνωστό και το γνωρίζουν οι παραγωγοί. Είναι μία πολιτική η οποία απέδωσε την προηγούμενη χρονιά. Πετύχαμε τις καλύτερες αποδόσεις στην παραγωγή βάμβακος από άποψη ποιότητας και στην τιμή του προϊόντος. Αυτό θα συνεχιστεί και φέτος με πρωτοβουλία των ίδιων των παραγωγών θα έλεγα. Κατά τη γνώμη μου στήμερα δεν υπάρχει Έλληνας βαμβακοπαραγωγός που να μη γνωρίζει τι πρέπει να καλλιεργήσει ανεξάρτητα από τις δηλώσεις του Οργανισμού Βάμβακος.

Τα μέτρα για τον περιορισμό είναι συγκεκριμένα. Είναι απαίτηση και των ίδιων των παραγωγών. Ελπίζω να εφαρμόζονται σωστά σε όλη την Ελλάδα και να έχουν τα ίδια αποτελέσματα που είχαμε και στην προηγούμενη περίοδο. Ελπίζουμε με αυτόν τον τρόπο να μπορέσουμε να βελτιώσουμε την ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος και να αποφύγουμε τις ποινές που επιβάλλονται λόγω συνυπευθύνοτητας από την υπέρβαση του πλαφόν που δικαιούται η χώρα μας να παράγει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν ξέρω τι γνώμη έχει το Υπουργείο για τον οποίο βαμβακοπαραγωγοί γνωρίζουν πόσα στρέμματα πρέπει να καλλιεργήσουν. Στην περιοχή μου, κύριε Υπουργέ, ήδη από το Σεπτέμβριο όργωσαν τα χωράφια τους. Πρόσφατα ακόμα και στις πιο ψυχρές περιοχές της χώρας έχει τελειώσει η σπορά. Όλοι θέλουμε να μπορούμε να προγραμματίζουμε το μέλλον μας. Θέλουμε να έρουμε χρήματα να πληρώσουμε για τα φροντιστήρια των παιδιών μας. Οι μόνοι που δεν μπορούν να το κάνουν αυτό είναι οι Έλληνες βαμβακοπαραγωγοί.

Γνωρίζετε ότι πέρσι είχαμε παραπομπή της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για την αυθαίρετη μείωση ποσο-

στού της παραγωγής βάμβακος. Θέλω να ξέρω γιατί καθυστερήσατε τόσο πολύ. Όπως είπατε χθες έφθασαν στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Είναι ευχαριστημένη η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Γεωργίας γι' αυτήν την κατάσταση; Ξέρετε πολύ καλά ότι τα βαμβάκια στην περιοχή σας έχουν αρχίσει να φυτρώνουν και ότι οι παραγωγοί μας δεν γνωρίζουν την ποσότητα του προϊόντος που μπορούν να παραδώσουν στα εκκοκκιστήρια. Είναι πολιτική να μη γνωρίζει ο παραγωγός αν θα παραδώσει ποσότητα από εκατό στρέμματα ή από ογδόντα; Και μετά όλοι ρωτάνε γιατί αυτοί οι άνθρωποι εγκαταλείπουν την ύπαιθρο χώρα.

Ξέρετε πολύ καλά τις απαντήσεις. Γι' αυτό πρέπει να μου πείτε ποιοι αφελούνται πραγματικά από την ερήμωση της ελληνικής επαρχίας. Ξέρετε ότι οι βαμβακοπαραγωγοί και ιδιαίτερα στην περιοχή μου, τη βόρεια Πιερία, φεύγουν προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, την Κατερίνη και τη Θεσσαλονίκη. Οποιοσδήποτε άλλος άνθρωπος το ίδιο θα έκανε όταν δεν μπορεί να προγραμματίζει στοιχειώδως τις εργασίες του και το μέλλον των παιδιών του.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να ξανασκεφθείτε εγκαίρως για την επόμενη καλλιεργητική χρονιά να αποσταλούν από το Υπουργείο σας οι καταστάσεις των ποσοστώσεων για τις καλλιέργειες και ιδιαίτερα του βάμβακος. Είναι εθνικό προϊόν που πρέπει να το προσέξετε ιδιαίτερα.

Μας προκαλούν ίδιαίτερη ανησυχία οι τελευταίες συσκεψεις που έγιναν στις Βρυξέλλες και οι αποφάσεις που έχετε πάρει πολλές από τις οποίες γίνονται εν κρυπτώ. Τις παρακολουθούμε με ιδιαίτερη ανησυχία και επιτέλους ας μας πείτε τι έχετε κάνει στο θέμα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, υπάρχει ένα ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί. Πρέπει να υπάρχουν μέτρα στην παραγωγή του βαμβακιού ή δεν πρέπει; Αν πρέπει να υπάρχουν μέτρα, κάτι που έχει αποδεχθεί το σύνολο των παραγωγών βάμβακος στη χώρα μας, τότε προκύπτει αβίαστα το δεύτερο ερώτημα, ποιος θα τα πάρει. Θα πρέπει να τα πάρει η ελληνική Κυβέρνηση και να είναι διοικητικά και νομοθετικά μέτρα ή πρέπει να τα πάρουν οι ίδιοι οι παραγωγοί.

Φέτος επαναλαμβάνω με δική τους πρωτοβουλία και οι παραγωγοί και οι οργανώσεις τους σε όλη τη χώρα, φυσικά με καταλυτική παρέμβαση του Υπουργείου Γεωργίας σε μια διεπαγγελματική συνάντηση συζήτησαν και κατέληξαν σε συγκεκριμένες αποφάσεις σχετικά με το ποια θα είναι τα μέτρα για τη φετινή παραγωγή. Δεν υπάρχουν δικαιώματα σε εισαγωγικά ή χωρίς εισαγωγικά για τους παραγωγούς βάμβακος, δεν υπάρχει δικαιώμα, δεν υπάρχει απομικη ποσόστωση, δεν υπάρχει απομικ πλαφόν. Υπάρχει μια κοινή συμφωνία όλων να κρατήσουμε σταθερή την παραγωγή βάμβακος για να μπορέσουμε να πετύχουμε καλύτερες τιμές, αποφεύγοντας τη συνυπευθυνότητα και παράλληλα όπως κάνουμε πέρσι θα κάνουμε και φέτος, θα δώσουμε μια σκληρή μάχη για τον περιορισμό της υγρασίας που όπως ξέρετε και αυτό το σύστημα που κινείται γύρω από την υγρασία λειτουργεί αρνητικά μακροπρόθεσμα για τους Έλληνες παραγωγούς υποβαθμίζοντας την ποιότητα του προϊόντος και καταστρέφοντας την ελληνική παραγωγή.

Η ίδια προσπάθεια που έγινε πέρσι πέτυχε, έφερε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, είχαμε τις καλύτερες τιμές στο βαμβάκι σε σχέση με όλα τα τελευταία χρόνια. Το ίδιο θα κάνουμε και φέτος. Αναφερθήκατε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Δεν έχω το χρόνο να επεκταθώ, δεν μπορεί όμως να παρεμβαίνει διαρκώς το κράτος με συγκεκριμένο τρόπο. Αν πρέπει να παρέμβει με αυτόν τον τρόπο που εσείς προτείνετε, τότε να το πούμε καθαρά ότι θα πάρνει την ευθύνη το κράτος και θα οργανώνει την παραγωγή. Υπάρχει αυτή η δυνατότητα; Αν δεν γίνεται αυτό θα πρέπει να είναι συνείδηση των Ελλήνων βαμβακοπαραγωγών και των οργανώσεων τους – και πιστεύω ότι είναι – ότι θα πρέπει να υπάρχουν περιορισμοί στην παραγωγή, γιατί αυτοί οι περιορισμοί δίνουν καλύτερες τιμές, καλύτερη ποιότητα, με πολύ

μικρότερο κόστος. Αυτό προσπαθούμε να επιτύχουμε και φέτος. Οι παραγωγοί ήταν ενημερωμένοι για το γνωστό σύστημα του περιορισμού του 5%, επειδή εγκαίρως είχε ληφθεί η απόφαση για τους περιορισμούς από τους ίδιους και τις οργανώσεις τους. Αυτό δεν είναι σύστημα περιορισμού, θα έλεγα ότι είναι σύστημα σταθεροποίησης της παραγωγής. Τη χώρα μας την ενδιαφέρει η παραγωγή βάμβακος επειδή όπως είπατε είναι εθνικό προϊόν. Την ενδιαφέρει η συγκεκριμένη ποσότητα που μπορεί να φέρει τις καλύτερες τιμές και την ενδιαφέρει η καλύτερη ποιότητα του προϊόντος που μπορεί να το κάνει ανταγωνιστικό στις διεθνείς αγορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Η πρώτη με αριθμό 883/7.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ελευθερίου Τζίλα προς τους Υπουργούς Υγείας-Πρόνοιας, Ανάπτυξης σχετικώς με τη λήψη των αναγκών μέτρων για την υλοποίηση των προγραμμάτων καταπολέμησης των κουνουπιών κλπ. διαγράφεται λόγω κωλύματος του Υπουργού.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 877/7.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Δεικτάκη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικώς με την εξαίρεση αγροτών του Νομού Ηρακλείου από τη στρεμματική επιδότηση της σουλτανίνας κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Δεικτάκη έχει ως εξής:

«Κύριε Υπουργέ, στο Νομό Ηρακλείου εξακόσιοι αγρότες σε δύο χιλιάδες διακόσια στρέμματα περίπου εξαιρέθηκαν από τη στρεμματική επιδότηση σουλτανίνας με την αιτιολογία ότι δέθεσαν πάνω από το 10% της παραγωγής τους στην επιτραπέζια αγορά και επίσης όσοι πώλησαν πάνω από δεκαπέντε τόνους για οινοπνευματοποίηση.»

Θεωρώ ότι λόγω των ασθενειών που έπληξαν τα επιτραπέζια τη τιμή τους κυμάνθηκε στα επίπεδα των τιμών των οινοποιείων, με αποτέλεσμα να μην καλύψουν ούτε τα έξοδα της παραγωγής τους. Παράλληλα η χαμηλή παραγωγή λόγω ανομβρίας κατά την περσινή περίοδο συνετέλεσε, ώστε οι αγρότες να έχουν υποστεί σημαντική μείωση των εισοδημάτων τους.

Ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ:

Προτίθεσθε και με ποιον τρόπο θα αντιμετωπίσετε άμεσα το μεγάλο αυτό πρόβλημα, δεδομένου ότι η οικονομική εξάντληση των αγροτών τους έχει οδηγήσει σε πλήρη οικονομική εξαθλίωση.»

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Θα ήθελα να αναφέρω στον αγαπητό συνάδελφο ότι για το καθεστώς ενίσχυσης της παραγωγής σταφίδας όπως και για άλλα ανάλογα καθεστώτα υπάρχει συγκεκριμένος κοινοτικός κανονισμός. Με βάση αυτόν τον κανονισμό και τις λεπτομέρειες που έχουν θεσπιστεί για την εφαρμογή του ενισχύεται η καλλιέργεια σταφυλιών που προορίζονται για την παραγωγή σταφίδας. Η ενίσχυση καταβάλλεται όταν το σύνολο των εκτάσεων, που έχουν δηλωθεί με συγκεκριμένο τρόπο που θα αναφέρω στη συνέχεια, έχει αποχρωθεί και προορίζεται αποκλειστικά για την παραγωγή μεταποιημένης ξηρής σταφίδας. Αυτοί είναι οι δικαιούχοι. Αυτοί οι παραγωγοί για να διασφαλίζεται ότι η παραγωγή προορίζεται για το συγκεκριμένο προϊόν, τη μεταποιημένη ξηρή σταφίδα, πρέπει να έχουν υπογράψει και συμβάσεις με μεταποιητές. Αυτό για να αποκλείεται η κατεύθυνση της παραγωγής σε άλλες χρήσεις, είτε στη διατροφή είτε στην παραγωγή οινοπνεύματος κλπ. Αυτή είναι η συγκεκριμένη διαδικασία. Αν υπάρχει 10% έλλειψη σε αυτήν την παραγωγή, αυτό μπορεί να είναι ως απόρριψη για τη βελτίωση της ποιότητας. Γίνεται ένα ξεκαθάρισμα της παραγωγής, μπορεί 10% να αφαιρεθεί για να βελτιώθει η ποιότητα του υπόλοιπου προϊόντος.

Τα κράτη-μέλη διαμορφώνουν συγκεκριμένους καταλόγους και έχουν βάσει δεδομένων στην οποία καταγράφουν παραγωγούς και ομάδες παραγωγών – μεταποιητές που λειτουργούν στο κύκλωμα παραγωγής της σταφίδας. Αν δεν υπάρχουν αυτές οι προϋποθέσεις, δεν μπορεί να υπάρχει κοινοτική ενίσχυση.

Για τη συγκεκριμένη περιοχή που αναφέρεσθε τα 2000 στρέμματα περίπου στο Νομό Ηρακλείου σουλτανίνας από τη Διεύθυνση Γεωργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης είναι καταγεγραμμένα ως προορισμένα για καλλιέργεια υπό κάλυψη νωπών επιτραπέζιων σταφυλιών. Αυτό σημαίνει ότι γι' αυτόν το λόγο δεν μπορούν να ενισχυθούν, δεν υπάρχει τρόπος. Υπάρχει ο κανονισμός που υποχρεούμαστε να εφαρμόσουμε είτε μας αρέσει είτε όχι.

Η λειτουργία του κανονισμού και οι εφαρμοστικές εγκύκλιοι που υπάρχουν είναι γνωστές στους παραγωγούς και με βάση αυτές κάνουν τις δηλώσεις καλλιέργειάς τους και με βάση αυτές ενισχύονται, όταν η παραγωγή τους είναι συγκεκριμένη, υπόκειται σε συγκεκριμένες διατάξεις και ενισχύεται επειδή εντάσσεται στο συγκεκριμένο κανονισμό. Δεν μπορεί να γίνει τίποτα πέραν αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Δεικτάκης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΙΚΤΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα πολύ προσεκτικά τον κύριο Υπουργό ο οποίος δεν μπήκε καθόλου στην ουσία του προβλήματος και φαίνεται πως δεν το ξέρει, διότι εξαιρέθηκαν μεν περίπου εξακόσιοι αγρότες σε δύο χιλιάδες διακόσια στρέμματα και αυτό γιατί υπήρχαν ειδικές συνθήκες. Οι φυτοασθένειες που προηγήθηκαν και η ανομβρία είχαν σαν αποτέλεσμα να παρουσιαστεί μια κακή ποιότητα, η οποία δεν μπορούσε να πρωθηθεί στην επιτραπέζια αγορά.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο σας ζητώ να εξαρέστε την περιπτώση αυτή και να εντάξετε τους εξακόσιους φτωχούς αγρότες στην επιδότηση.

Κύριε Υπουργέ, παραδενεύομαι γιατί όταν σε παρόμοιες περιπτώσεις, όπως οινοπνευματοποίηση, υπάρχει πλαφόν και λέει ότι πάνω από δεκαπέντε τόνους όσοι παραδώσουν εξαιρούνται από την επιδότηση. Υποθέτω το γνωρίζετε. ‘Όμως σε λίγες μέρες αφού έγινε η ανακοίνωση και τετρακόσιοι αγρότες αναστατώθηκαν χωρίς λόγο, ο κύριος νομάρχης τους κάλεσε και τακτοποίησε το θέμα.

Εδώ άραγε για άλλους εξακόσιους ανθρώπους, που παρουσίασαν μάλιστα πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα λόγω του ότι τα επιτραπέζια δεν πρωθηθηκαν, δεν μπορεί να υπάρξει μία τέτοια ρύθμιση;

Θα ήθελα ακόμα να προσθέσω ότι οι επιδοτήσεις καθυστερούν απαράδεκτα, όταν δέρουμε ότι η καλλιέργητη περίοδος λήγει στις 30 Δεκεμβρίου. Εσείς καθυστερείτε να δώσετε τις επιδοτήσεις ή τις δίνετε έξι με επτά μήνες αργότερα, με αποτέλεσμα να πληρώνουν τόκους υπερημερίας οι αγρότες μας.

Θα επιστρέψετε πίσω λόγω των καθυστερήσεων, γιατί έτσι είχατε υποσχεθεί, τους τόκους οι οποίοι δημιουργούνται;

Ακόμα, κύριε Υπουργέ, είχε δώσει μία υπόσχεση στον κύριος Πρωθυπουργός πριν από τρία χρόνια ότι θα δώσει εξακόσια εκατομμύρια δραχμές στους πληγέντες από τη νεροποντή. Εκατόν είκοσι εκατομμύρια μόνο έχουν επιστραφεί στους αγρότες. Τα υπόλοιπα τετρακόσια ογδόντα εκατομμύρια θα επιστραφούν και πάτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία σαράντα ένας μαθητές και τρεις συνοδοί -δάσκαλοι από το 17ο Δημοτικό Σχολείο Καλλιθέας Α' Αθήνας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» για τα ογδόντα χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Διευκρινίζουμε ότι αυτήν τη στιγμή συζητούνται επίκαιρες ερωτήσεις Βουλευτών προς τον αρμόδιο Υπουργό και γι' αυτό παρίστανται στην Αίθουσα μόνο οι ερωτώντες Βουλευτές και οι απαντώντες Υπουργός.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Κύριε συνάδελφε, αναφερθήκατε σε πάρα πολλά θέματα τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο μιας επίκαιρης επερώτησης και να συζητήσουμε συνολικά για τα προβλήματα των παραγωγών του νομού σας. Ωστόσο όμως ο χρόνος δυστυχώς δεν επιτρέπει να απαντήσουμε αναλυτικά σε όλα. Θα ήταν ευχής έργο να ακολουθούσατε μία διαφορετική διαδικασία.

Δεν κατάλαβα τον τρόπο με τον οποίο θέλετε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα των συγκεκριμένων παραγωγών. Ο τρόπος που επιδιώκετε είναι να τους εντάξουμε σε ένα καθεστώς στο οποίο δεν δικαιούνται να ενταχθούν. Αυτό δεν μπορεί να γίνεται. Η παραβίαση του συγκεκριμένου κανονισμού το μόνο που μπορεί να επιφέρει είναι κάποια θετικά πιθανό οφέλη για τους παραγωγούς και στη συνέχεια ιδιαίτερα αυστηρές κυρώσεις και πρόστιμα για την ίδια τη χώρα μας, γιατί παραβιάζει κανονισμούς τους οποίους έχει αποδεχθεί και εφαρμόζει.

Είναι διαφορετικό το να προσπαθεί κανείς να βοηθήσει κάποιους παραγωγούς επειδή αντιμετωπίζουν ένα πρόβλημα και πρέπει να αναζητήσει διαφορετική διαδικασία. Και αυτό το Υπουργείο Γεωργίας είναι πρόθυμο να το κάνει όχι μόνο για τη συγκεκριμένη περίπτωση αλλά για όλες τις περιπτώσεις, μεμονωμένες ή όχι, που εμφανίζονται σε όλη τη χώρα. Και το κάνει με συνέπεια. Και είναι διαφορετικό να ζητάμε ιδιαίτερα μέσα στη Βουλή παραβίαση κανονισμών τους οποίους έχουμε αποδεχθεί και εφαρμόζουμε και βάσει των οποίων ενισχύονται ήδη οι παραγωγοί.

Επειδή αναφέρεστε στο σύστημα των επιδοτήσεων των ενισχύσεων, πρέπει να σας -πω αν δεν γνωρίζετε- ότι το συγκεκριμένο σύστημα εφαρμόζεται τελευταία στη χώρα μας και από την επόμενη περίοδο εφαρμόζεται το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των ενισχύσεων των επιδοτήσεων. Οι ενισχύσεις θα πηγαίνουν απευθείας στο λογαριασμό του παραγωγού άμεσα χωρίς κανέναν ενδιάμεσο, χωρίς διαμεσολάβηση, χωρίς παρακρατήσεις, χωρίς οιδήποτε άλλο, άρα και χωρίς τα προβλήματα που εμφανίζονται αυτήν την περίοδο. Θα ελέγχονται από το συγκεκριμένο οργανισμό, τον οποίο φαντάζομαι ότι γνωρίζετε, τον ΟΠΕΚΕΠΕ, και θα είναι κατά τη γνώμη μου ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό σύστημα προστασίας των ίδιων των παραγωγών.

Φέτος εφαρμόζεται το ίδιο σύστημα που εφαρμόστηκε και τα προηγούμενα χρόνια. Ακολουθούμε όλες τις διαδικασίες οι οποίες ακολουθήσαν τα προηγούμενα χρόνια και κάνουμε σημαντικές προσπάθειες σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, τις Ενώσεις και την ΠΑΣΕΓΕΣ, που εμπλέκονται σ' αυτό το σύστημα για να επιταχύνουμε όσο το δυνατόν περισσότερο την άμεση καταβολή των ενισχύσεων. Είναι ένα πρόβλημα το οποίο πιστεύω ότι λύνεται επαναστατικά με την εφαρμογή από την καινούρια περίοδο του νέου συστήματος διαχείρισης των ενισχύσεων.

Για τα υπόλοιπα θέματα, που είναι θέματα πολιτικής του Υπουργείου Γεωργίας, της χώρας μας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αναφέρετε στη συνέχεια, όπως αντιλαμβάνεστε, δεν έχω τη δυνατότητα τώρα λόγω χρόνου να αναφερθώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα συζητηθεί το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: : «Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής».

Για τη συζήτηση αυτή ορίζεται από το Γενικό Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας ο Βουλευτής Α' Πειραιώς κ. Γεώργιος Καλός ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

Η συζήτηση του νομοσχέδιου αυτού θα γίνει, σύμφωνα με την απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων, σε τρεις συνεδριάσεις.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Νικόλαος Γκεσούλης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αφορμή αυτό το σχέδιο νόμου για τα τεχνολογικά ιδρύματα, που αρχίζουμε σήμερα να συζητούμε στην Ολομέλεια της Ελληνικής Βουλής, είναι μία πρώτης τάξεως ευκαιρία για όλους μας να στοχαστούμε πάνω σε ένα κορυφαίο και κεφαλαιώδους σημασίας θέμα που περικλείεται στο δίπολο παιδεία-εκπαίδευση.

Οι εποχές μετάβασης, όπως μας διδάσκει η ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού, είναι κατ' εξοχήν περίοδοι κοινωνικών κρίσεων και εντάσεων. Αυτό βέβαια συμβαίνει, όπως αντιλαμβάνεται ο καθένας μας, γιατί οι κοινωνίες στο σύνολό τους ή επί μέρους κοινωνικές ομάδες δεν είναι πάντα έτοιμες ούτε και πρόθυμες πολλές φορές να παρακολουθήσουν τα νέα δεδομένα και πολύ περισσότερο να συλλάβουν τα μηνύματα που έρχονται από το μέλλον.

Έτσι λοιπόν και τώρα η μετάβασή μας –και οιμιλώ για την ελληνική κοινωνία- προς τη νέα κοινωνία της γνώσης, της νέας τεχνολογίας, της βιοτεχνολογίας αλλά και της νέας οικονομίας γίνεται, όπως αντιλαμβάνεται ο καθένας μας, μέσα από κοινωνικούς κραδασμούς, από αρνήσεις ορισμένες φορές, από αντιθέσεις και συγκρούσεις πολλές φορές.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι μία πολιτεία η οποία σέβεται τον εαυτό της, που είναι υπεύθυνη, που είναι συνετή, δεν πρέπει να προχωρήσει. Είναι βέβαια αντιληπτό ότι όσο λιγότερες είναι οι κοινωνικές αντιδράσεις, όσο λιγότερες είναι οι τριβές και οι συγκρούσεις, τόσο γρηγορότερα έχουμε τη μετάβαση προς την πρόοδο και την προκοπή.

Πάντως, για μένα είναι βέβαιο ότι η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού έχει επιλέξει να οδηγηθεί η χώρα μας στη πρόοδο και την προκοπή μέσα από το δρόμο του εκσυγχρονισμού, ενός εκσυγχρονισμού τόσο στις κοινωνικές δομές όσο και στο κράτος της, ένα κράτος το οποίο θέλει αλλαγές στους θεσμούς και στις δομές του ακόμα.

Ένας βασικός, λοιπόν, τομέας στον οποίον οφείλουμε να είμαστε γενναίοι στις αλλαγές είναι ο χώρος της παιδείας και της εκπαίδευσης. Οφείλουμε –και αυτό κάνουμε- να εισέλθουμε δυναμικά στο νέο εκπαιδευτικό κόσμο που εξαπλώνεται και παγκοσμιοποιείται ραγδαία σε όλα τα μήκη και πλάτη της υφήλιου. Και αυτός είναι ο κόσμος της πληροφορίας, αυτός είναι ο κόσμος της γνώσης, της βιοτεχνολογίας, είναι ένα νέο κύμα το οποίο έρχεται από το μέλλον.

Επομένως πρέπει να πούμε ότι η παιδεία απαιτεί όραμα και η εκπαίδευση θέλει σχέδιο. Και τα δύο όμως απαιτούν εθνικές συμφωνίες και κοινωνικές συγκλίσεις, οι οποίες θα στηρίζονται στη συναίνεση των φορέων της εκπαιδευτικής κοινότητας, μιας κοινότητας εκπαιδευτικής, που έχει βαθιά συναίσθηση της κοινωνικής της αποστολής. Οταν γύρω μας λοιπόν όλα αιλλάζουν, δεν μπορούμε εμείς να μένουμε βολεμένοι στο σήμερα ή στο παρελθόν. Δεν μπορεί να είμαστε βολεμένοι στο χθες. Ας ακούσουμε λοιπόν τις φωνές που έρχονται από το μέλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε φορά που συζητούμε σε αυτήν την Αίθουσα της Βουλής, θα έλεγα στο τέμενος της

δημοκρατίας, ένα σχέδιο νόμου που αφορά την παιδεία και την εκπαίδευση, πρέπει να αισθανόμαστε ότι ασχολούμαστε με ένα μέγεθος εθνικό, με ένα θέμα που αφορά το μέλλον του έθνους μας, μιας και είναι ένα θέμα που αφορά τους νέους.

Όπως είναι φυσικό, ένα εθνικό μέγεθος οφείλουμε να το προσεγγίζουμε και να το αντιμετωπίζουμε με ευθύνη, με συνέπεια, με υπευθυνότητα και με σύνεση. Λοιπόν, πρέπει να πούμε ότι τα ζητήματα που αφορούν την εκπαίδευση, που αφορούν τους νέους μας, πρέπει να τα προσεγγίζουμε με ευαισθησία και αλήθεια, με πολλή αλήθεια. Και δεν χωράει δημαγωγία και δεν χωράει εδώ η αντιμετώπιση στη βάση του λαϊκισμού.

Όταν λοιπόν όλα μαζί τα βλέπουμε να αλλάζουν, δεν μπορεί κατά τη γνώμη μου ούτε να τα εκπαιδευτικά προγράμματα να παραμένουν ως έχουν. Οφείλουμε με τόλμη και γενναιότητα να κάνουμε τις αναγκαίες παρεμβάσεις που θα οδηγούν τη χώρα ενά βήμα προς την πρόοδο και την προκοπή.

Εγώ λοιπόν συμφωνώ –και το έχω δηλώσει και άλλη φορά από αυτό το Βήμα- με τις αλλαγές στην εκπαίδευση, αρκεί αυτές να είναι ενταγμένες σε μια στρατηγική η οποία θα υπηρετεί την πρόοδο, την προκοπή και την εξέλιξη του λαού μας και της κοινωνίας μας.

Ευτυχώς λοιπόν θα έλεγα, γιατί η Αξιωματική Αντιπολίτευση έχει μια άλλη προσέγγιση, ότι δεν χρειάζονται αλλαγές. Χρειάζονται σταθερά εκπαιδευτικά συστήματα εικοσι ετών. Κάνω λοιπόν την απλή σκέψη ότι, αν ήταν η Αξιωματική Αντιπολίτευση στην κυβέρνηση, θα είχαμε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που σήμερα θα είχε ακόμα τα ΚΑΤΕΕ με τους εκτροφείς θηραμάτων. Ε, λοιπόν, χρειάζονται αλλαγές, αρκεί αυτές να είναι ενταγμένες στο νέο που έρχεται από το μέλλον.

Έτσι, λοιπόν, εγώ θα έλεγα ότι οδεύουμε ως ανθρωπότητα σε μια κοινωνία, την κοινωνία της γνώσης που αναφέραμε νωρίτερα. Δεν μπορεί λοιπόν κανείς να μένει και να περιθωριοποιείται για διάφορους κομματικούς ή μικροκομματικούς λόγους σε τέτοια κορυφαία ζητήματα.

Τα πράγματα αλλάζουν στην ανάπτυξη, στην οικονομία. Η γνώση παίζει καθοριστικό ρόλο. Στο παρελθόν το κεφάλαιο και η εργασία καθόριζαν την ανάπτυξη μιας χώρας. Σήμερα την ανάπτυξη την καθορίζει πρώτη η γνώση, ξανά η γνώση και μετά έρχονται τα υπόλοιπα. Άρα, λοιπόν, δεν μπορούμε εμείς να αφήσουμε τα πράγματα όπως ήταν μέχρι σήμερα.

Πιστεύω ότι αξίζει να σημειώσουμε ότι στο μέλλον -και σήμερα ακόμη- ένας λαός δεν θα κρίνεται από το κατά κεφαλήν εισόδημα, αλλά από την κατά κεφαλήν γνώση και ιδιαίτερα από μια γνώση η οποία θα είναι σύγχρονη, θα είναι αυτή η οποία δεν θα είναι παρωχημένη, αλλά θα θεωρείται πρώτη προτεραιότητα για την πολιτεία που έχει όραμα για τη χώρα της.

Το ΠΑΣΟΚ έχει όραμα, το έχει δειξεί και επιμένει. Επιμένει να μην αφήνει τα προβλήματα να λιμνάζουν και να τα αφήνει στο περιθώριο, μη λαμβάνοντας υπόψη το πολιτικό και το κομματικό κόστος. Δείχνει γενναιότητα και ασχολείται με τα θέματα, όπως αρμόζει στα ζητήματα της παιδείας και της εκπαίδευσης.

Έτσι, λοιπόν, εγώ θα έλεγα ότι η ανάπτυξη προϋποθέτει την εκπαίδευση. Θέλω να φέρω ένα παράδειγμα. Θα αναφέρω την Εγνατία, που πιθανόν κάποιοι να μη γνωρίζουν ότι για το μεγάλο ρυθμό ανάπτυξης της Εγνατίας, το 8% και 9% που πέτυχε, προηγήθηκε μια μεγάλη εκπαιδευτική προσπάθεια αναβάθμισης, η οποία έφερε μετά και τα αποτελέσματά της.

Γ' αυτό, λοιπόν, πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι η προκοπή και η ευημερία δεν επιτυχάνονται με τη στασιμότητα. Επιτυχάνονται με τις ανατροπές και τις αλλαγές. Η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης σήμερα απαντά σε ένα ώριμο κοινωνικό αίτημα, που ήταν η ένταξη των τεχνολογικών ιδρυμάτων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ώστε τα πανεπιστήμια να δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη της επιστήμης, στην παραγωγή της γνώσης, στη βασική έρευνα και στην εφαρμοσμένη.

Τα ΤΕΙ πρέπει να στοχεύουν με έμφαση στην εκπαίδευση στε-

λεχών, με εφαρμογή υψηλής ποιοτικής στάθμης στη γνώση, που θα αναζητούν την καινοτομία, που θα βρίσκουν την τεχνογνωσία και την εφαρμοσμένη έρευνα. Έτσι, λοιπόν, θέλουμε καλούς χειριστές της γνώσης στα τεχνολογικά ιδρύματα, ώστε να γίνει η αξιοποίηση της εφαρμοσμένης γνώσης στο πεδίο της παραγωγής και της ανάπτυξης.

Πάντως με το σχέδιο νόμου της αναβάθμισης των τεχνολογικών ιδρυμάτων και της ένταξής τους στην ανώτατη εκπαίδευση η Ελλάδα εναρμονίζεται με το σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών, που άλλες έκαναν πανεπιστημονοποίηση των τεχνολογικών τους ιδρυμάτων, όπως η Αγγλία ή όπως η Γερμανία, η οποία κράτησε τον τεχνολογικό τους χαρακτήρα, αλλά τα αναβάθμισε. Έτσι, λοιπόν, εναρμονίζόμαστε με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Εγώ δέχομαι εδώ ότι θα μπορούσε να γίνει κριτική προς την Κυβέρνηση για το ότι καθυστερήσαμε. Δεν δέχομαι όμως την άρνηση σε μια προσπάθεια αναβάθμισης του ενός πυλώνα από τους δύο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Τα τεχνολογικά ιδρύματα δεν γίνονται στη χώρα μας πανεπιστήμια, αλλά παραμένουν με τον τεχνολογικό τους χαρακτήρα. Παραμένουν τεχνολογικά ιδρύματα, αναβαθμισμένα όμως, και συμπληρώνουν τα πανεπιστήμια, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, όπως τα ονομάζουμε μέχρι τώρα. Έτσι, λοιπόν, πιστεύω ότι δεν πρέπει να δημιουργείται κλίμα ανασφάλειας στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, στα πανεπιστημιακά μας ιδρύματα. Γιατί αφορά μια προσπάθεια, θα έλεγα, της πολιτείας ανανεώσει το δεύτερο πυλώνα, που λέγεται τεχνολογικό ίδρυμα.

Πάντως για την αναφορά που έγινε μέχρι τώρα και γίνεται και καλώς γίνεται -σχετικά με την αξιολόγηση που έπρεπε να προτηγηθεί στα τεχνολογικά ιδρύματα, που το θέτουν κύρια τα πανεπιστήμια, εδώ θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο. Κανείς δεν διαφωνεί με την αξιολόγηση, μια αξιολόγηση την οποία θέλουμε όλοι μας, μία αξιολόγηση που να είναι παντού, σε όλη την εκπαίδευση. Και εδώ μπορεί να χωρέσει κριτική γιατί αργήσαμε. Όμως η Κυβέρνηση ήδη έχει φέρει προτάσεις διαλόγου πάνω στο θέμα της αξιολόγησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και βρισκόμαστε στη φάση όπου υπάρχει αυτός ο διάλογος και συζητάται το πώς θα πετύχουμε την αξιολόγηση. Μια αξιολόγηση όμως που έχει χαρακτήρα βελτιωτικό για τα ιδρύματα και όχι ποινικό και απορριπτικό, δηλαδή μία αξιολόγηση που δεν θα βάλει και θα πει ότι «ως ποινή θα σε αξιολογήσω». «Θα κάνω την αξιολόγηση να εντοπίσω αδυναμίες ή δυσκολίες, να παρέμβει η πολιτεία, να ενισχύσει και να καλύψει τις αδυναμίες». Για μια τέτοια αξιολόγηση μιλάμε.

Άρα, λοιπόν, το να προηγηθεί η αξιολόγηση που κάποιοι έλεγαν, δεν έχει συμβεί σε κανένα κράτος μέχρι τώρα, για τον απλούστατο λόγο επειδή παίζει ρόλο βελτιωτικό και όχι απορριπτικό και ποινικό. Γ' αυτό, λοιπόν, «ναι» στην αξιολόγηση, ξεκίναμε, συμφωνούμε, είμαστε στη φάση του διαλόγου, αλλά όμως όχι ως προϋπόθεση απορριπτική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα δεύτερο θέμα που απασχόλησε την ελληνική κοινωνία και ιδιαίτερα κάποιες κοινωνικές ομάδες και πιο ειδικότερα τον τεχνικό κόσμο, σχετικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα. Η αναβάθμιση των τεχνολογικών ιδρυμάτων, που γίνεται μέσα από αυτό το σχέδιο νόμου, που είναι δηλαδή ένα σχέδιο νόμου καθαρά εκπαιδευτικού χαρακτήρα, δεν μπαίνει στο κεφάλαιο που λέγεται «επαγγελματικά δικαιώματα». Άρα, λοιπόν, απαντώντας στις όποιες αγωνίες και φοβίες δημιούργησαν εντάσεις και ένα κλίμα απόρριψης του σχεδίου νόμου, θέλω να επισημάνω από αυτό το Βήμα ότι είναι ένα σχέδιο νόμου, το οποίο έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα και δεν μπαίνει στα επαγγελματικά δικαιώματα. Υπάρχει ρητή δέσμευση και για το εξής θέμα: Ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων ήταν πτυχιούχοι των ΤΕΙ πριν την αναβάθμιση και μετά την αναβάθμιση παραμένουν ίδια. Άρα, λοιπόν, δεν έχουμε μία ανατροπή εκεί, γι' αυτό δεν δικαιολογώ τις όποιες αντιδράσεις και φοβίες έχουν δημιουργηθεί μέχρι τώρα.

Μας δόθηκε η ευκαιρία στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και συζήτησαμε με τους φορείς. Εκεί διευκρινίστηκαν αρκετά πράγματα. Θέλω να πιστεύω ότι σήμερα δεν θα υπάρ-

χουν πολλοί που πιστεύουν ότι αυτό το σχέδιο νόμου στρέφεται εναντίον κατοχυρωμένων επαγγελματικών δικαιωμάτων ή δημιουργεί αδικίες. Δεν τίθεται τέτοιο θέμα. Είναι καθαρά εκπαιδευτικού περιεχομένου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για ορισμένα Τ.Ε.Ι και ορισμένα σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής μας, δεν προσδοκά να φέρει την αναβάθμισή τους, γιατί ήδη την είχαν πετύχει μόνοι τους με το μεράκι τους, με τη δουλειά τους, με την προσπάθειά τους, με τη γνώση τους, γιατί είχαν καταφέρει μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα και κάτω από αντίξες συνθήκες -εγώ θα το ομολογήσω- να κατακτήσουν ένα υψηλό επίπεδο κύρους και αποδοχής, γνώσης και δυνατότητας υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης των στελεχών τους. Άρα, λοιπόν, αυτό το σχέδιο νόμου στην ουδία είναι μία διαπιστωτική πράξη γι' αυτά τα τμήματα και τα τεχνολογικά ιδρύματα, που καταφέραν να έχουν μια πορεία προόδου και προκοπής μέχρι τώρα.

Υπάρχουν όμως και δυσκολίες σε ορισμένα άλλα τμήματα και τεχνολογικά ιδρύματα γενικότερα, που το ίδιο το σχέδιο νόμου ως νόμος θα βοηθήσει να αναβαθμιστούν. Άρα, λοιπόν, θα ήθελα να πω ότι αυτό το σχέδιο νόμου είναι, κατά τη γνώμη μου, όχι ένα απλό βήμα αναβάθμισης, αλλά είναι ένα άλμα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση προς την πρόοδο και την προκοπή του ενός πυλώνα, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Δεν σκεφθήκαμε -το έχουμε αποδείξει ιστορικά ως ΠΑΣΟΚ- το πολιτικό κόστος. Προτίμησαμε τη ρήξη, να είμαστε αφέλιμοι και αποτελεσματικοί και χρήσιμοι και όχι να είμαστε αρεστοί. Αυτό κάναμε και στο παρελθόν, αυτό κάνουμε και σήμερα.

Αυτό κάναμε όταν κάναμε την ποσοτική αύξηση στα ΑΕΙ και στα ΤΕΙ. Δηλαδή, καινούρια τμήματα έγιναν στα πανεπιστήμια μας και καινούρια στα τεχνολογικά ιδρύματα. Νέα πανεπιστήμια, νέα τεχνολογικά ιδρύματα, νέα μεταπτυχιακά αναπτύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό στην Ελλάδα και καλά κάναμε, γιατί η μεγάλη πολιτική αιμορραγία που είχαμε, θα έπρεπε να απαντηθεί στη βάση της. Έτσι λοιπόν, είχαμε μια έκρηξη σε πανεπιστήμια, σε τεχνολογικά ιδρύματα, σε τμήματα, σε μεταπτυχιακά άλλα αυτά τα χρόνια με την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Κάναμε μια μεγάλη προσπάθεια. Πήραμε παλιές σχολές, πήραμε την παλιά Ακαδημία που έβγαζε δασκάλους και έγινε σήμερα ένα καταπληκτικό Τμήμα μέσα στα πανεπιστήμια. Από τα παιδαγωγικά τμήματα βγαίνουν οι δάσκαλοι για τα παιδιά μας. Το ίδιο κάναμε για τη Γυμναστική Ακαδημία με τα ΤΕΕΦΑ. Το ίδιο έγινε με την παλιά Βιομηχανική, που έγινε ένα καταπληκτικό πανεπιστήμιο Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη. Είναι εδώ και τιμάει τη Βουλή ο πρώην πρύτανης, ο οποίος συνέβαλε τόσο πολύ στην αναβάθμιση.

Άρα, δεν είναι κάτι που γίνεται ευκαιριακά. Υπάρχει ένα σχέδιο για την πορεία της παιδείας και της εκπαίδευσης. Ναι, εμείς κάναμε την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που είχε περιεχόμενο, το οποίο είναι αποδεκτό σήμερα παρ' όλες τις συγκρούσεις και τη δημιαγωγία που στο παρελθόν εδώ σε αυτήν την Αίθουσα είχαμε αντιληφθεί από ορισμένες πλευρές. Λοιπόν, εμείς μιλάμε για την ποιοτική αξιολόγηση στην εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες της, εμείς θα μιλήσουμε αργότερα για τα μεταπτυχιακά τμήματα και την έρευνα.

Άρα, υπάρχει ένα σχέδιο που, όποιες αλλαγές κι αν συμβαίνουν στην επίπεδο των Υπουργών, είναι ότι στην παιδεία και στην εκπαίδευση δεν χωρά δημιαγωγία, δεν χωρούν εκπτώσεις. Χωρά η ευθύνη, η συνέπεια και η σύνεση. Αυτό κάνουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πω λίγα στοιχεία για το ιστορικό των ΤΕΙ και το ρόλο που είχαμε εμείς ως ΠΑΣΟΚ στην πορεία τους και την εξέλιξή τους.

Το ΠΑΣΟΚ πήρε τα παλιά ΚΑΤΕΕ που η εικόνα τους ήταν -αν την περιέγραφα έτσι σύντομα και αδρά- ένα εγκαταλελειμένο κτίριο με ένα μαύρο πίνακα. Από και ξεκίναμε. Αυτά ήταν τα ΤΕΙ. Με συνεχείς παρεμβάσεις και βελτιώσεις σήμερα μπορούμε να μιλάμε για τα ΤΕΙ της πληροφορικής, των ηλεκτρονικών και του αυτοματισμού, για τα ΤΕΙ της αποδοχής που παίζουν ρόλο στην ανάπτυξη και την παραγωγή της χώρα μας. Έτσι λοιπόν υπάρχει μια εξελικτική πορεία σε όλη αυτήν την υπόθεση των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων.

Εμείς φύγαμε από τα KATEE εκτροφής θηραμάτων, που είπα νωρίτερα, και φθάσαμε στην πληροφορική. Με την προσπάθεια που κάνουν αυτοί οι οποίοι εργάστηκαν τόσα χρόνια ως εκπαιδευτικό προσωπικό φθάσαμε σήμερα σε τεχνολογικά ιδρύματα αποδεκτά.

Το περιεχόμενο της αναβάθμισης –και δεν περιέχεται μόνο σ' αυτό το σχέδιο το οποίο το βλέπουμε γενικότερα σαν ένα πλαίσιο– έχει να κάνει με την αναβάθμιση, η οποία συγκροτείται πάνω σε ορισμένους άξονες.

Πρώτον, αναμορφώνονται και εκσυγχρονίζονται τα προγράμματα σπουδών. Γίνονται σύγχρονα μοντέλα αποδεκτά στη διεθνή εκπαιδευτική κοινότητα, γιατί ο ανταγωνισμός δεν είναι στο εσωτερικό της χώρας μας και όπως κάποιοι φαντάζονται μεταξύ των πανεπιστημίων και των τεχνολογικών ιδρυμάτων. Έχει να κάνει με τη διεθνή πραγματικότητα, τον ανταγωνισμό που διαμορφώνεται και με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Έτσι, λοιπόν, μιλάμε για σύγχρονα προγράμματα σπουδών, ένα νέο μοντέλο γνώσης το οποίο να απαντά στις ανάγκες που έρχονται από το μέλλον. Αυτό, λοιπόν, είναι ένα στοιχείο το οποίο πρέπει να έρθει και γρήγορα.

Δεύτερον, οι υποδομές. Υπάρχει σχεδιασμένο πρόγραμμα από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο είναι γνωστό για τις υποδομές, τόσο για τις κτιριακές όσο και για τις εργαστηριακές. Θέλουμε εργαστήρια εξοπλισμένα και έχουν γίνει πάρα πολλά. Μάλιστα υπάρχουν εργαστήρια στα Τεχνολογικά Ιδρύματα που τα ζηλεύουν τα πανεπιστήμια και όπου δεν υπάρχουν γίνεται προσπάθεια αναβάθμισης των εργαστηριακών υποδομών.

Τρίτον, η αύξηση του χρόνου φοίτησης από έξι σε οκτώ εξάμηνα. Θέλουμε περισσότερο χρόνο για να υλοποιηθούν αυτά τα προγράμματα σπουδών, τα αναβαθμισμένα και σύγχρονα προγράμματα, γιατί θέλουμε να καταρτίσουμε περισσότερο τους νέους μας για να μπορούν να μπουν στον ανταγωνισμό σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι μιλάμε για μια αύξηση του χρόνου, από έξι σε οκτώ εξάμηνα.

Έρχομαι τώρα στο διδακτικό προσωπικό, το οποίο μετά την ψήφιση αυτού του σχεδίου νόμου που συζητούμε, θα είναι ένα εκπαιδευτικό προσωπικό, το οποίο θα έχει ακαδημαϊκούς τίτλους, θα έχει προσόντα και στοιχεία τέτοια τα οποία είναι απαραίτητα για να πετύχουμε την αναβάθμιση των ΤΕΙ. Δηλαδή, μιλάμε για ένα διδακτικό προσωπικό το οποίο θα έχει τίτλους, εργασίες, προϋπηρεσία στην παραγωγή τέτοια, ώστε να διασφαλίζεται η υψηλού επιπέδου εκπαίδευση των φοιτητών μας στο χώρο αυτόν και ταυτόχρονα, θα έλεγα, την κατάρτιση τους στο επαγγελματικό επίπεδο και στην παραγωγή. Άρα, γίνεται μια καίρια παρέμβαση σε αυτόν τον τομέα.

Ένας πέμπτος άξονας είναι το εεής παράδοξο και η αντινομία που υπήρχε μέχρι τώρα. Κάποιο παιδί που τέλειωνε τα τεχνολογικά ιδρύματα και ήθελε να συνεχίσει, γιατί είχε τις ικανότητες και τις δυνατότητες και τη θέληση, δεν γνόταν δεκτό στα μεταπτυχιακά τμήματα της χώρας μας. Οδηγούνταν λοιπόν υποχρεωτικά στο εξωτερικό, όπου στην Αγγλία του έδιναν τις δυνατότητες να κάνει τα μεταπτυχιακό του.

Σήμερα λοιπόν αυτή η αντινομία αίρεται. Έτσι δίνεται η δυνατότητα να μετέχουν με το βασικό τίτλο σπουδών τους, που είναι το πτυχίο από τα τεχνολογικά ιδρύματα, στα μεταπτυχιακά τμήματα τα οποία θα συνδιοργανώνονται με την ευθύνη των πανεπιστημίων, αλλά και των τεχνολογικών ιδρυμάτων. Έτσι λοιπόν αντιμετωπίζεται και αυτό.

Για το σωστό τρόπο υλοποίησης αυτού του νομοσχεδίου προβλέπεται μια μεταβατική περίοδος για το διδακτικό προσωπικό και για όλες αυτές τις προσαρμογές. Η πολιτεία τους αντιμετωπίζει με πολύ σεβασμό, όπως τους ταιριάζει εξάλλου και τους αξίζει, γιατί είναι δάσκαλοι οι οποίοι προσέφεραν τόσα στην αναβάθμιση και στην πορεία των τεχνολογικών ιδρυμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρόκειται για ένα σχέδιο νόμου εκπαιδευτικού περιεχομένου που η υλοποίησή του θα φέρει την Ελλάδα ακόμα πιο ψηλά στον ευαίσθητο χώρο της εκπαίδευσης. Οφείλουμε να φανούμε όλοι γενναίοι και τολμηροί, να μη μείνουμε καθηλωμένοι στο χθες. Πρέπει να κάνουμε με τόλμη και γενναιότητα τα βήματα αυτά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

'Ενα λεπτό ακόμα, κυρία Πρόεδρε.

Απευθυνόμενος λοιπόν στον Υπουργό και τον Υφυπουργό, στην πολιτική γηγεσία, θα ήθελα τρία σημεία στην πορεία της συζήτησης του νομοσχεδίου να τα δουν με ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Το «μη πανεπιστημιακά ιδρύματα», εγώ πιστεύω ότι είναι ένας προσδιορισμός ο οποίος δεν είναι απαραίτητος, μια και το προσδιορίζουμε με θετικό τρόπο.

Δεύτερον, η μεταβατική περίοδος θα μπορούσε να αυξηθεί λίγο γιατί θα έχουμε πάρα πολλούς που θα διεκδικούν μεταπτυχιακά και διδακτορικά στα πανεπιστήμια, πάρα πολλούς από τους ήδη διδάσκοντες και δεν ξέρω αν θα είναι αρκετός ο χρόνος για να μπορέσουμε να πετύχουμε την αναβάθμιση αυτή των προσόντων τους, καθώς και για το θέμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στο προσωπικό, το οποίο θα έχει προσωποπαγείς έγεσεις.

Τέλος, θέλω να κλείσω την ομιλία μου λέγοντας ότι οι ρήξεις με το βόλεμα του σήμερα για να κερδίσουμε το αύριο αξίζουν. Αυτό αποτελεί κατά την άποψή μου αδήριτο αίτημα των καιρών. Αξίζει να πούμε δύο στήχους από το Δημήτρη Χατζή, όπου στο έργο του στο τέλος της «Μικρής πολιτείας» μας λέει: «Οι σάλπιγγες των νέων καιρών γκρεμίζουν από τα θεμέλια τα τείχη της ταμπάκικης Ιερίχου» -της εκπαιδευτικής Ιερίχους θα έλεγα εγώ- «με το πανδιάμονιο ουρλαυτήν των μηχανών».

Επίσης, λοιπόν, επιλέξαμε να πάμε με θάρρος και τόλμη την εκπαίδευση μπροστά, να πάμε πιο ψηλά τα νιάτα μας. Αξίζει, λοιπόν, όλοι μαζί να συναντήσουμε, γιατί η εκπαίδευση και η παιδεία απαιτούν κοινωνικές συμφωνίες, απαιτούν πολιτικές συγκλίσεις και αξίζουν.

Γι' αυτό, λοιπόν, σας καλώ όλους να ψηφίσουμε αυτό το σχέδιο νόμου ως μια προσφορά στους νέους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένων έναντι γήγετην στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ BENIZEΛΟΣ» για τα ογδόντα χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα, εβδομήντα μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις καθηγητές του 2ου Λυκείου Αγίου Δημητρίου Αττικής.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Κύριε Υπουργέ, θέλετε να ανακοινώσετε τις αλλαγές που έχετε κάνει;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρος.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ : Κυρία Πρόεδρε, κύριε φιλόλογος! Είστε πολύ καλός φιλόλογος, γι' αυτό και σας διορθώνω!

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων) : Ευχαριστώ, κύριε Κεδίκογλου, για την επιστροφή μου στην φεμινιστική τάξη!

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να δηλώσω ότι έχετε στα χέρια σας ένα κείμενο με τις αναδιατυπώσεις και τροποποιήσεις τις οποίες προτείνει το Υπουργείο, οι οποίες έχουν γίνει σύμφωνα με τις παραπηρήσεις των Βουλευτών στη διάρκεια της συζήτησης στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων αλλά και του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής. Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Πέτρος Ευθυμίου καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

«ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ-ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

1. Στο άρθρο 1: α) Στο στοιχείο α' της παρ. 2 το δεύτερο εδάφιο αναδιατυπώνεται ως ακολούθως: «Στο πλαίσιο αυτό, τα ίδρυματα του πανεπιστημιακού τομέα έχουν, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 1404/1983, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, την ευθύνη του σχεδιασμού και της οργάνωσης των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα και την αρμοδιότητα για τη χορήγηση των μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων.» β) Στο στοιχείο β' περίπτωση ββ' της παρ. 2, η φράση «διεξάγουν τεχνολογική έρευνα, όπως ορίζεται αυτή με τις διατάξεις της περίπτωσης ια' του άρθρου 2 του ν. 1514/1985, όπως εκάστοτε ισχύουν,» αναδιατυπώνεται σε «διεξάγουν κυρίως τεχνολογική έρευνα, όπως εκάστοτε ορίζεται αυτή».

2. Στο άρθρο 15 του ν. 1404/1983, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του νομοσχεδίου:

α) Στην παράγραφο 4, περίπτωση Β' στοιχείο α', η φράση «διδακτικό έργο» αναδιατυπώνεται σε «αυτοδύναμη διδασκαλία».

β) Η παρ. 8 διαγράφεται.

3. Στο άρθρο 16 του ν. 1404/1983, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 3 του νομοσχεδίου:

α) Στο τέλος της παρ. 1 στοιχείο α' προστίθενται τα εξής: «Η συγκρότηση του σώματος των εκλεκτόρων, είτε πρόκειται για εκλογή σε μια θέση είτε σε συνδυασμό θέσεων, γίνεται με απόφαση του Συμβουλίου του Τμήματος».

β) Στο τέλος της παρ. 1 στοιχείο β' προστίθεται παράγραφος ως εξής: «Όταν γίνεται συμπλήρωση του σώματος των εκλεκτόρων με μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων, αυτά είναι: αα) της βαθμίδας Επίκουρου Καθηγητή, Αναπληρωτή Καθηγητή ή Καθηγητή αν πρόκειται για θέση Επίκουρου Καθηγητή Τ.Ε.Ι., ββ) της βαθμίδας Αναπληρωτή Καθηγητή ή Καθηγητή αν πρόκειται για θέση Αναπληρωτή Καθηγητή Τ.Ε.Ι., γγ) της βαθμίδας Καθηγητή αν πρόκειται για θέση Καθηγητή Τ.Ε.Ι..».

γ) Στο στοιχείο β' της παραγράφου 5 διαγράφεται η φράση «Πριν από την έκδοση της πράξης αυτής απαιτείται να έχει προηγηθεί έγγραφη αποδοχή της από τον μετακαλούμενο, που απευθύνεται στον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ι.»

δ) Στο στοιχείο γ' της παραγράφου 15 διαγράφεται η φράση «Στην τελική ψηφοφορία για την εκλογή του υποψήφιου που προτείνεται για διορισμό δεν επιτρέπεται η λευκή ψήφος.»

4. Στην παράγραφο 3 στοιχείο α' του άρθρου 17 του ν. 1404/1983, όπως αντικαθίσταται με την περίπτωση Α' του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, η φράση «Η εξέλιξη στη βαθμίδα του Καθηγητή γίνεται με εσωτερική διαδικασία και στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή με προκήρυξη της θέσης» αναδιατυπώνεται σε «Η εξέλιξη στη βαθμίδα του Καθηγητή και στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή γίνεται με προκήρυξη της θέσης».

5. Στο κεφάλαιο Ζ' του άρθρου 20 του ν. 1404/1983, όπως αντικαθίσταται με την παρ. 5 της περίπτωσης Δ' του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, προστίθεται στο τέλος της παρ. 2, ως συνέχεια, το ακόλουθο εδάφιο: «Η διαπιστωτική πράξη συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας εκδίδεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τ.Ε.Ι. το πρώτο τρίμηνο του ακαδημαϊκού έτους μέσα στο οποίο συμπληρώνεται το όριο αυτό, επιδίδεται στον ενδιαφερόμενο και γνωστοποιείται στο οικείο Τμήμα.»

6. Το άρθρο 32 του ν. 1404/1983, όπως αντικαθίσταται με την περίπτωση Θ' του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 32.

Πειθαρχικά θέματα.

1. Με τον εσωτερικό κανονισμό κάθε Τ.Ε.Ι. ρυθμίζονται τα πειθαρχικά αδικήματα, οι επιβαλλόμενες ποινές και η πειθαρχική δικαιοδοσία για τα μέλη του Τ.Ε.Ι. και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

2. Τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. μπορούν να παυθούν για τους λόγους και με τη διαδικασία που προβλέπεται για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων. Στις περιπτώσεις αυτές, όπου στις διατάξεις συγκρότησης του οικείου Συμβουλίου προβλέπεται Αντιπρύτανης του Α.Ε.Ι. νοείται ο αντίστοιχος Αντιπρόεδρος του Τ.Ε.Ι. και όπου προβλέπεται Πρύτανης νοείται Πρόεδρος

Τ.Ε.Ι.».

7. Το στοιχείο β) της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 1404/1983, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 3 του άρθρου 5, αναδιατυπώνεται ως εξής: «β) Αναθέτει καθήκοντα Υπευθύνου Εργαστηρίου που τυχόν έχει ενταχθεί στον Τομέα κατά προτεραιότητα σε Καθηγητές, Αναπληρωτές Καθηγητές, Επίκουρους Καθηγητές ή Καθηγητές Εφαρμογών του Τομέα.»

8. Η παρ. 9 του άρθρου 5 αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«9. Οι παράγραφοι 1 και 10 στοιχεία γ) και δ) του άρθρου 12 του ν. 1404/1983 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

1. Ως Πρόεδροι, Αντιπρόεδροι, Διευθυντές Σχολών, Προϊστάμενοι Τμημάτων και Υπεύθυνοι Τομέα εκλέγονται μέλη Ε.Π. από τις βαθμίδες Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή. Αν δεν υπάρχουν μέλη των βαθμίδων αυτών, επιτρέπεται η εκλογή ως Προϊστάμενοι Τμήματος ή Υπεύθυνου Τομέα Επίκουρου Καθηγητή. Η εκλογή γίνεται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους και την περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου.»

10. γ) Τα συλλογικά όργανα βρίσκονται σε απαρτία όταν παρίστανται τα μισά συνέδεσμον από τα μέλη τους που έχουν δικαίωμα ψήφου. Αν δεν υπάρχει απαρτία, το όργανο συγκαλείται εκ νέου μέσα σε δέκα ημέρες από την πρώτη σύγκληση και ευρίσκεται σε απαρτία όσα μέλη και αν είναι παρόντα. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των εγκύρων ψήφων των παρόντων μελών τους, εκτός αν οριώτας προβλέπεται διαφορετικά στο νόμο. Οι λευκές ψήφοι και οι αποχές δεν λαμβάνονται υπόψη στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας ούτε υπολογίζονται στον αριθμό των παρόντων όσοι ψήφισαν λευκό ή απείχαν, χωρίς αυτό να έχει καμία επίδραση σε θέματα απαρτίας. Τα μέλη των συλλογικών οργάνων ψηφίζουν ελεύθερα και κατά την κρίση τους, παίρνοντας υπόψη μόνο το νόμο, τον εσωτερικό κανονισμό και το συμφέρον τους ιδρύματος.

δ) Στα εκλεκτορικά σώματα για εκλογή Προέδρων, Αντιπρόεδρων, Διευθυντών Σχολών, Προϊστάμενων Τμημάτων και Υπεύθυνων Τομέα μπορούν να μετέχουν όσοι απουσιάζουν σε αναρωτική, εκπαιδευτική ή άλλου είδους άδεια, εφόσον το δηλώσουν εγγράφως σε αυτόν που έχει την ευθύνη της σύγκλησης των σωμάτων εκλεκτόρων το αργότερο μέχρι την ανάδειξη των υποψηφίων, ενώ δεν μετέχουν όσοι τελούν σε αναστολή ή απαγόρευση άσκησης των καθηκόντων τους».

9. Η παράγραφος 13 του άρθρου 5 αναδιατυπώνεται ως ακολούθως:

«13. Η παράγραφος 3 του άρθρου 28 του ν. 1404/1983 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

3. α) Τμήματα Τ.Ε.Ι. μπορούν να συμπράττουν στη λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) που διοργανώνονται σε Πανεπιστήμια εσωτερικού ή ομοταγή εξωτερικού, με τη συμμετοχή σε αυτά μελών Ε.Π. ή τη διάθεση χώρων και εγκαταστάσεων.

β) Τμήματα Τ.Ε.Ι. τα οποία πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται από τα οικεία όργανα αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης μπορούν, με εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για τη διεξαγωγή των Π.Μ.Σ., να συνδιοργανώσουν διατμηματικά Π.Μ.Σ. με Πανεπιστήμια εσωτερικού ή ομοταγή εξωτερικού.

γ) Οι τίτλοι σπουδών, στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγούνται από τα Πανεπιστήμια. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου αυτής.

10. Στο στοιχείο η' της παρ. 1 του άρθρου 6 και μετά τις λέξεις «διας βαθμίδας» προστίθεται η φράση «του αντίστοιχου Τμήματος».

11. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 6, διαγράφονται τα στοιχεία α) β) και δ), ενώ τα στοιχεία γ) και ε) γίνονται α) και β) και αναδιατυπώνονται ως εξής:

«α) Το Πειθαρχικό Συμβούλιο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 32 παράγραφος 1 του ν. 1404/1983, όπως αυτό ισχεί πριν τροποποιηθεί με τον παρόντα νόμο, συνεχίζει τη λειτουργία του, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, έως ότου εκδικασθούν οι υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον

του μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και όσα θέματα επιστρέψουν μετά την προθεσμία αυτή για επανεκδίκαση σε εκτελεστή αποφάσεων δικαστηρίων και πάντως όχι πέραν της 31ης Αυγούστου 2003 για τα θέματα που εκκρεμούν. Μέχρι τότε τα μέλη αυτού του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που υπάρχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διατηρούν την ιδιότητά τους. Θέματα σύνθεσής του που τυχόν θα προκύψουν, επιλύονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 1404/1983, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του παρόντος νόμου, εφαρμόζεται για τα μέλη του Ε.Π. που κατέχουν τακτικές θέσεις.»

12. Η παράγραφος 6 του άρθρου 6 του νομοσχεδίου τίθεται ως στοιχείο α') και προστίθενται στοιχεία ως ακολούθως:

«β) Τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τα Τ.Ε.Ι. μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού είναι τα (δια με αυτά που καθορίζονται με τα προεδρικά διατάγματα που έχουν εκδοθεί κατά ειδικότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου γ' της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 1404/1983. Τα προεδρικά διατάγματα που θα εκδοθούν με τις αυτές διατάξεις μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και θα αφορούν σε ειδικότητες για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί σχετικά προεδρικά διατάγματα, θα ισχύουν για όλους τους αποφοιτους Τ.Ε.Ι. του οικείου Τμήματος, ανεξάρτητα από το χρόνο αποφοιτήσης τους.»

γ) Ως τυπικό προσόν διορισμού κατά την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α') ορίζεται πτυχίο ή δίπλωμα ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης ή ιστότιμο της αλλοδαπής.

13. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 τίθεται ως στοιχείο α' και προστίθεται στοιχείο β' ως ακολούθως:

«Αν κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο θέση ατομικού ή συλλογικού οργάνου μέχρι την ανάδειξη των νέων οργάνων, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου στοιχείου α, η θέση πληρώνεται για το διάστημα που απομένει, με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι., από τον νόμιμο αναπληρωτή αυτού που κατείχε τη θέση. Αν είναι δύο οι αναπληρωτές, ορίζεται αναπληρωτής από την ανώτερη βαθμίδα, διαφορετικά ο αρχαιότερος σύμφωνα με το χρόνο διορισμού στο Τ.Ε.Ι. Αν δεν υπάρχει αναπληρωτής, η θέση πληρώνεται κατά την κρίση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. και εφόσον αυτό θεωρεί λειτουργικώς απαραίτητη την πλήρωση της Αν υπάρχει αδυναμία εφαρμογής της παρούσας διάταξης, για οποιονδήποτε λόγο, η θέση πληρώνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.»")

ΠΡΟΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιχάλης Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά σήμερα θα έπρεπε κανονικά να ήταν μια μέρα χαρούμενη και ευχάριστη για όλους τους αποφοιτους και τους σπουδαστές των ΤΕΙ, γιατί τόσα χρόνια ο στόχος των χιλιάδων αυτών αποφοίτων και σπουδαστών και του εκπαιδευτικού προσωπικού επιτέλους θα εδικαιώνετο. Δυστυχώς, όμως, συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Κύριε Υπουργέ, ισχυρίζεστε ότι έρχεστε να τακτοποιήσετε θέματα της παιδείας στη χώρα μας. Τελικά φαίνεται ότι κάνετε εντελώς το αντίθετο, γιατί οι αντιδράσεις σύνθετης της εκπαίδευτικής κοινότητας -σπουδαστές των ΤΕΙ, οι καθηγητές των ΤΕΙ, η πανεπιστημιακή κοινότητα, οι πρυτάνεις, η σύνθεση των προέδρων- αποδεικνύουν ότι οι επιλογές σας είναι λανθασμένες. Προσπαθείτε λεκτικά να ικανοποιήσετε όλους, φέροντας ένα οικτρό νομοσχέδιο, χωρίς τελικά να ικανοποιείτε την εθνική υπόθεση της παιδείας.

Οι περσινές αποφάσεις της δικαιοσύνης, κατέδειξαν με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο, το πόσο σαθρός ήταν ο 1404/83 και πόσο ανενδοίαστα οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ ενέπιαζαν μέχρι σήμερα την ελληνική κοινωνία επί σειρά ετών. Τα ΤΕΙ, σύμφωνα με το νόμο που τα διέπει, έχουν όλα τα χαρακτηριστικά που προβλέπει το άρθρο 16 του Συντάγματος στις παραγράφους 5 και 6 για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Είναι

νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, είναι αυτόνομα και αυτοδιοικούμενα, οι εκπαιδευτικοί τους είναι δημόσιοι λειτουργοί και η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης σε αυτά είναι εππά εξάμηνα. Λείπει, όμως, το τυπικό βήμα που θα αποσαφηνίζει ότι τα ΤΕΙ δεν έχουν πλέον σχέση με την ανωτέρα τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και τα προγενέστερα KATE και KATEE.

Η τοποθέτηση των ΤΕΙ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στο άρθρο 1 του 1404 αφήνει τα ΤΕΙ μετέωρα, καθώς ο όρος «τριτοβάθμια εκπαίδευση», όπως όλοι γνωρίζουμε, είναι άγνωστος όρος στο ελληνικό Σύνταγμα, καθώς άλλωστε και το ΠΑΣΟΚ επίμονα αρνήθηκε να συμπεριληφθεί το άρθρο 16 του Συντάγματος στα υπό αναθεώρηση άρθρα.

Φυσικά οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ δεν δίστασαν επί σειρά ετών να ακολουθήσουν μια πολιτική διγλωσσίας. Έτσι, από τη μια τα ΤΕΙ ως το 1988 δηλώνονταν στην ΕΟΚ, ως κέντρα εκπαίδευσης ανέργων, με μόνο στόχο να εξοικονομούνται χρήματα, βάζοντας σε υπόθηκη το μέλλον χιλιάδων ανθρώπων και από την άλλη, στα βιβλία του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού του γυμνασίου, τα ΤΕΙ δηλώνονται εδώ και χρόνια, ως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Έτσι, μέχρι σήμερα η καραμέλα η οποία χρησιμοποιείται έντονα της ανωτατοποίησης, από τη μια έχει το στόχο αυτόν και από την άλλη, όχι μόνο δεν δίνει τίποτα περισσότερο στα ΤΕΙ, αλλά με τις αναδιατυπώσεις που τελευταία στιγμή κατατέθηκαν στην επιτροπή -και άρθρα του Υπουργείου Παιδείας- τα ΤΕΙ κινδυνεύουν να βρεθούν σε πολύ χειρότερη μοίρα απ' αυτήν που βρίσκονται σήμερα.

Αρκει να θυμηθεί κανείς την ομιλία του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου, τότε Πρωθυπουργού, στην πρώτη πανηγυρική συνεδρίαση του Συμβουλίου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης. Ανάμεσα στα άλλα έλεγε: «Κύριος στόχος των ΤΕΙ είναι να παρέχουν ολοκληρωμένη, θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση για την εφαρμογή επιστημονικών τεχνολογικών, καλλιτεχνικών και άλλων γνώσεων και δεξιοτήτων στο επάγγελμα και θα καταθέσω και το άρθρο της ομιλίας. Με τις αναδιατυπώσεις, το Υπουργείο Παιδείας, πάρειν από τα ΤΕΙ τη δυνατότητα αυτή και δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα χαρακτηριστικά, τα οποία περιέγραφε ο τότε Πρωθυπουργός.

Η κατάθεση του επιστημονικού, τεχνολογικού και καλλιτεχνικού δυναμικού της χώρας, περνά πλέον στα πανεπιστήμια. Τα ΤΕΙ αρκούνται απλώς στην εκπαίδευση στελεχών εφαρμογών. Επίσης, στην πρώτη ομιλία στο ΤΕΙ Αθήνας, ο τότε Υπουργός Παιδείας και σημερινός Πρόεδρος της Βουλής είχε πει: «Η εφαρμοσμένη έρευνα, είναι θεσμός που καθιερώθηκε στα ΤΕΙ και είναι σε εξέλιξη». Σήμερα εσείς, κύριε Υπουργέ, αρνείσθε την ιστορία αυτή. Στερείτε από τα ΤΕΙ το δικαίωμα της εφαρμοσμένης έρευνας. Πειριορίζετε την τεχνολογική έρευνα που στην ουσία δεν σημαίνει τίποτα πρακτικά η τεχνολογική έρευνα. Βέβαια, τα προβλήματα των ΤΕΙ δεν εξαντλούνται στο θεσμικό τους πλαίσιο. Οι πτυχιούχοι μεγάλης σειράς τμημάτων, δεν έχουν καθόλου επαγγελματικά δικαιώματα και το γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά, αλλά και όπου υπάρχουν επαγγελματικά δικαιώματα, στις περισσότερες περιπτώσεις είναι αναχρονιστικά και η αντιμετώπιση των πτυχιούχων των ΤΕΙ είναι δυσμενής.

Δυστυχώς το Υπουργείο για άλλη μια φορά εμπιπλεῖ δεκάδες χιλιάδες νέους πτυχιούχους των ΤΕΙ και δηλώνει ευθαρσώς ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα θα παραμείνουν τα ίδια. Όμως ο ελληνικός λαός δεν ξεχνά πόσες υποσχέσεις και πόσα ψέματα έχουν πει οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ για τα επαγγελματικά δικαιώματα. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε τη δίμηνη προθεσμία για την ολοκλήρωση του διαλόγου για τα επαγγελματικά δικαιώματα που έδινε ο πρώην Υπουργός Παιδείας, ο Γιώργος Παπανδρέου, το Νοέμβρη του 1994 λέγοντας για πολλοστή φορά ψέματα ότι σε δύο μήνες θα έχουμε τα αποτελέσματα αυτά.

Θα καταθέσω στο Σώμα και το έγγραφο αυτό. Όμως πάνω απ' όλα δεν μπορούμε να ξεχάσουμε σε καμία περίπτωση την προσβλητική για τη δημοκρατία πράξη του Υπουργού για πρώτη φορά στη Μεταπολίτευση, την ανάκληση με απλή υπουργική εντολή του π.δ. 318/94 από τον κ. Λαζαρίτη, που πριν ακόμη στεγνώσει το μελάνι της υπογραφής του την απέσυρε.

Και σήμερα ο κ. Λαλιώτης κόππεται για τη δημοκρατία, για δημοκρατικές διαδικασίες και κοινωνικές παρεμβάσεις.

Επίσης τραγική είναι η κατάσταση για τη χρηματοδότηση των ιδρυμάτων. Η χρηματοδότηση στα ΤΕΙ που αντιστοιχεί από τον κρατικό προϋπολογισμό είναι 20 δισεκατομμύρια, ενώ στα πανεπιστήμια είναι 50 δισεκατομμύρια για ίσο αριθμό σπουδαστών. Στις δημόσιες επενδύσεις η αναλογία είναι 1 προς 15 σε βάρος των ΤΕΙ. Από τα ΕΠΕΑΕ στα ΤΕΙ αντιστοιχεί το 17%, ενώ στα ΑΕΙ αντιστοιχεί το υπόλοιπο 83%. Η Κυβέρνηση, λοιπόν, μιλάει σήμερα για αναβάθμιση όταν οι συνθήκες της εκπαίδευσης στα τριτοβάθμια ιδρύματα και ειδικότερα στα ΤΕΙ είναι τριτοκοσμικές και απαράδεκτες. Μιλάτε για μια ανώτατη παιδεία στα ΤΕΙ όταν οι σπουδαστές των ΤΕΙ Πειραιά ετοιμάζονται να διεκδικήσουν δικαστικώς αποζημιώσεις για το κόστος που προκαλεί σ' αυτούς και τις οικογένειές τους η υποχρεωτική παράταση του χρόνου φοίτησής τους καθώς οι υπάρχουσες θέσεις για τα εργαστήρια είναι ελάχιστες και δεν μπορούν να καλύψουν τον τόσο μεγάλο όγκο των σπουδαστών.

Είναι τραγικό, κύριε Υπουργέ, σε ευρωπαϊκό τριτοβάθμιο ιδρυμα να υπάρχουν λίστες αναμονής για θέσεις εργαστηρίων. Για το σοβαρό αυτό θέμα έχουμε υποβάλει ερώτηση που μέχρι σήμερα περιμένω να πάρω την απάντησή σας. Σε όλα αυτά πρέπει να σημειώσουμε ότι τα ογδόντα τέσσερα νέα τμήματα σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, όπως θριαμβολογικά αναφέρθηκε από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας, δημιουργήθηκαν μέσα σε ένα χρόνο το 1998 δίχως κανέναν κεντρικό έλεγχο, χωρίς κανέναν στοιχειώδη προγραμματισμό. Αποτέλεσμα αυτής της δίχως στοιχειώδη προγραμματισμού εκπαιδευτικής πολιτικής είναι η ταυτόχρονη σήμερα λειτουργία πάνω από πέντε τμημάτων με τον ίδιο ακριβώς τίτλο σε ΑΕΙ και ΤΕΙ. Ποιος κρίνει, ποιος αξιολογεί τα τμήματα αυτά; Η Κυβέρνηση αδιαφορεί για την αξιολόγηση των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τόσο στα ΑΕΙ όσο και στα ΤΕΙ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αξιολόγηση για μας είναι επιτακτική ανάγκη να θεσμοθετηθεί. Είναι μια διαδικασία που θα εντοπίζει τις ατέλειες και τα προβλήματα στη λειτουργία των ιδρυμάτων, ώστε να κινούνται έγκαιρα οι διαδικασίες διόρθωσής τους. Δεν μπορεί να αρνηθείτε ότι εσείς με τον πρώην Υπουργό Παιδείας τον κ. Παπανδρέου καταργήσατε το νόμο για την αξιολόγηση των πανεπιστημών που είχε ψηφίσει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 1992. Χαρακτηριστικό της δίχως στοιχειώδους προγραμματισμού εκπαιδευτικής πολιτικής που ακολουθείτε είναι το γεγονός ότι το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, το ΕΣΥΠ, παρά το ότι δημιουργήθηκε το 1995, δεν έχει λειτουργήσει ποτέ μέχρι σήμερα.

Η Νέα Δημοκρατία καταγγέλλει την Κυβέρνηση, γιατί αρνείται επίμονα τη λειτουργία ενός εθνικού οργάνου σχεδιασμού για την παιδεία που θα μπορεί να χαράσσει μια μακρόχρονη πολιτική, να αξιολογεί τα ιδρύματα, να χαρτογραφεί, να επανασχεδίαζε την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Πέρσι υπό την πίεση που δημιούργησε η έκδηλη κατάσταση στα ΤΕΙ, εν αναμονή της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο τότε Υπουργός Παιδείας έφερε μια τροπολογία στη Βουλή με το ν. 2817, προσπαθώντας να λύσει το πρόβλημα. Το Υπουργείο όμως και πάλι δεν τόλμησε να ολοκληρώσει το μετέωρο βήμα που χρειάζονταν τα ΤΕΙ. Και περιορίστηκε έτσι σε μια ελλιπή προσπάθεια ορισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Σεις έρχεστε σήμερα να καταργήσετε ακόμη και αυτό το δεινό νομοθέτημα. Ουσιαστική προσπάθεια επίλυσης του ζητήματος επιχειρήθηκε κατά την άποψή μας το 1990. Η Νέα Δημοκρατία έδωσε στη δημοσιότητα ένα σχέδιο νόμου με το οποίο τα ΤΕΙ μετεξελισσόντουσαν σε πανεπιστημιακά ιδρύματα εφαρμογής. Δυστυχώς όμως η τολμηρή αυτή προσπάθεια που ξεκαθάριζε επιτέλους το τοπίο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας προσέκρουσε σε οργανωμένη αντίδραση του μηχανισμού του ΠΑΣΟΚ.

Το σημαντικότερο βήμα, όμως, το οποίο έπαιξε ουσιαστικό και καθοριστικό ρόλο για μας είναι η δήλωση των Τ.Ε.Ι. στην Ευρώπη ως ισότιμα με τα Α.Ε.Ι. στη σύνοδο της Λισαβόνας το 1992. Αναμφισβήτητα αυτό ήταν το μόνο ουσιαστικό βήμα σε δεκαοκτώ χρόνια ζωής των Τ.Ε.Ι. Σήμερα η Κυβέρνηση σύρεται

από τις εξελίξεις και βρίσκεται αντιμέτωπη με τις συνέπειες μιας εικοσαετούς ανεύθυνης πολιτικής των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Έτσι το 2001 η ελληνική πολιτεία βρίσκεται αντιμέτωπη με την απόφαση 1958/2000 του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία αμφισβητείται ολόκληρος ο ν. 1404 και τα πτυχία τριακούσιων χιλιάδων πτυχιούχων αποφοίτων των Τ.Ε.Ι. Επίσης βρίσκεται αντιμέτωπη με την απόφαση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι, πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. υποχρεώθηκαν να υποβιβαστούν και διοικητικά και μισθολογικά από τα κλιμάκια στα οποία ήταν. Όμως κυρίως βρίσκεται αντιμέτωπη με το π.δ. 165, σύμφωνα με το οποίο το ελληνικό δίκαιο εναρμονίστηκε με έντεκα χρόνια καθησυχότηση, υπό το φόβο του προστίμου από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, με την οδηγία 8948. Κυρίως όμως, η Ελλάδα βρίσκεται επίσης αντιμέτωπη με μια πραγματικότητα. Όλα τα μη πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ευρώπης μετεξελίχθηκαν σε πανεπιστήμια. Ακόμη η χώρα μας έχει υπογράψει μαζί με άλλες είκοσι εννέα χώρες τη διακήρυξη της Μπολώνια, σύμφωνα με την οποία ο παραδοσιακές δομές της Ανώτατης Εκπαίδευσης αλλάζουν για να προσαρμοστούν στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας μας, της παραγωγής, της τεχνολογίας που εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς.

Μπροστά σε όλα αυτά τα δεδομένα, η Κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στην Εξέλιξη ένταξη, αλλά και ουσιαστική των Τ.Ε.Ι. στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

Η Κυβέρνηση με πλέον προκλητικό τρόπο προσπαθεί να αποποιηθεί τις ευθύνες της για την πολιτική του καιροσκοπισμού, που ακολούθησε τα τελευταία είκοσι χρόνια και να εμφανίσει την έκρυθμη κατάσταση που υπάρχει και επικρατεί στην Ελλάδα και στην παιδεία ως απλή σύγκρουση αντιμαχόμενων συντεχνιακών συμφερόντων.

Δεν ήταν τυχαία η θρασύτατη δήλωση του Πρωθυπουργού στη ΔΕΘ, την οποία και καταθέτω, όπου ομολόγησε κυνικά την εξάρτηση της Κυβέρνησης από οργανωμένα συμφέροντα. Έλεγε: «Η Ελλάδα έχει καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Γιατί; Κάτω από την οργανωμένη εκστρατεία ορισμένων δεν προχώρησε στο γρήγορα θα έπρεπε στην αναγνώριση των διπλωμάτων των Τ.Ε.Ι.».

Ο Πρωθυπουργός τότε ομολόγησε την υπακοή της Κυβέρνησής σας σε οργανωμένα συμφέροντα, κύριε Υπουργέ. Η Νέα Δημοκρατία ερωτά σήμερα. Ποια οργανωμένα συμφέροντα επιχειρείτε να ικανοποιήσετε με αυτό το νομοσχέδιο, φέρνοντας πάλι τους πτυχιούχους των εν λόγω ιδρυμάτων σε πολύ δυσμενή θέση σε σχέση με τους πτυχιούχους των αντίστοιχων ευρωπαϊκών ιδρυμάτων; Η Κυβέρνηση χρησιμοποιώντας τον όρο θεσμική ολοκλήρωση των Τ.Ε.Ι., με τη σαφή τοποθέτησή της στην ανώτατη βαθμίδα της εκπαίδευσης, με ένα νομοσχέδιο βιτρίνα, χωρίς να επιλύει τα ουσιαστικά και συσσωρευμένα προβλήματα των Τ.Ε.Ι., επιχειρεί χωρίς κανένα προηγούμενο μια σκληρή κομματική άλωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καταλύοντας κάθε έννοια δημοκρατίας και αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία και ο Πρόεδρος της ο Κώστας Καραμανής, έχουν ξεκάθαρα πει τη βούλησή τους, τη θέλησή τους και την αγωνία τους ότι πρέπει τα Τ.Ε.Ι. να ενταχθούν στην ανώτατη εκπαίδευση, μία ένταξη ουσιαστική και όχι λεκτική, όπως επιχειρείτε σήμερα εσείς. Όμως σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να δεχθούμε τον χαρακτηρισμό των ιδρυμάτων, ως μη πανεπιστημιακά.

Το Υπουργείο, αντί για το διαχωρισμό σε Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά ιδρύματα και Ανώτατα Πανεπιστημιακά ιδρύματα, προσθέτει έναν αναχρονιστικό όρο, τον όρο «μη πανεπιστημιακά ιδρύματα», ο οποίος εκτός από αναχρονιστικός δημιουργεί τεράστια προβλήματα στα Τ.Ε.Ι. σε σχέση με τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.

Παρά την επίμονη πίεση μας να δοθεί η δυνατότητα αυτοδύναμων μεταπτυχιακών προγραμμάτων στα ιδρύματα που έχουν τις προϋποθέσεις και μετά από την αξιολόγηση που θα υπάρξει, για άλλη μια φορά εξαιρούνται. Με αυτόν τον τρόπο πιστεύω ότι έχουμε μια ευθεία αμφισβήτηση του ακαδημαϊκού χαρακτήρα των ιδρυμάτων, καθώς άλλωστε μόνο μέσα από τα μετα-

πτυχιακά προγράμματα μπορεί να προάγεται η έρευνα.

Ισχυρίζεστε ότι το σχέδιο νόμου δίνει τη δυνατότητα της συνδιοργάνωσης των μεταπτυχιακών σπουδών με τα πανεπιστήμια, τα οποία και θα απονέμουν τον τίτλο. Όμως τα Τ.Ε.Ι. σας έχουν προλάβει και αυτό συμβαίνει ήδη.

Επίσης παρά τις περί του αντίθετου διακηρύξεις του Υπουργείου Παιδείας δεν διασφαλίζεται η συνέχεια του θεσμού με το ισότιμο των πτυχιούχων πριν και μετά την ψήφιση του νόμου. Ενώ τίποτα πραγματικά τολμηρό δεν επιχειρείται στο εκπαιδευτικό προσωπικό. Έχουμε αδικαιολόγητα μεγάλες αλλαγές, οι οποίες μάλιστα πραγματοποιούνται χωρίς τον στοιχειώδη σεβασμό στη μέχρι σήμερα ιστορία του θεσμού των ΤΕΙ, καθώς οι άνθρωποι αυτοί που εργάστηκαν, κατάφεραν να φτάσουν τα ΤΕΙ εκεί που τα φτάσανε. Και σήμερα μπαίνουν σε μία βίαια απομόνωση. Από τη μία μιλάμε όχι στην αξιολόγηση και από την άλλη μπαίνουμε σε μία αξιολόγηση με καθαρά κομματικό χαρακτήρα. Αντί το Υπουργείο να συμπληρώσει τον 2817/2000 τον καταργεί και ταυτόχρονα επιχειρεί ριζικές τομές στο εκπαιδευτικό προσωπικό. Η Νέα Δημοκρατία ως κόμμα αξιοκρατίας δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να δεχθεί τη λογική του νομοσχεδίου σας, καθώς τα κριτήρια για την αξιολόγηση και την ένταξη του εκπαιδευτικού προσωπικού δεν είναι αξιοκρατικά. Είναι καθαρά κομματικά και προσωπικά κριτήρια. Όμως εκτός από τα εκλεκτορικά, τα οποία θα διοριστούν από το Υπουργείο, τα προσόντα για κάθε βαθμίδα δεν έχουν οριστεί με σαφήνεια. Έχουν μία ιδιαίτερη ελαστικότητα και γι' αυτό μπορεί το εκλεκτορικό σώμα, με καθαρά κομματικά ή προσωπικά κριτήρια να χωρέσει τους εκλεκτούς του Υπουργείου. Τα προσόντα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και η πολυετής προϋπηρεσία του σημερινού εκπαιδευτικού προσωπικού. Να είναι σαφή, αντικειμενικά, να μην επιδέχονται άλλου είδους ερμηνείες, ανάλογα κατά περίπτωση. Εάν αυτό δεν συμβεί, τότε τα ΤΕΙ θα μετατραπούν σε ένα κομματικό μαγαζί του ΠΑΣΟΚ. Καμία αναφορά δεν γίνεται για την ΑΣΕΤΕΜ-ΣΕΛΕΤΕ, τη μοναδική σχολή τεχνολόγων εκπαιδευτικών λειτουργών στην Ελλάδα. Και η επίλυση των χρόνιων προβλημάτων που έχει θα παραπεμφεί στο μέλλον, όπως και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας είπε, ότι δεν λέει το νομοσχέδιο, θα γίνει στο μέλλον. Μα, αυτό το μέλλον έχει κουράσει την ελληνική κοινωνία. Αυτή η παραπομπή στο μέλλον έχει κουράσει την κοινότητα των ΤΕΙ και τους σπουδαστές και το εκπαιδευτικό προσωπικό.

Η Νέα Δημοκρατία ζητά την ανωτατοποίηση των ΤΕΙ. Δεν πέφτει όμως σε καμία περίπτωση στην παγίδα που θέλει να δημιουργήσει το Υπουργείο Παιδείας και καταγγέλλει τις λαϊκιστικές μεθοδεύσεις της Κυβέρνησης, η οποία επιχειρεί να μεγιστοποιήσει τα πολιτικά της οφέλη, χωρίς να λύνει ούτε καν να αγγίζει το ουσιαστικό πρόβλημα των ΤΕΙ, δημιουργώντας μάλιστα μεγαλύτερο χάσμα στην απόσταση μεταξύ ΤΕΙ και ΑΕΙ.

Κύριε Υπουργέ, δεν έχετε το δικαίωμα να μιλάτε για παιδεία. Γιατί οι κυβερνήσεις σας έχουν διαπράξει εγκλήματα τόσα χρόνια απέναντι σ' αυτό το ευαίσθητο θέμα. Είναι ντροπή η Ελλάδα που έδωσε τα φώτα σε ολόκληρο τον κόσμο, να διαθέτει σήμερα το μικρότερο ποσοστό του ΑΕΠ για την παιδεία από όλες τις χώρες της Ευρώπης. Είναι ντροπή να διαπιστώνει κανείς μέσα από τη μελέτη της EUROSTAT ότι η χρηματοδότηση που αντιστοιχεί σε ένα φοιτητή πανεπιστημίου στην Ελλάδα είναι μόλις το 45% του μέσου όρου χρηματοδότησης από τους φοιτητές της Ευρώπης. Έτσι η Ελλάδα καταλαμβάνει την τελευταία θέση με προτελευταία την Ισπανία, αλλά με 75%.

Όμως το πλέον τραγικό από όλα είναι να επιμένετε στην τακτική του εμπαιγμού και της διγλωσσίας.

Θα σας διαβάσω απόστασμα από τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής στις 29.2.2000, ένα απόστασμα που θα καταθέσω στα Πρακτικά. Είναι από την ομιλία του σημερινού εισηγητή από την πλευρά της Κυβέρνησης όταν συζητήστον πέρσι τροπολογία για τα ΤΕΙ:

«Το ΠΑΣΟΚ δηλώνει με σταθερό τρόπο τη σταθερή θέση του και επιβεβαιώνει σήμερα νομοθετικά με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι τα ΤΕΙ αποτελούν έναν από τους πυλώνες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης».

Θέλω να σημειώσω ότι επιβεβαιώνει σήμερα η Κυβέρνηση

την αναβάθμιση των ΤΕΙ, νομοθετικά, με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο. Αυτό φαίνεται και από την αύξηση του αριθμού των εξαμίνων φοίτησης στα ΤΕΙ.»

Σας διαβάζω ένα απόστασμα από τη συνεδρίαση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων πριν από δεκαπέντε ημέρες: «Αυτό το σχέδιο νόμου είναι ακόμα ένα βήμα, ένα άλμα προς την ποιότητα του ενός εκ των δύο πυλώνων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή τα ΤΕΙ. Αυτό το σχέδιο νόμου στοχεύει σε μία συνολική αναβάθμιση, μία αναβάθμιση που αντιμετωπίζεται σε πέντε άξονες και αυτή είναι η αύξηση χρόνου φοίτησης στα ΤΕΙ.»

Επιπλέον πείτε μας πότε λέτε την αλήθεια; Πέρσι ή φέτος; Τον Φεβρουάριο του 2000 διά στόματος του τότε Υπουργού Παιδείας κ. Αρσένη...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Το ίδιο πράγμα λέμε. Δεν λέμε ψέματα. Πού είναι το ψέμα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Μετά τις εκλογές του Κοινοβουλίου, δηλώνει ο κ. Αρσένης: «Θα πρέπει να ασχοληθεί με το θέμα των ΤΕΙ, το οποίο έχει αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά με αυτήν την διάταξη. Άλλα με το θέμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στο πλαίσιο των μεγάλων ανακατατάξεων και αλλαγών σε παγκόσμια κλίμακα σε ευρωπαϊκό επίπεδο». Τελικά, ωρτάω εγώ, πότε θα ασχοληθεί ουσιαστικά το Κοινοβούλιο με αυτές τις μεγάλες ανακατατάξεις; Εάν είχατε αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το θέμα των ΤΕΙ, τότε γιατί επανέρχεστε σήμερα καταργώντας τις περισσότερες διατάξεις;

Κύριε Υπουργέ, πιστεύω ότι πραγματικά σχεδιασμός δεν υπάρχει. Πρόγραμμα δεν υπάρχει. Ουσιαστική αναβάθμιση των ΤΕΙ δεν υπάρχει. Και είναι γεγονός ότι οι ευθύνες που έχετε είναι τεράστιες για το ότι δεν έγιναν μέχρι σήμερα σημαντικά βήματα. Άλλα είναι ακόμα πιο μεγάλες, και είναι δικές σας ευθύνες, για το γεγονός ότι δεν θα γίνει από δω και πέρα τίποτα. Αναρωτιέται κανείς και λέει: «Τι άλλο μας περιμένει;» Είδαμε το ασφαλιστικό, είδαμε την επέλασή σας στην παιδεία. Τι άλλο περιμένουμε να δούμε;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ)

Η Νέα Δημοκρατία και ο Κώστας Καραμανλής πιστεύει σε μία ουσιαστική και όχι μία φραστική ένταξη των ΤΕΙ στην ανώτατη εκπαίδευση, όπως εσείς κάνετε. Έτσι, λοιπόν, πραγματικά μας φέρνετε σε μια πολύ δύσκολη θέση και είμαστε αναγκασμένοι με τον τρόπο, τον οποίον έχετε χειριστεί μέχρι στιγμής το νομοσχέδιο, να το καταψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Μιχάλης Παπαδόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κεδίκογλου, βλέπω ότι έχετε ζητήσει το λόγο επί του Κανονισμού. Σε τι συνίσταται το θέμα παραβίασης του Κανονισμού;

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, χθες επιχειρηματολογώντας σε μια τροπολογία που ψηφίστηκε από τη Βουλή αυθαίρετα ο Πρόεδρος της Βουλής διέταξε, και ενώ είχα μιλήσει, να μην καταγραφούν όσα είπα στα Πρακτικά. Δεν έχω καμία επιθυμία να εισαγάγω στα interna της Βουλής το Συμβούλιο της Επικρατείας. Είναι μία αυθαίρετη διοικητική πράξη εις βάρος μου και αν επιμεινέτε να μην γραφούν στα Πρακτικά τα όσα είπα χθες, όταν μάλιστα ήταν εδώ το πρόσωπο στο οποίο αναφέρομουν, συγκεκριμένα αναφέρθηκα στην προδοτική στάση του Ευάγγ. Γιαννόπουλου κατά την κατοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κεδίκογλου, βλέπω ότι έχετε αποκαλώ, υπάρχει έγγραφος προδοτικής στάσης του Ευάγγ. Γιαννόπουλου στην κατοχή.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σας παρακαλώ, υπάρχει ελευθερία του λόγου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου, μη συνεχίζετε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Με συγχωρείτε, δεν μπορείτε να

κάνετε ό,τι θέλετε. Να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μια φράση και ολοκληρώστε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Μια φράση λοιπόν. Σας προειδοποιώ: Θα εισαγάγω το Συμβούλιο της Επικρατείας στα interna της Βουλής. Είναι μία διοικητική πράξη παραβίασης πέρα ως πέρα του Συντάγματος. Βέβαια η παραβίαση του Συντάγματος είναι χαρακτηριστικό αυτής της Κυβέρνησης και με πρώτο παραβάζοντα τον εντιμότατο κύριο Πρωθυπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν προκύπτει από όσα λέτε κανένα θέμα εσείς τώρα παραβιάζετε τώρα τον κανονισμό. Καθίστε δεν έχετε το λόγο.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι κατά τη σημερινή συζήτηση του σχεδίου νόμου αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Διάρθρωση της ανώτατης εκπαιδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής» ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. κ. Ορέστης Κολοζώφ ορίζει ως ειδικό αγορητή το Βουλευτή κ. Γεώργιο Χουρμουζάδην.

Ορίστε, κύριε Χουρμουζάδη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν συνηθίζω να κρίνω ή να τοποθετούμαι στις γλωσσικές διατυπώσεις των συναδέλφων που μιλούν εδώ, γιατί πιστεύω απόλυτα στη θεωρία που έχει διατυπωθεί ιδιαίτερα από τον Βιγκόσκι «Γλώσσα και σκέψη». Γιατί κρίνοντας κανείς τις γλωσσικές διατυπώσεις αναγκαστικά κρίνει τις σκέψεις του άλλου και δεν θα το ήθελα. Απλώς είναι ένας τρόπος να τοποθετηθεί κανείς απέναντι και στις γλωσσικές διατυπώσεις, να αναπτύξει τις δικές του σκέψεις και αυτές τελικά να λειτουργήσουν ως κριτήριο, γι' αυτούς που ακούν.

Θα χρησιμοποιήσω όμως δύο εκφράσεις του κ. Γκεσούλη. Στη μία είπε ότι το νομοσχέδιο αυτό απαντά στα προβλήματα της ανώτατης εκπαιδευσης. Θα μου επιτρέψει να παρατηρήσω ότι δεν απαντά. Απλώς έχει ως περιεχόμενο τα θέματα και τα προβλήματα που αφορούν στην ανώτατη εκπαιδευση. Άλλα δεν απαντά.

Επίσης είπε ότι το ΠΑΣΟΚ διάλεξε τη ρήξη. Και πραγματικά αυτήν τη στιγμή έξω στους δρόμους όχι μόνο της Αθήνας, αλλά και άλλων μεγάλων πόλεων αναπτύσσεται μία ρήξη με αφορμή το νομοσχέδιο που συζητούμε. Έτσι όσοι μιλούμε εδώ πρέπει πραγματικά να συναίσθανόμαστε ότι δεν είμαστε τα υποκείμενα μιας θεωρητικής συζήτησης, αλλά τα υποκείμενα μιας ρήξης. Και για ένα νομοσχέδιο που αφορά στην παιδεία το κλίμα μιας ρήξης, όσο και αν είμαι οπαδός της διαλεκτικής τακτικής, νομίζω ότι δεν είναι θετικό για τη χώρα μας.

Εν πάσῃ περιπτώσει δεν πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχει κανείς μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα που να διαφωνεί με τον τίτλο του νομοσχέδιου που συζητούμε. Διότι όλοι θέλουμε να αποκτήσεις η χώρα μας ένα σύστημα μιας σύγχρονης ανώτατης εκπαιδευσης, που θεμελιώμενό στις εξελίξεις της διαρκώς ανανεούμενης επιστημονικής θεωρίας και των σύγχρονων επιστημονικών μεθόδων, θα παράγει υψηλού επιπέδου γνώσεις, θα οργανώνει και θα πρωθεί την έρευνα και θα ανταποκρίνεται στις κοινωνικές ανάγκες, όπως αυτές προσδιορίζονται από τις νέες βιοτικές συνθήκες και όχι το αδηφάγο μεγάλο κεφάλαιο. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα επομένως, τριτοβάθμιου επιπέδου, το οποίο εδραιώμενό σε μία συγκεκριμένη κοσμοθεωρία θα διαμορφώνει με επιστημονικό τρόπο τις στρατηγικές ενός νέου ανθρωπισμού και θα απαιτεί από την Κυβέρνηση να αξιοποιεί τα προϊόντα του για το όφελος του εθνικού πλούτου και την ευημερία του εργαζόμενου ελληνικού λαού.

Κάτω βέβαια από μία τέτοια βούληση, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας επεξεργάστηκε και έθεσε σε κυκλοφορία συγκεκριμένες θέσεις για την ανώτατη εκπαιδευση. Μέσα σε αυτές τις θέσεις διατυπώνονται συγκεκριμένες ερωτήσεις είτε υπολανθάνουν ερωτήσεις, που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο μία τέτοια διαδικασία αναβάθμισης ή διάρθρωσης της ανώτατης εκπαιδευσης θα μπορούσε να προκύψει από μία συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση.

Αυτές οι ερωτήσεις αναφέρονται περίπου στην ορθολογιστική οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στην εκσυγχρονι-

σμένη υλικοτεχνική υποδομή των ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης, στη χρηματοδοτική ενίσχυση των ερευνητικών προγραμμάτων, στη ρύθμιση των επαγγελματικών θεμάτων του εκπαιδευτικού προσωπικού και των αποφοίτων, στην ενίσχυση του κοινωνικού χαρακτήρα της φοιτητικής μέριμνας και φυσικά, πάνω απ' όλα αυτά, στη διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα της ανώτατης εκπαίδευσης.

Δυστυχώς καμία απάντηση -και ας μου επιτρέψει ο φίλος μου κ. Γκεσούλης να επιμείνω σ' αυτό- δεν δίνει το νομοσχέδιο που συζητούμε στα ερωτήματα αυτά. Δεν μας ξεκαθαρίζει -συγγράμμη για την έκφραση- πώς ακριβώς την εννοεί, πώς εννοεί πρώτα απ' όλα την ανωτατοποίηση των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και πώς προτίθεται από τη μια μεριά να την υλοποιήσει νομοθετικά, δίνοντάς της συγκεκριμένο περιεχόμενο και από την άλλη μεριά πώς όλη αυτή η διαδικασία, με όποιον τρόπο και αν πραγματοποιείται, δεν θα προκαλέσει αυτήν τη στιγμή ασύγγνωστες εκπτώσεις στα εκπαιδευτικά πράγματα των Α.Ε.Ι. Γιατί η σύγκρουση η σημερινή, η χθεσινή, η σύγκρουση του τελευταίου χρόνου ανάμεσα στους παράγοντες των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι. δείχνει ότι το ένα λειτουργεί σε βάρος του άλλου. Και δεν ξέρω αν αυτό που λειτουργεί σε βάρος του άλλου το ίδιο ωφελείται. Υπάρχει αυτή η αντίφαση και αυτό πραγματικά το αφηρημένο του νομοσχέδιο αυτού.

Δεν θα προκαλέσει, επομένως, ασύγγνωστες εκπτώσεις στα εκπαιδευτικά πράγματα των Α.Ε.Ι.

Αντίθετα, το επίμαχο νομοσχέδιο, που προκάλεσε -επιτρέψει μου, κύριε Υπουργέ, να το πω- πριν ακόμα τεθεί σε ισχύ ένα άκρως θλιβερό εμφύλιο κλίμα, που κάθε άλλο παρά ευνοεί το ενιαίο στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, προκαλεί μια άλλη σειρά παρόμοιων ερωτημάτων και μας αναγκάζει όχι μόνο να δηλώσουμε ότι το κόμμα μας δεν θα ψηφίσει το νομοσχέδιο αυτό, αλλά να αναζητήσει παράλληλα και τις υπολανθάνουσες πολιτικές σκοπιμότητές του, όπως αυτές παραδηλώνονται με όσα προβλέπουν οι βασικές και άκομψες περιγραφές των διατάξεων.

Ο ίδιος ο κύριος Υπουργός επανειλημμένως, αλλά και ο εισηγητής και οι Βουλευτές του Π.Α.Σ.Ο.Κ. επιμένουν πως με το νομοσχέδιο αυτό σπεύδει το Υπουργείο, η Κυβέρνηση, να κερδίσει το χαμένο χρόνο, όσον αφορά την οργάνωση και τον εκσυγχρονισμό ενός ενιαίου εκπαιδευτικού συστήματος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσής μας εντάσσοντας μέσα σε αυτόν τον ενιαίο χώρο οργανικά τα Τ.Ε.Ι. και τα Α.Ε.Ι.

Με τον τρόπο αυτό, σύμφωνα με αυτούς τους ισχυρισμούς επιμένει το Υπουργείο και οι εισηγητές της Πλειοψηφίας ότι λύνονται τα προβλήματα που προκαλεί η ασάφεια, όχι μόνο στο πεδίο των επιστημονικών σχέσεων ΑΕΙ και ΤΕΙ, αλλά και σε εκείνο των επαγγελματικών δικαιωμάτων, διιαίτερα των αποφοίτων των ΤΕΙ.

Εμείς, όμως, ύστερα από μια προσεκτική μελέτη του νομοσχέδιου, πιστεύουμε και το δηλώνουμε χωρίς εμπάθεια και αντιπολετική δυσπιστία ότι, κακώς η Κυβέρνηση επιμένει στους ισχυρισμούς της, κακώς επομένως αυτοπαγδεύεται στη λανθασμένη άποψη ότι με αυτό το νομοσχέδιο, που με τόση βιασύνη προωθεί, ρυθμίζει με άμεσο τρόπο τα θέματα της ανώτατης εκπαίδευσης. Τον ισχυρισμό μας αυτό δεν τον στηρίζουμε μόνο και αποκλειστικά στις διαφωνίες, που έχουν προκύψει στις εκπαιδευτικές κοινότητες ΑΕΙ και ΤΕΙ. Από σήμερα το πρώτο έχουμε στα χέρια μας τις παρατησίες προτάσεων, συγκλήτων, τις διαφωνίες, τις επαναδιατυπώσεις προτάσεων από τα ΤΕΙ και τον ισχυρισμό μας αυτό επαναλαμβάνω δεν τον στηρίζουμε μόνο στις διαφωνίες, που έχουν προκύψει στις εκπαιδευτικές κοινότητες ΑΕΙ και ΤΕΙ, στις κινητοποίήσεις που τον τελευταίο καιρό αναστατώνουν το εκπαιδευτικό προσωπικό των ανώτατων ιδρυμάτων, αλλά και τους σπουδαστές.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι η μοίρα των μεταρρυθμίσεων που πρωθεί η Κυβέρνηση είναι να προκαλεί αυτές τις αναστατώσεις, αλλά στηρίζουμε τον ισχυρισμό μας ακόμα και στο αντικειμενικό γεγονός ότι το νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζει με συγκεκριμένες προτάσεις τα προβλήματα που συνιστούν την ουσία του τριτοβάθμιου εκπαιδευτικού μας είναι και γίγνεσθαι.

Ασφαλώς τη μεταρρύθμισή του προσπαθεί να την υλοποιήσει

η επικρεμάμενη ισχύς του νομοσχεδίου, κυρίως να την υλοποιήσει με την ένταξη των ΤΕΙ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γιατί τελικά εκεί που κορυφώθηκε η συζήτηση και θεμελιώνονται οι αντιρήσεις και οι κινητοποίησις είναι σε αυτήν τη μαγική περίεργη έκφραση «ανωτατοποίηση των ΤΕΙ». Χωρίς να είμαι κακύποπτος επιτρέψτε μου να πω ότι αυτό τελικά οδηγεί στη συρρίκνωση στο ότι αυτό με το οποίο ασχολείται το νομοσχέδιο και το οποίο προτείνει είναι μόνο η ανωτατοποίηση των ΤΕΙ, ενώ ο τίτλος του είναι «Διάρθρωση θεμάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης» και τελικά αυτό κανείς που πονάει τα εκπαιδευτικά πράγματα ψάχνει μέσα στις σελίδες του νομοσχεδίου να βρει και δεν το βρίσκει.

Δεν απαντάει το νομοσχέδιο με ποιο τρόπο τελικά, αν θα διακρίθουν και αν διακρίνονται επιστημονολογικά και επιστημονικά, η τεχνολογικά μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση και η πολυτεχνική πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Υπάρχουν όροι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται μέσα στο νομοσχέδιο. Η διάκριση αυτή δεν γίνεται σαφής ούτε καν την υπανίσσεται το νομοσχέδιο. Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στην τεχνολογία και στην τεχνική: Είναι άλλο το Πολυτεχνείο και άλλο το Τεχνολογικό; Ή μια πλευρά μας λέει «όχι», η άλλη μας λέει «ναι». Το νομοσχέδιο οφειλεται να το ξεκαθαρίσει. Δεν το ξεκαθαρίζει.

Βέβαια η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου πιστεύω ότι έχει μια τέτοια διάθεση, τη συντρέει μέσα στις νομοθετικές της πράσεις, αλλά δεν την ομολογεί με σαφήνεια.

Δεν απαντάει με ποιο τρόπο θα υλοποιηθεί –γιατί ακούστηκε ως προσδοκώμενο και ως ζητούμενο του νομοσχεδίου- η προσαρμογή των γνωστικών αντικειμένων. Μιλάμε για μια νέα εποχή της βιολογίας, της πληροφορίας, μιλάμε για προσαρμογές προγραμμάτων, γνωστικών αντικειμένων.

Μιλούμε τελικά για το μέλλον της εκπαίδευσης πώς αυτό το προδιαγράφουμε και πώς το προωθούμε, πώς το αναβαθμίζουμε και τελικά πώς θα το νομιμοποιήσουμε. Δεν γίνεται λόγος σαφής. Επαναλαμβάνω, μπορεί υπαινικτικά τα οράματα του Υπουργού της Παιδείας να διαφαίνονται, αλλά με ποιο τρόπο τελικά κατεβαίνουν στο κοινωνικό μας πεδίο;

Δεν απαντά με ποιο τρόπο θα γίνει η ανάπτυξη των διακλαδικών και των διατμηματικών προγραμμάτων που τελικά σε τελευταία ανάλυση και από επιστημονική και από επιστημολογική και από κοινωνική άποψη αυτά νομιμοποιούν, εγκαθιστούν και τελικά αποδεικνύουν το ενιαίο της ανώτατης εκπαίδευσης. Μια ανώτατη ενιαία εκπαίδευση χωρίς την εσωτερική εγκατάσταση διακλαδικών και διατμηματικών προγραμμάτων δεν είναι ενιαία. Και αυτή η σύμπραξη των ΤΕΙ στη μεταπτυχιακή ερευνητική δραστηριότητα των πανεπιστημών δεν σημαίνει ισότιμη ένταξη. Σημαίνει θα έλεγε κανείς μια εξ αγχιστείας ένταξη των ΤΕΙ μέσα στο χώρο της έρευνας της ανώτατης εκπαίδευσης.

Δεν απαντά επαναλαμβάνω το νομοσχέδιο, με ποιο τρόπο θα συνδέονται τα πτυχία, τα διπλώματα με την αγορά εργασίας. Εμείς προτείνουμε –και αυτό οραματίζομαστε– να ρυθμίζεται με την ποιότητα του περιεχομένου των πτυχίων και των διπλωμάτων και όχι με τις κερδοσκοπικές επιλογές των μεγάλων επιχειρήσεων.

Δεν απαντά στον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζονται τα θέματα του προσωπικού ΑΕΙ και ΤΕΙ τουλάχιστον μέχρι αυτό το σημείο που θα έβρισκε σύμφωνους τα υποκείμενα αυτών των ρυθμίσεων, με σκοπό τελικά αυτές οι ρυθμίσεις να απομακρύνουν αυτήν την άκρως αντιεπιστημονική κατηγοριοποίηση του εκπαιδευτικού προσωπικού και αυτήν την εφιαλτική αντιεργασιακή σχέση των περίφημων συμβάσεων. Όταν μιλούμε για δύο χιλιάδες μόνιμους και για έξι χιλιάδες συμβασιούχους, όταν μιλούμε για συνεργάτες, οι οποίοι θα εργάζονται με ετήσια σύμβαση, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, πείτε μου ειλικρινά εάν φαντάζεσθε ένα δάσκαλο της ανώτατης εκπαίδευσης να μπορεί να αναπτύξει το ταλέντο του, να θεμελιώσει προγράμματα με επικρεμάμενη την απόλυτη του ενός χρόνου, γιατί σε ένα χρόνο θα λήξει. Επομένως αυτός θα σκέφτεται πρώτα από όλα πώς θα βρει τη δεύτερη δουλειά ή πώς θα ανανεώσει τη σύμβαση και όχι πώς θα στεριώσει ένα σωστό εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Επιμένω ότι δεν απαντά με ποιο τρόπο θα αντιμετωπισθεί το

ύψος των χρηματοδοτήσεων, αλλά βέβαια και η ορθολογική διαχείριση των προγραμμάτων και προπαντός η σύνδεση αυτών των προγραμμάτων με την εκπαιδευτική διαδικασία της ελληνικής ανώτερης εκπαίδευσης.

Κάποτε έλεγα σε μια συντροφιά συναδέλφων ότι τελικά τα πανεπιστήμια έχουν ήδη ιδιωτικοποιηθεί, γιατί η δραστηριότητά τους και η ποιότητά τους κρίνεται από το ύψος, τον αριθμό και το περιεχόμενο των προγραμμάτων. Επομένως δεν χρειάζεται να σηκώσουμε μια ταμπέλα αντί του «μούσες χάρισι θείες» του Α.Π.Θ. που να λέει «Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα τα Τρία Αδέρφια» που να φαίνεται ότι είναι ιδιωτική επιχείρηση. Ήδη αφού κρίνεται μόνο από τα προγράμματα είναι ιδιωτικό πια το ελληνικό πανεπιστήμιο. Δεν υπάρχει κάποια πρόβλεψη ή εν πάσῃ περιπτώσει κάποιες προδιαγραφές έστω και θεωρητικού επιπέδου.

Τελικά δεν απαντάτε, τουλάχιστον εγώ δεν μπόρεσα να το καταλάβω ποιο είναι το περιεχόμενο των πανεπιστημίων. Γιατί από τη στιγμή που το Υπουργείο εισάγει το λειτουργικό όρο «πανεπιστήμιο» και τον εισάγει ως μια νομική συνιστώσα του ενός από τους δύο τομείς της ανώτερης εκπαίδευσης είναι υποχρεωμένο να δηλώσει την επιστημολογική, την επιστημονική και την κοινωνική διαφορά που υπάρχει μεταξύ Πολυτεχνείου, Πανεπιστημίων και Σχολών Καλών Τεχνών, γιατί αυτά όπως λέσι το νομοσχέδιο αποτελούν τα στοιχεία του ενός τομέα.

Επομένως να μας δηλώσει τη διαφορά που δεν στηρίζεται απλώς σε μια σειρά αδόκιμων διοικητικών τελικά ρυθμίσεων και ορισμών, αλλά στην ίδια την επιστημονική ουσία αυτών των συγκεκριμένων υποσυστημάτων.

Ας χρησιμοποιήσω πάλι την ίδια έκφραση, δεν ξεκαθαρίζεται μέσα στο νομοσχέδιο ποια ισότιμη θέση θα έχουν τα Τ.Ε.Ι. ως μη πανεπιστημιακά, όπως χαρακτηρίζονται από το νομοσχέδιο, μέσα σ' αυτό το μόρφωμα, το σύστημα της ανώτατης εκπαίδευσης. Όταν μιλούμε για πολυτεχνεία, πανεπιστήμια, σχολές καλών τεχνών, τα Τ.Ε.Ι., που είναι μη πανεπιστημιακά δεν ανήκουν λογικό συμπέρασμα- στα πανεπιστήμια. Άρα ανήκουν στα πολυτεχνεία ή ανήκουν στις σχολές καλών τεχνών. Αυτό έπρεπε σε ένα νομοσχέδιο που θα προσδιορίσει, όπως εδώ ακούστηκε, το μέλλον της ανώτατης εκπαίδευσης, να είναι έξικαθαρό. Πρέπει να ξεκαθαρίστει τι σημαίνει ανωτατοποίηση όχι ως διοικητική απόφαση, αλλά ως ισότιμη επιστημονική ένταξη ενός εκπαιδευτικού ίδρυματος μέσα σε ένα σύνολο. Εδώ έτσι λεκτικά -δεν είναι η πρόταση του κόμματος- θα μπορούσε αυτό να διακριθεί θαυμάσια. Έχουμε τα πολυτεχνεία, τον πολυτεχνικό κύκλο, τον πανεπιστημιακό, τον παιδαγωγικό και ανθρωπιστικό κύκλο, που ούτε καν αναφέρονται πουθενά. Μιλούμε για διάρθρωση και τελικά οι ανθρωπιστικές σπουδές ούτε καν ως υποψία δεν υπάρχουν κάπου εδώ μέσα ούτε νομίζω και οι σχολές της υγείας και ο τεχνολογικός κύκλος. Μόνο τότε θα μπορούσαμε να μιλούμε για ένα ενιαίο σύστημα, όπου μέσα σε υπάρχουν σχολές που θεραπεύουν την τεχνολογία, την τεχνική, τις ανθρωπιστικές σπουδές και τις καλές τέχνες. Δεν πρέπει αυτά τα πράγματα κάπως να τα εξομαλύνουμε;

Δεν θα θέλαμε η τοποθέτηση μας αυτή να περιορίζεται απλώς σε μία αρνητική κριτική του νομοσχεδίου. Θα θέλαμε να υποστηρίξουμε την άποψη πως αυτό είναι μία εναρκτήρια πολιτική κίνηση για την υπαγωγή και για την ένταξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μας στο πλαίσιο που ορίζουν οι αντιλήψεις της Διακήρου Εγκίνεται της Μπολώνια. Ένα πλαίσιο με άλλα λόγια, όπου οι τριετείς προπτυχιακές σπουδές της ανώτατης εκπαίδευσης υποβαθμίζονται, αποκτούν το χαρακτήρα μιας βραχύβιας επαγγελματικής κατάρτισης και μάλιστα φθηνής υπό προθεσμία να ανταποκριθεί σε επιθυμίες του μεγάλου κεφαλαίου.

Επίσης έχουμε την πρόβλεψη για τη δημιουργία ενός πενταετούς κύκλου, δύο χρόνια για μάστερ και τρία για διδακτορικό. Ουσιαστικά δεν συμπλέκονται οργανικά αυτοί οι δύο κύκλοι με τις προπτυχιακές σπουδές για να τις αναβαθμίσει κάνοντας πιο συγκεκριμένο και κοινωνικά αξιοποιήσιμο το επιστημονικό και ερευνητικό τους χαρακτήρα. Απλώς ενισχύεται με σκληρό τρόπο την ταξιδότητα των σπουδών, αφού είναι γνωστό σε όλους μας πως μόνο ένα μικρό ποσοστό των πτυχιούχων των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι. έχει το δικαίωμα –και στο νόμο φαίνεται αυτό- και τη

δυνατότητα να συνεχίσει μεταπτυχιακές σπουδές.

Άλλες παρατηρήσεις θα κάνω στην κατ' άρθρο συζήτηση.
Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» «Θράκη 2000 – 80 Χρόνια από την Ενσωμάτωση στην Ελλάδα», πενήντα οκτώ μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί-δάσκαλοι του 4ου και 14ου Δημοτικού Σχολείου Γλυφάδας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω ότι ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου ορίζει για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ως ειδική εγορήτρια τη Βουλευτή κα Δαμανάκη, η οποία έχει και το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπω στην ουσία του θέματος επιτρέψτε μου να ξεκινήσω με ορισμένες διαδικαστικές, θα έλεγα, παρατηρήσεις.

Σήμερα πριν από λίγο ο κύριος Υπουργός διένειμε μια σειρά τροποποιήσεων, οι οποίες έχουν προέλθει από τη συζήτηση στην επιτροπή και από ορισμένες αιχμηρές –είναι αλήθεια παραπτηρήσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου.

Σκέφτομαι ότι όλες αυτές οι παραπτηρήσεις που δεν έχουν μελετηθεί από εμάς –εγώ για παράδειγμα θα μιλήσω με βάση το αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου, αυτό τουλάχιστον που είχαμε μετά τις τροποποιήσεις που έκανε ήδη ο κύριος Υπουργός στην κοινοβουλευτική επιτροπή- θα μπορούσαν να έχουν μελετηθεί από τους ενδιαφερόμενους και να έχουμε μία διεξοδικότερη και ουσιαστικότερη συζήτηση. Ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι τους λόγους για τους οποίους η κυβερνητική Πλειοψηφία επιμένει τόσο πολύ στην επίσπευση της συζήτησης του νομοσχεδίου. Πιστεύω, ότι είναι ένα από τα θέματα όπου ο διάλογος θα μπορούσε ουσιαστικά να προσφέρει.

Βεβαίως επειδή θέλω να είμαι αντικειμενική ή προσπαθώ τουλάχιστον, ενδεχομένως ορισμένες από τις ενέργειες και τις κινητοποιήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη, όπως οι παραπτηρήσεις πρυτάνεων και Συγκλήτων, όπως οι κινητοποιήσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού και των σπουδαστών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, να μην είχαν αποφευχθεί. Έχω όμως την πεποίθηση ότι ορισμένες θα είχαν αποφευχθεί, διότι δεν οφείλονται όλες στην προσπάθεια που ασφαλώς υπάρχει να υπερασπιστούν οι διάφορες κοινωνικές ομάδες το δικό τους όφελος. Οφείλονται και στο γεγονός ότι βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα νομοσχέδιο, το οποίο δεν αποσαφηνίζει κρίσιμα ζητήματα και δεν επιτρέπει μία ευθεία κριτική, η οποία θα επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους να γνωρίζουν τι ακριβώς θα τους συμβεί αύριο.

Αυτά ήθελα να πω, εν πάσῃ περιπτώσει. Ο χρόνος δεν μου επιτρέπει να πω περισσότερα. Πιστεύω πάντως ότι απέχησε το νομοσχέδιο, το οποίο αξίζει μία σοβαρότερη συζήτηση από τη διαδικασία που έχει επιλεγεί.

Έρχομαι τώρα στην ουσία του θέματος. Πριν αναφερθώ στη συγκεκριμένη κριτική που πιστεύω ότι έχουμε απέναντι στο νομοσχέδιο αυτό, θα ήθελα να διατυπώσω ορισμένες σκέψεις για το μεγάλο πρόβλημα που λέγεται σήμερα ανώτατη εκπαίδευση, έτσι ώστε να φανεί και από ποια οπτική κάνουμε τη συγκεκριμένη κριτική απέναντι στο νομοσχέδιο αυτό.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι δεδομένο ότι η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας είναι ίσως η σημαντικότερη εξέλιξη που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα τα τελευταία χρόνια. Αυτή η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας βρίσκεται στο υπόβαθρο όλων των μεγάλων αλλαγών που αντιμετωπίζουμε. Αυτή είναι που βρίσκεται στο υπόβαθρο της περίφημης παγκοσμιοπόλησης. Αυτή οδηγεί σε νέες παραγωγικές δομές, σε μία ριζική αλλαγή του εμπορίου και των επικοινωνιών. Αυτή είναι που διευπύνει τις οικονομικές αντιθέσεις και δημιουργεί νέες αντιθέσεις με οικολογικό, πολιτισμικό και κοινωνικό περιεχόμενο. Αυτή είναι εν τέλει που οδηγεί και στη συγκρότηση υπε-

ρεθνικών ολοκληρώσεων.

Όπως είναι φυσικό όταν η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας επιδρά τόσο βασικά σε όλους τους τομείς της ζωής μας, είναι πολύ λογικότερο και προφανές ότι επιδρά στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Πιστεύω ότι δεν δικαιούται πλέον η ελληνική πολιτεία να συζητά ποιαδήποτε αλλαγή στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης χωρίς να έχει αυτόν το βασικό στόχο: Την ανάγκη να προλάβει η χώρα μας αυτό το τρένο της επιστήμης και της τεχνολογίας που τρέχει, την ανάγκη να ανταποκριθεί στις νέες εκπαιδευτικές απαιτήσεις που δημιουργούνται.

Και οι νέες αυτές εκπαιδευτικές απαιτήσεις θα έλεγα ότι πολύ γενικά και απλουστευτικά είναι δύο. Υπάρχει ανάγκη πλέον και είναι προφανής να διευρυνθεί η δυνατότητα πλατιών κοινωνικών στρωμάτων να έχουν πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση. Αυτή είναι μία βασική διάσταση του προβλήματος, που σχετίζεται και με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όπως στη συνέχεια θα προσπαθήσω να θίξω.

Η δεύτερη βασική απαίτηση είναι η ανάγκη να υπάρξει ριζική αλλαγή στο χαρακτήρα, στην ποιότητα της αναγκαίας εκπαιδευτικής υλής. Έχουμε ανάγκη ριζικών αλλαγών και στα δύο. Πρέπει να κατοχυρωθεί το δικαίωμα καλύτερης προσβασιμότητας σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα στην ανώτατη εκπαίδευση και πρέπει να αλλάξουμε κατά το δυνατόν την ποιότητα και το χαρακτήρα της.

Όσον αφορά στην ανάγκη της προσβασιμότητας, εάν η Ελλάδα θέλει να ακολουθήσει τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και νομίζω ότι πρέπει να τις ακολουθήσει, εάν θέλει να βρεθεί στις ίδιες ταχύτητες με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, τότε οι στόχοι, όσον αφορά στη διεύρυνση της πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση πρέπει να τεθούν σε αντιστοιχία με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Επομένως, εγώ θα έλεγα, μιλώντας και λίγο στατιστικά, ότι ο στόχος υπάρχει και αυτό έχει σημασία. Είναι ανάγκη να αντιληφθούμε ότι εάν μιλούμε για την Ελλάδα του 21ου αιώνα μέσα στην Ευρώπη, τότε πρέπει να έχουμε ένα ποσοστό άνω του 70%. Ελλήνων ή αλλοδαπών που κατοικούν σ' αυτήν τη χώρα, της ηλικίας δεκαοκτώ έως είκοσι πέντε ετών, να έχουν πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης. Αυτός είναι ο ευρωπαϊκός στόχος.

Είναι ανάγκη να έχουμε το υπόλοιπο 30% με δωδεκαετή εκπαίδευση τουλάχιστον και με μια δυνατότητα να φοιτήσουν μετά σε ένα μεταλυκειακό κύκλο, που θα τους επιτρέψει να έχουν ένα επάγγελμα. Δεν μπορούμε να συζητάμε αλλαγές στον αέρα, χωρίς να πάρουμε υπόψη αυτούς τους στόχους.

Πρέπει δε να σημειώσω ότι η ελληνική κοινωνία παρά την ολιγωρία της πολιτείας έχει προσπαθήσει να λύσει η ίδια αυτό το πρόβλημα της ανάγκης της διεύρυνσης των λαϊκών στρωμάτων στην ανώτατη εκπαίδευση. Γι' αυτό έχει χρηματοδοτήσει αδρά –δεν έχω χρόνο για να αναφέρω τα στοιχεία- την παράταση της κοινωνικής νεότητας δηλαδή εκείνου του σταδίου, που είναι απαραίτητο για την ανάληψη ενεργού κοινωνικού ρόλου. Έχει δε χρηματοδοτήσει αυτήν την παράταση είτε καταφεύγοντας σε αμφιλεγόμενης αξίας ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα μεταλυκειακά στην Ελλάδα είτε καταφεύγοντας σε αντίστοιχα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Η αντιμετώπιση, λοιπόν, από την πολιτεία με δεκαοκτώ ή και περισσότερα χρόνια καθυστέρησης αυτού του σοβαρού προβλήματος θα έπρεπε να οδηγήσει στην ανάγκη να εναρμονιστεί η προσφορά με τη ζήτηση στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Αυτό το νομοσχέδιο, δηλαδή η ουσιαστική ένταξη των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην ανώτατη εκπαίδευση, πρέπει να ειδωθεί και σαν μια τέτοια ευκαιρία. Από αυτήν την άποψη εμείς υποστηρίζουμε την ανάγκη να ενταχθούν τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην ανώτατη εκπαίδευση. Διευκρίνιζώ ότι το γεγονός του ότι δεν ψηφίζει ο Συνασπισμός το νομοσχέδιο δεν οφείλεται στο ότι δεν πιστεύουμε σε αυτήν την αναγκαιότητα, αλλά στις απόψεις που έχουμε ότι ουσιαστικά δεν γίνεται αυτή η ένταξη, έτσι όπως θα έπρεπε να γίνει. Έχει σημασία ο τρόπος με αυτό το νομοσχέδιο που συζητάμε.

Ο στόχος είναι να διευρυνθεί η πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση. Δεν είναι δυνατόν η ελληνική κοινωνία να λύνει αυτό το πρόβλημα και η ελληνική πολιτεία να αρνείται τη λύση του.

Όσον αφορά το θέμα της ποιοτικής αναβάθμισης νομίζω ότι μία είναι η βασική ανάγκη. Είναι ανάγκη τα στοιχεία του ερευνητικού πνεύματος και της καινοτομίας το οποία μέχρι πρότινος ήταν γνωρίσματα του ακαδημαϊκού χώρου και της βιομηχανίας, να διαχέονται ως απαιτούμενα προσόντα σ' ένα πλήθος ειδικοτήτων. Είναι ανάγκη να αναπροσαρμόζεται διαρκώς το περιεχόμενο, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις σημερινές συνθήκες. Αυτό προϋποθέτει και την αναδιάρθρωση των δομών του εκπαιδευτικού συστήματος και την ανάγκη να υπάρχει ένα αντικειμενικό σύστημα περιοδικών αξιολογήσεων.

Επιτέλους η εκπαιδευτική κοινότητα πρέπει να το συζητήσει αυτό ανοικτά και να το δεχτεί, διότι είναι προς όφελος της χώρας και πέρα από τα συντεχνιακά συμφέροντα του οποιουδήποτε. Είναι ανάγκη να προασπιστούμε το δημόσιο χαρακτήρα της εκπαίδευσης, επί της ουσίας και είναι ανάγκη να οδηγηθούμε σε μια δομή που θα δέχεται την ικανοποίηση αναγκών διεπιστημονικότητας και ειδίκευσης μαζί με τις νέες δυνατότητες για τηλεκπαίδευση, για αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της τεχνολογίας κλπ.

Δυο λόγια για την ανάγκη αναδιάρθρωσης των δομών. Συνοπτικά θα μπορούσαμε να σχηματοποίησουμε τη σημερινή οργάνωση του πανεπιστημιακού συστήματος με τις ακόλουθες τρεις βαθμίδες. Η πρώτη βαθμίδα με συνολική διάρκεια τριών – τεσσάρων ετών είναι η βαθμίδα που παρέχει τις απαιτούμενες γνώσεις για την άσκηση ενός επαγγέλματος με έμφαση στις εφαρμογές. Η προτεινόμενη διάρκεια σπουδών στα τεχνολογικά ιδρύματα που είναι τέσσερα έτη – συμφωνούμε σε αυτό- διαμορφώνει τη χρονική διάρκεια της πρώτης βαθμίδας σε τέσσερα έτη.

Ωστόσο επειδή πολύ συζήτηση γίνεται στη χώρα μας οφείλω να υπογραμίσω σότι για εμάς το κύριο ζήτημα δεν είναι η διάρκεια των σπουδών. Γ' αυτό δεν μας αρκεί η διάρκεια που δίνεται στα τεχνολογικά ιδρύματα για να τα χαρακτηρίσετε ως ανώτατα. Το κύριο είναι η ουσιαστική τους δυνατότητα μέσα από την αξιολόγηση και μέσα από τη σύνδεση με τις σύγχρονες εξελίξεις να παρακολουθήσουν τις νέες ταχύτητες. Πρώτη, λοιπόν, βαθμίδα είναι αυτή που δίνει τις βασικές γνώσεις για να ασκήσει κάποιος ένα επάγγελμα, ώστε να έχει κάποια διέξοδο.

Η δεύτερη βαθμίδα είναι μια βαθμίδα συνήθως διετής, που συνδυάζει την εκπαίδευση με την έρευνα, ώστε να διαμορφώνει δυνατότητες καινοτομίας, να δημιουργεί θεωρητικά μοντέλα και διευθυντικές ικανότητες.

Η τρίτη βαθμίδα, που συνήθως είναι τριετής κύκλος, μετά τη δεύτερη βαθμίδα, που στηρίζεται στη διεύρυνση των ερευνητικών ορίζοντων, οδηγεί σε διδακτορικό δίπλωμα και προετοιμάζει τα στελέχη της πανεπιστημιακής ερευνητικής κοινότητας, τα υψηλόβαθμα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και της βιομηχανίας. Αυτή είναι μία διάρθρωση που σήμερα υπάρχει λίγο-πολύ σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και μπορεί να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες. Σε αυτή τη διάρκεια είναι ανάγκη να αντιστοιχίσει επιτέλους η ελληνική πραγματικότητα με ένα σαφή τρόπο.

Υπάρχει περαιτέρω η ανάγκη αντικειμενικού συστήματος περιοδικών αξιολογήσεων. Είναι ανάγκη να το δεχθούμε αυτό και γενικά στην εκπαιδευτική κοινότητα και στα πανεπιστήμια, αλλά πολύ περισσότερο εάν μιλούμε για αναβάθμιση των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Δεν αντιλαμβάνομε πώς είναι δυνατόν –και αυτή είναι ίσως η βασική μας αντίθεση στο νομοσχέδιο– να μιλούμε για αναβάθμιση, ανωτατοποίηση, όπως λέει ο Υπουργός ή, εν πάσῃ περιπτώσει, το λέμε όλοι, των TEI, χωρίς να προηγηθεί αξιολόγηση των ιδρυμάτων και όχι μόνο του προσωπικού που και αυτή γίνεται ελλιπώς. Πιστεύουμε ότι θα μπορέσει να υπάρξει μια ικανότητα συναίνεσης και συμφωνών σ' ένα αντικειμενικό σύστημα περιοδικών αξιολογήσεων, πέρα από τις αντιδράσεις, οι οποίες πράγματι δέχομαι ότι δεν έχουν πάντα τα καλύτερα κίνητρα, όσον αφορά την εκπαίδευση.

Όσον αφορά την προάσπιση του δημόσιου χαρακτήρα επί της ουσίας το κύριο για μας εδώ δεν είναι μόνο το τι λέμε στα λόγια, εάν δηλαδή τα TEI ή τα πανεπιστήμια είναι δημόσια ή ιδιωτικά, αλλά το κύριο είναι αν θα επιτρέψουμε να εισέλθει η λογική του κέρδους ως αποκλειστικό κίνητρο, κριτήριο, κινητήρια δύναμη μέσα στον πανεπιστημιακό χώρο. Διότι αυτό πού θα οδηγήσει; Είτε τα πούμε δημόσια είτε δεν τα πούμε, θα οδηγήσει στη δημιουργία πανεπιστημίων, που θα είναι για τη μεγάλη μάζα και άλλων πανεπιστημάτων που θα είναι για την πνευματική ελίτ αυτού του τόπου. Επομένως το κύριο είναι να εξασφαλίσουμε και την αύξηση των χρηματοδοτήσεων, αλλά και την κατανομή τους με έναν τρόπο που θα επιτρέπει να εφαρμοσθεί η αλληλουχία: σχεδιασμός - ανάπτυξη - βελτίωση - επανασχεδιασμός και θα επιτρέψει σε όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να κάνουν χρήση αυτών των δυνατοτήτων.

Δεν έχω χρόνο, απλώς σημειώνω ότι αποτελεί, κατά τη γνώμη μας, μέγιστο θικό και πολιτικό πρόβλημα, που κάποια στιγμή θα πρέπει να το συζητήσουμε, το γεγονός ότι το επίπεδο πια ενός ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος δεν εξαρτάται ούτε από τη δυνατότητα των σπουδαστών ούτε από τη διάθεση των καθηγητών, αλλά εξαρτάται από αυτό που λέγεται δυνατότητα διασύνδεσης ορισμένων βασικών παραγόντων του εκπαιδευτικού προσωπικού με ένα ολόκληρο σύμπλεγμα πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, που κάνει κουμάντο –ας το πω απλά- στις χρηματοδοτήσεις, που μοιράζει τα κονδύλια και που δίνει τη δυνατότητα της ανάπτυξης. Αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, το οποίο πρέπει να λυθεί.

Με βάση όλα αυτά είναι φανερό ότι εμείς κρίνουμε το νομοσχέδιο από μία δική μας σκοπιά, που είναι η σκοπιά της ουσιαστικής ένταξης των TEI στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης και που συμπτυγνύνεται σε τέσσερις θέσεις:

Πρώτη θέση: ρητή και σαφής ένταξη στην ανώτατη εκπαίδευση. Αυτό απαιτούμε.

Δεύτερον: καθολική αναβάθμιση των προσόντων του εκπαιδευτικού-ερευνητικού προσωπικού των TEI, ώστε να ευθυγραμμιστούν πλήρως με αυτά των πανεπιστημάτων.

Τρίτον: δυνατότητα οργάνωσης μεταπτυχιακών σπουδών με την προϋπόθεση βεβαίωσή ότι πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις που απαιτούνται.

Τέταρτον: αναβάθμιση ουσιαστική του περιεχομένου των σπουδών μετά από ένα αντικειμενικό σύστημα αξιολογήσεων.

Δεν είναι δυνατόν να μιλούμε για αναβάθμιση χωρίς να έχουμε και τους τέσσερις όρους. Τι κάνει το νομοσχέδιο; Πολύ απλά ασχολείται λίγο με τους δύο πρώτους όρους και ασχολείται με έναν τρόπο αμφιλεγόμενο, στον οποίο θα επανέλθω, δηλαδή ασχολείται εν μέρει με τη λεκτική αναφορά ότι εδώ μιλούμε για ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, ασχολείται με την κρίση του προσωπικού. Δεν ασχολείται καθόλου ούτε με την αξιολόγηση των υπαρχόντων τεχνολογικών ιδρυμάτων, στην οποία ιδιαίτερα θα προσπαθήσω να επιμείνω ούτε με την ανάγκη οργάνωσης μεταπτυχιακών σπουδών από αυτά.

Όπως αντιλαμβάνεσθε δεν μπορούμε με βάση αυτήν την κριτική να μιλήσουμε για ουσιαστική αναβάθμιση, για ρητή και σαφή ένταξη στην ανώτατη εκπαίδευση.

Το νομοσχέδιο εισάγει δύο νέα στοιχεία τα οποία είναι θετικά και τα οποία θέλω να υπογραμμίσω. Με σαφήνεια αυτά τα στοιχεία μεταβάτεσσον τα TEI στην ανώτατη εκπαίδευση. Αυτά είναι: η επιψήκνυση του χρόνου των σπουδών, που ήδη αναφέρθηκε, αλλά πιοτεύουμε ότι δεν αρκεί και η προσπάθεια να υπάρξουν περισσότερα προσόντα για τη διδακτικό προσωπικό, αν και η προσπάθεια αυτή είναι πολύ ατελής όπως θα πω στη συνέχεια.

Αυτά τα δύο στοιχεία υπάρχουν στο νομοσχέδιο προς την κατεύθυνση της ουσιαστικής ένταξης των TEI στα πανεπιστήμια. Από και και πέρα αρχίζουν πάρα πολλά προβλήματα. Πρώτα-πρώτα για την ένταξη στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης. Παρά το γεγονός ότι η μεγαλύτερη χρονική διάρκεια τους δίνει τη δυνατότητα να ενταχθούν στην αντίστοιχη διάταξη του Συντάγματος δεν υπάρχει ρητή αναφορά στο χαρακτήρα. Ο διαχωρισμός σε πανεπιστημιακά και μη ιδρύματα, που ήδη αναφέρθηκε, δεν έχει γερά θεμέλια, πολύ περισσότερο όταν γίνεται μια προσπάθεια με τη φιλοσοφία του νόμου να

ενταχθούν, να προχωρήσει αυτή η διάκριση με βάση τη σχέση των ιδρυμάτων με την τεχνολογία, κάτι να μου επιτρέψετε να πω ανιστόρητο για τη σημερινή εποχή.

Από την άλλη όλα αυτά καταδεικνύουν μια επιθυμία των συντακτών του νομοσχεδίου, που προφανώς δεν είναι άσχετη με τις πιέσεις που ασκούνται και το τελικό αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός υβριδίου, να μου επιτρέψετε να χρησιμοποιήσω την έκφραση, πανεπιστημιακής και μη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Επειδή το Υπουργείο κατά καιρούς συνομιλούσε με τους ενδιαφερόμενους και αισθανόταν την ανάγκη να ικανοποιήσει τη μια ή την άλλη πλευρά. Δεν υπήρξε ένας σχεδιασμός εξ υπαρχής. Θα μου πείτε έχει τόση σημασία αυτό; Έχει, κύριε Υπουργέ.

Είπα και στην κοινοβουλευτική επιτροπή ότι έζησα στη Βουλή την περιόδη μετεξέλιξη των ΚΑΤΕΕ σε ΤΕΙ. Τότε ήρθε εδώ πάλι η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και πανηγύρισε, γιατί θεώρησε ότι με τα μέτρα που τότε πήρε έλισσε μιας διά παντός το πρόβλημα. Τι αποδείχθηκε στην πράξη; Αποδείχθηκε ότι πράγματι προχωρήσαμε, δεν θα το αρνηθώ. Όμως έχουμε προβλήματα τώρα κάμπισσα χρόνια μετά. Τότε αν δεν προτασσόταν το πολιτικό όφελος που αναφισβήτητα υπήρξε για το ΠΑΣΟΚ, γιατί οι ενδιαφερόμενοι ήταν πάρα πολλές χιλιάδες, αν δεν προτασσόταν λέω το πολιτικό όφελος από τη μετεξέλιξη και τις προσδοκίες που καλλιεργήθηκαν για επαγγελματικά δικαιώματα και δεν έρω τί αλλό, αλλά προτασσόταν η ουσιαστική ανάγκη της εκπαίδευσης, ενδεχομένως να χρειαζόταν πιο βασανιστική διαδικασία για να καταλήξουμε κάπου, αλλά θα είχαμε λύσει το πρόβλημα τώρα. Ας μη χάσουμε την ευκαιρία και αυτήν τη φορά.

Όσον αφορά το θέμα των προσόντων του εκπαιδευτικού προσωπικού θα αναφερώθη στα άρθρα, αλλά θέλω να επισημάνω κάτι, που το κάνει και η έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής και θέλω να είμαι σαφής και προς τους καθηγητές των ΤΕΙ, γιατί δεν επιθυμώ να τους κολακεύσω. Δεν είναι δυνατό να υπάρξει αναβάθμιση των ΤΕΙ αν δεν αντιστοιχιθούν πλήρως τα προσόντα. Τελεία και παύλα. Τι να λέμε τώρα ότι έχουμε καθηγητές εφαρμογών χωρίς διδακτορικό δίπλωμα; Είναι γεγονός ότι έχουμε δύο χιλιάδες διακόσιοι εξήντα περίπου καθηγητές, που υπηρετούν σήμερα στα ΤΕΙ και μόνο το 30%, σύμφωνα με δικά μας στοιχεία, έχουν διδακτορικό δίπλωμα. Αν έχει άλλα στοιχεία ο Υπουργός να μας τα δώσει. Αυτό δεν θα επιδράσει στη συγκρότηση και στο επίπεδο των σπουδών στο μέλλον;

Πέρα απ' αυτά υπάρχουν τα σοβαρά προβλήματα με τις μεταπτυχιακές σπουδές. Είναι γεγονός ότι τα νέα ιδρύματα δεν έχουν τη δυνατότητα οργάνωσης μεταπτυχιακών σπουδών και εμείς διαφωνούμε. Ακόμα υπάρχει και το μείζον θέμα της αξιολόγησης. Για να είμαι σαφής, έστω και αν υπάρχει πολιτικό κόστος, εμείς μιλάμε για ένταξη των ΤΕΙ στην ανώτατη εκπαίδευση μετά από αξιολόγηση. Αυτό σημαίνει ότι όσα δεν έχουν το απαιτούμενο status θα συγχωνευθούν με άλλα και θα ενταχθούν σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα, θα υπάρξει τέλος πάντων μια συνεργασία σε επίπεδο νομού ή περιφέρειας και αυτό προτείνουμε. Να υπάρξει δηλαδή συνεργασία πανεπιστημίων και ΤΕΙ ανά περιφέρεια, ώστε να δούμε πώς θα διαμορφωθεί τελικά ο ιστός.

Δεν μπορούν όλα να γίνουν ανώτατα. Κάποιες σχολές δεν έχουν το επίπεδο. Πώς θα γίνει αυτό; Σε αυτό το πρόβλημα θα κλείσουμε τα μάτια;

Εν πάσῃ περιπτώσει, επειδή ακούγονται πολλά για την αξιολόγηση, πρέπει να πω ότι πρόσφατα με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης –αυτής της Κυβέρνησης– έγινε στο χώρο των ερευνητικών ιδρυμάτων μία αξιολόγηση μέσα σ' ένα χρόνο. Δεν ήταν ότι καλύτερο, αλλά έγινε μία αξιολόγηση, η οποία έδρασε θετικά. Βεβαίως, ίσως χρειαζόμασταν περισσότερο διάστημα από τον ένα χρόνο. Άλλα εν πάσῃ περιπτώσει, αν θέλουμε για να γίνουν ανώτατα τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, κατά την άποψή μου, πρέπει να διαθέσουμε παραπάνω χρόνο.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, συνοψίζοντας: Εμείς ειμαστε στέρησης ουσιαστικής ένταξης των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην ανώτατη εκπαίδευση. Δεν πιστεύουμε ότι

πραγματοποιείται με το σχέδιο νόμου, γι' αυτό δεν μπορούμε να το ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση μας παρακολουθούν από τα άνω βόρεια θεωρεία είκοσι φοιτητές Βιβλιοθηκονομίας και ο καθηγητής τους, οι οποίοι εκπαιδεύονται στο χώρο της Βουλής. Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Το λόγο έχει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Πέτρος Ευθυμίου.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα δεν έχουμε μία νομοθεσία, που αφορά μία διαδικασία διαλόγου οκτώ μηνών, όπως έμφασιστηκε. Έχουμε μία νομοθεσία που ολοκληρώνει τα δεκαοκτώ χρόνια πορείας των Τ.Ε.Ι. μέσα στην τριτοβάθμια αρχικά και τώρα δικαιωματικά στην ανώτατη εκπαίδευση της χώρας. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η συζήτηση να γίνεται ως εάν τα Τ.Ε.Ι. ιδρύονται δι' ενός νόμου την ώρα ακριβώς, που αυτά τα δεκαοκτώ χρόνια της ιστορίας των Τ.Ε.Ι. είναι αυτά που οδηγούν τη νομοθεσία να συμπέσει με την πραγματικότητα, να την αναγνωρίσει και να θέλει να χαράξει καινούριες δυναμικές συνολικά για την ανώτατη εκπαίδευση της χώρας.

Αυτήν τη στιγμή τα δεκαοκτώ πανεπιστήμια της χώρας με τους διακόσιους είκοσι χιλιάδες φοιτητές, τα δεκατέσσερα Τ.Ε.Ι. με τα δεκαέξι παραρτήματά τους, με τα εκατόν ογδόντα τρία συνολικά τμήματα, με ογδόντα τέσσερις ειδικότητες και εκατόν πενήντα χιλιάδες σπουδαστές, αυτό το σύνολο των πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. της χώρας είναι η δύναμη της ελληνικής κοινωνίας, είναι η αιχμή του δόρατος της Ελλάδος στο μέλλον, είναι στο πλαίσιο της ενιαίας πα ανώτατης εκπαίδευσης η δυναμική που επισφραγίζει την πορεία της χώρας στον 21^ο αιώνα.

Τα Τ.Ε.Ι. κατέκτησαν αυτήν τη θέση μέσα από την ίδια την εκπαιδευτική πράξη, αλλά και την πιστοποίησή τους στην πραγματικότητα της ελληνικής κοινωνίας, ακριβώς με μία νομοθεσία, τον v. 1404, που απέδιεξε τη λειτουργικότητά της, γιατί ακριβώς απέδωσε αυτούς τους καρπούς. Και αν, κύριε Σπηλιόπουλε, ήταν αυτή η νομοθεσία σαθρή, γιατί δεν την αναρέσσατε το 1990-1993; Γιατί την υπηρετήσατε –και ορθά πράξατε– και γιατί συμβάλατε και εσείς σε αυτό το διάστημα στην ολοκλήρωση του σκοπού;

Εάν, λοιπόν, θέλουμε να δούμε με ακρίβεια τις πράξεις όλων των πτερυγών της Βουλής, όλων των πολιτικών δυνάμεων, θα δούμε ότι η σημερινή νομοθεσία έρχεται εις επικύρωσην της κοινής στάσεως όλων των κομμάτων, όταν ο Γεράσιμος Αρσένης, με ακόμη ένα ουσιώδες βήμα με το v. 2817, προσάρμοσε για άλλη μία φορά τα Τ.Ε.Ι. στην πραγματικότητα που δημιουργούσε στο Συμβούλιο Επικρατείας και η νομολογία, που έπρεπε να οδηγήσει στην αποκατάσταση της ενότητας της εκπαιδευτικής πραγματικότητας των Τ.Ε.Ι. Και τότε όλες οι πτέρυγες της Βουλής –τα Πρακτικά υπάρχουν ακριβώς για να οξύνουν τη μνήμη και να καλλιεργούν τη συνέπεια όλων μας– είδαν ότι η ρύθμιση αντιμετωπίζει το συγκεκριμένο πρόβλημα, που είχε δημιουργηθεί με το Συμβούλιο της Επικρατείας και όλα τα κόμματα δεσμεύονταν για τη ριζική αντιμετώπιση της διάρθρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μετά τις εκλογές.

Επομένως και από αυτήν την πλευρά και μόνο, η σημερινή νομοθεσία είναι μία νομοθεσία που έρχεται να συμβάλει σε αυτό που όλοι αναγνωρίζουμε ότι είναι η διαπιστωτική πράξη της συμπεριλήψης των Τ.Ε.Ι. στην ανώτατη εκπαίδευση της χώρας.

Ήθελα να πω ότι κάθε φορά είναι φανερό ότι ένα εγχείρημα ουσιώδες, ένα εγχείρημα το οποίο πραγματικά εισάγει με καθαρό τρόπο μια πραγματικότητα στο θεσμικό, αλλά και στο τοπίο της πραγματικής ζωής αντιμετωπίζεται με δυο ματιές ή τη ματιά που βλέπει το κοινό συμφέρον, βλέπει το συμφέρον του τόπου, βλέπει το συμφέρον της προοπτικής της χώρας ή αντιμετωπίζεται από τη ματιά της κατάτμησης του εθνικού και μακρού κοινού κοινωνικού συμφέροντος από κάθε επιμέρους οπική.

Θα ήθελα, λοιπόν, να καταθέσω κι εγώ με τη σειρά μου στη Βουλή τα πρακτικά της 32ας συνεδρίας της πανεπιστημιακής συγκλήτου, της εκτάκτου συνεδρίας της 7ης Ιουλίου 1966. Δημοσιεύτηκε τότε ένα σχέδιο νόμου για την ίδρυση του Πανεπιστημίου Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με έδρα τα Ιωάννινα και με την πρόβλεψη για τη δημοσιογραφία μιας άλλης ιατρικής σχολής και μιας άλλης πολυτεχνικής σχολής. Συγκεντρώθηκαν σε έκτακτη συνεδρίαση στις 7 Ιουλίου 1966 στην Αθήνα όλοι, η πανεπιστημιακή σύγκλητος του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αναφέρεται ότι «Εις την συνεδρίαν ταύτην καλούνται όπως παραστώσι ο πρύτανης, προπρύτανης και αντιπρύτανης του Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου, οι οποίοι και προστήθαν, οι κύριοι Κορωναίσ, Πίπας και Κοκκινόπουλος ως και οι πρυτάνεις, αντιπρύτανεις και κοσμήτορες της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οι οποίοι και προστήθαν, οι κύριοι Δελεβάνης, Χρήστου και Μολιώτης.»

Ποια, λοιπόν, είναι η αντίδραση τον Ιούλιο του 1966 για την πρόταση ίδρυσεως του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, του Πανεπιστημίου Ηρακλείου, του Πολυτεχνείου Πατρών και μιας ακόμη ιατρικής σχολής που είχε προταθεί; Ας δούμε τις αντιδράσεις. Και είναι εκπληκτικό ότι μόνο η καθαρεύουσα διαφέρει από τη σημερινή έκφορά των ίδιων πραγμάτων στη δημοτική.

Αναφέρεται ότι «Καθ' ην περίοδον τα υφιστάμενα τρία κυριότατα ανώτατα πνευματικά ίδρυματα πάσχουσιν ελλείψει χώρων, μέσων διδασκαλίας, διοικητικού και διδακτικού προσωπικού και οικονομικών πόρων, παρεχούμενων στάγδην κατόπιν αγώνων, επιδιώκεται η ίδρυση νέων οργανισμών παιδείας αντί να ολοκληρωθούν πρότερον οι ανάγκες των υπαρχόντων και παρέχεται διά του νομοσχεδίου η εντύπωσις πλήρους κρατικής οικονομικής ανέσεως, αντιστρόφου προς τη φειδωλότητα έναντι των ίδρυμάτων ημών.

Βασικόν χαρακτηριστικόν του νομοσχεδίου είναι η τάσις προς πολλαπλασιασμόν και ευχερή χαρακτηρισμόν εκπαιδευτικών ίδρυμάτων ως ίδρυμάτων ανωτάτης παιδείας, αλλά εξίσου ευχερής είναι η από του κειμένου του νομοσχεδίου διάγνωσης κατακόρυφου πτώσεως της περί ανωτάτου πνευματικού ίδρυματος πενίας.»

Συνεχίζω: «Η ίδια ακριβώς, αλλά ήδη υπό του νομοσχεδίου νεοσυνιστώμενων πανεπιστημίων και σχολών η πτώσης της ποιοτικής στάθμης είναι αναπόφευκτος. Η δε προβλεπόμενη εισροή διδακτικών στελεχών αξιούντων ιστοιμίαν προς καθηγητάς πανεπιστημίου, μόνο εξευτελισμόν της πανεπιστημιακής εννοίας θα προκαλέσει. Δι' ο και είναι αύτη απαράδεκτος εις την συνείδησιν Ανωτάτων Εκπαιδευτικών ίδρυμάτων και υβριστική διά την μακράν αυτών παράδοσιν. Και εξάλλου επιχειρείται καταδημαργώγησης του κοινού δι' αμελετήτων υποσχέσεων ίδρυσεως ανωτάτων ίδρυμάτων και υπονομεύσεως των παρόντων πανεπιστημίων και ως κορυφαίον παράδειγμα του πόσο άθλια θα λειτουργήσει μία παρόμοια επέκταση των πανεπιστημών, αναφέρεται ο πολλαπλασιασμός των γυμνασίων».

Σημειώνει ο κ. Κορρές ότι «Όλοι ενθυμείσθε ότι παλαιότερον ελειτούργουν ολίγα ανά το κράτος γυμνάσια, αλλά ελειτούργουν καλώς. Τώρα που τα πολλαπλασιάσαμε τα γυμνάσια, υποβαθμίστηκε η παιδεία και αυτό θα συμβεί, εάν εφαρμοστεί το συζητούμενο νομοσχέδιο, δηλαδή κατά τρόπο αήθη και μηδόλως διασφαλίζοντα ότι αποτελεί μία καλή οργάνωση ενός πανεπιστημίου.»

Θα ήθελα να πω ότι επειδή τα πρακτικά των πετραγμένων όλων μας είναι ήδη υπό κρίσιν, όλη η νοοτροπία που απαιτεί να αναιρέσει ο ελληνικός λαός τα κριτήρια που έχει διαμορφώσει δεκαοκτώ χρόνια στην πραγματική ζωή, να κλείσει τα μάτια, να πει δεν υπάρχουν ΤΕΙ και ζητώ εις του μηδενός να δούμε τι είναι αυτά τα ίδρυματα, υπάγεται ακριβώς σε αυτήν τη λογική και ιστορικά έχει παρόμοια αξία.

Η πράξη μας είναι διαπιστωτική, γιατί είναι στην κοινή συνέδηση του ελληνικού λαού, σε κάθε ελληνική οικογένεια η γνώση ότι τα ΤΕΙ επιτελούν έργο ανώτατης εκπαίδευσης και οι πτυχιούχοι τους δικαιούνται το στοιχειώδες που δικαιούται κάθε ομόλογο ίδρυμα σε όλη την Ευρώπη.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αλλάζετε, λοιπόν, τίτλο νομοσχεδίου.

(Κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κεδίκογλου, σας παρακαλώ!

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αλλά προσθέτως....

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, δεν είστε μόνο για να κτυπάτε το κουδούνι....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κεδίκογλου, αφήστε τον κύριο Υπουργό να μιλήσει.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Άλλα προσθέτως πέραν της κοινής συνείδησης του ελληνικού λαού υπάρχει και η ακαδημαϊκή κρίση. Είναι ήδη πέντε της ΤΕΙ, που έχουν υποστεί αξιολόγηση εσωτερική και εξωτερική, με πολύ χαρακτηριστικά θετικά αποτελέσματα, όπως είναι έξι τα ΑΕΙ τα οποία έχουν υποστεί με επίσης χαρακτηριστικά καλά αποτελέσματα αξιολόγηση. Δεν είναι άγνωστη η έννοια της αξιολόγησης και στα ΤΕΙ και στα ΑΕΙ και στα πανεπιστήμια και θα επανέλθω επ' αυτού πιο αναλυτικά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Να καταθέσετε τα έγγραφα στα Πρακτικά...

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Κεδίκογλου, επανειλημμένα έχουμε δηλώσει στην Επιτροπή Μορφωτικών Υπόθεσεων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ μην αντιδράτε σε διακοπές.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):.... ότι τα πορίσματα των αξιολογήσεων είναι στο Υπουργείο Παιδείας στη διάθεση παντός ενδιαφερομένου και κατά μείζονα λόγο ενός μέλους του ελληνικού Κοινοβουλίου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ : ....(Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κεδίκογλου, δεν εννοώ να κάνουμε τη συζήτηση, όπως την καταβάνετε εσείς. Παρακαλώ καθίστε κάτω.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν έχω να κάτω πουθενά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Καθίστε κάτω δεν έχετε το λόγο. Δεν θα κάνουμε τη συζήτηση όπως τη θέλετε εσείς, αλλά όπως επιβάλλει ο Κανονισμός. Δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό διακοπές και διαλογική συζήτηση. Παρακαλώ στη θέση σας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Να τα καταθέσετε στα Πρακτικά, κύριε Υπουργέ, δεν είμαστε όλοι μέλη της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κεδίκογλου, ηρεμείστε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ : Εσείς να ηρεμήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εγώ είμαι ηρεμότας και να με διευκολύνετε στο έργο μου.

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι φανερό ότι το επίμαχο ζητούμενο είναι ο διαρκής σταθερός εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης μας, έτσι ώστε να ανταποκριθεί στην κύρια πρόκληση των εκπαιδευτικών συστημάτων στις αρχές του 21ου αιώνα ότι δεν ασκούν εκπαιδευτική πολιτική υπηρετώντας τις συγκυρίες του παρόντος, αλλά ασκούν και χαράσσουν εκπαιδευτική πολιτική προσπαθώντας να ενσωματώσουν στο σήμερα τις εξελίξεις των επόμενων δέκα, είκοσι και τριάντα χρόνων.

Απέναντι σ' αυτήν την πρόκληση, είναι φανερό ότι αυτή η Κυβέρνηση έχει ανταποκριθεί με πληρότητα και ολοκληρωμένο τρόπο. Η μεταρρύθμιση της προηγούμενης περιόδου αποκατέστησε μια πλήρη εικόνα λειτουργικής συνοχής στην ελληνική εκπαίδευση από την προσχολική αγωγή, την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και ολοκληρώνεται σήμερα με τη διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης σε δύο διακρίτες, αλλά και συμπληρωματικές κατευθύνσεις, που είναι τα πανεπιστήμια και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά ίδρυματα.

Αυτή η διάκριση ανταποκρίνεται στη σαφή εικόνα των προκλήσεων του μέλλοντος, γιατί όλοι αισθανόμαστε -και δεν μπορεί να παραμένουμε στη ρητορική- ότι η κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας, η οικονομία της γνώσης απαιτεί μια αντί-

στοιχη διάρθρωση της εκπαίδευσης και αυτή η αντίστοιχη διάρθρωση της εκπαίδευσης, απαιτεί με ολοκληρωμένο τρόπο να υπάρχει και η πανεπιστημιακή κατεύθυνση, με τον τρόπο που με σαφήνεια περιγράφουμε και η τεχνολογική κατεύθυνση, με τον τρόπο που επίσης με καθαρότητα και ακρίβεια το νομοσχέδιο συγκροτεί, παρουσιάζει και εμπεδώνει.

Άρα στο πρώτο ερώτημα που έπρεπε να τεθεί, όχι αν τα ΤΕΙ ανήκουν στην ανώτατη εκπαίδευση - γιατί εκεί διαπιστωτικά και δικαιωματικά ανήκουν-, αλλά αν έχει νόμημα να συνεχίσουμε να διατηρούμε τους δύο τομείς ανώτατης εκπαίδευσης με αυτήν τη διάκριση, η δική μας απάντηση είναι «ναι». Και αυτή θα έπρεπε να είναι η βάση της συζήτησης.

Όσο μπορούμε να εικάσουμε τις ανατροπές, τις τροπές, και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει μία σύγχρονη κοινωνία στον τομέα της γνώσης και στον τομέα της πληροφορίας, είναι σαφές ότι, όπως παντού στην Ευρώπη, έτσι και στην Ελλάδα ορθά αποφασίζουμε για την ύπαρξη αυτών των δύο τομέων, του πανεπιστημιακού και του τεχνολογικού. Ακριβώς γιατί στις πολυποίκιλες αυτές γνωστικές προκλήσεις πρέπει να έχει και πολυποίκιλα και αντίστοιχα εργαλεία απάντησης.

Έτσι, λοιπόν, στο νομοσχέδιο αποσαφήνίζεται με κρυστάλλινη διαύγεια και με απόλυτη καθαρότητα η διάκριση των δύο τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης, του πανεπιστημιακού και του τεχνολογικού, και θα έλεγα μάλιστα ότι αυτή η καθαρότητα, αυτή η διαύγεια γεννά και τα συγκυριακά προβλήματα των εντάσεων αυτής της περιόδου. Γιατί είναι σαφές ότι αυτή η οργανική διάκριση των δύο τομέων και η αποσαφήνιση της κοινής βάσης, που είναι η ισότιμη ένταξη στην ανώτατη εκπαίδευση, δημιουργεί περιστασιακά εντάσεις, συγκρούσεις, γιατί πάντα -και νομίζω είναι κατανοητό μεν, αλλά όχι νόμιμο να θέλει να γίνει και να επιβληθεί στο σύνολο της κοινωνίας- αν μία ορισμένη κατηγορία δεν βλέπει τον εαυτό της στη φωτογραφία, προτιμά τίποτα να μην αλλάξει προκειμένου να διαφυλάξει το δικό της σημερινό status. Άλλα αλίμονο αν η κοινωνία ένιωθε δέσμια κάθε φορά αυτού που μια δύναμη αδράνειας οδήγησε να πιστοποιηθεί και πρέπει πλέον να μεταβληθεί σε αιώνιο κοινωνικό νόμο, ότι όλα δηλαδή πρέπει να παραμένουν ασάλευτα, προκειμένου να μη διαταραχθεί η σημερινή πραγματικότητα που περιβάλλει κάποιους που, προφανώς σε σχέση με το σύνολο, αποτελούν μια πολύ μικρή μειοψηφία.

Άρα αυτήν τη στιγμή έχουμε την οριστική επίλυση ενός ζητήματος που δεν απαντά μόνο σε όσα εκκρεμή θέματα υπήρχαν σ' αυτόν τον τομέα από το παρελθόν, αλλά κυρίως απαντά στις απαιτήσεις του μέλλοντος. Γι' αυτό, όπως ακριβώς άφθονη κριτική διατυπώθηκε στο v. 1404, αλλά εξ ίσου σταθερά υπηρετήθηκε, γιατί όλοι αναγνώριζαν τη λειτουργικότητά του, πιστεύουμε ακράδαντα ότι και η σημερινή πρόταση, επειδή ακριβώς έχει αυτήν τη λειτουργική δυναμική, θα αποτελέσει κοινό κτήμα σε τελευταία ανάλυση όλων και κυρίως κοινό κτήμα της ανώτατης εκπαίδευσης και της ελληνικής κοινωνίας.

Θα ήθελα να πω ότι για μας πρωταρχική μέριμνα είναι η συνολική αναβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης. Είναι πάρα πολύ μεγάλο λάθος να μπαίνουμε σε επιμέρους οπτικές για το πανεπιστήμιο ή τα Τ.Ε.Ι. και μάλιστα να υποκύπτουμε σε ένα αντιθετικό χαρακτήρα αντιμετώπισή τους.

Θα ήθελα, λοιπόν, να τονίσω ότι την περίοδο 1997-2000 υπήρξε μία γενναία επέκταση των νέων τμημάτων και στα πανεπιστήμια και στα Τ.Ε.Ι. Είχαμε ένα σύνολο ογδόντα πέντε νέων τμημάτων, κυρίως σε νέες ειδικότητες, σαράντα έξι στα πανεπιστήμια και τριάντα εννιά στα Τ.Ε.Ι., που είναι απόδειξη ότι πρέπει διαρκώς και σταθερά να βλέπουμε την ανώτατη εκπαίδευση ως ένα ενιαίο σώμα και να νιώθουμε την ταυτόχρονη ανάπτυξη και δυναμική της.

Άλλα πέρα απ' αυτήν την ολόπλευρη ενίσχυση και αναβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης με τη δημιουργία των νέων τμημάτων στα Α.Ε.Ι. και στα Τ.Ε.Ι., -κυρία Δαμανάκη, αναφέρομαι ιδιαίτερα σε σας που θέσατε επίμονα τα θέματα προσωπικού, που έχει πράγματι ένα βαρύ νόμημα- φέτος λοιπόν κωδικοποιώ τις ανακοινώσεις μας επί μέτρων τα οποία έχουν ήδη ληφθεί και επί δεσμεύσεων οι οποίες έχουν αναληφθεί και επί προτάσεων οι οποίες ήδη λειτουργούν. Έτσι έχουμε για φέτος την έγκριση

τετρακοσίων εξήντα θέσεων διδακτικού προσωπικού για τα πανεπιστήμια, συν διακόσιες εξήντα από το ΕΠΕΑΕΚ. Διακόσιες είκοσι θέσεις διοικητικού προσωπικού, διακόσιες εβδομήντα θέσεις ειδικού τεχνικού εργαστηριακού προσωπικού και διακόσιες θέσεις ειδικού και εργαστηριακού διδακτικού προσωπικού.

Αυτά πρέπει να συνδυαστούν με τη διασφάλιση των προεγκρίσεων τετρακοσίων πιστώσεων για διαδικασίες διορισμούς μελών Δ.Ε.Π., στη διάρκεια του 2001 και άλλων 230 από το ΕΠΕΑΚ.

Θέλω να σημειώσω, για να αντλήσουμε όλοι συμπεράσματα, ότι ο κ. Αρσένης είχε εγκρίνει τριακόσιες θέσεις μελών Δ.Ε.Π. το Δεκέμβριο του 2000, εκ των οποίων μόνο οι τριάντα πέντε κατέληξαν σε διορισμούς μέχρι το δικαίωμα του 2000, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει όλοι να αντιληφθούμε ότι στο νέο τοπίο πρέπει να όλοι να αναλάβουμε και τις ευθύνες μας. Δεν ευθύνεται μονομερώς η Κυβέρνηση, όπως συνήθως όλοι επιχειρούμε να μετακυλύουμε τις ευθύνες, διότι επί υπαρχουσών δυνατοτήτων, η άντληση αυτών των ευκαιριών δεν έγινε από εκεί που έπρεπε να συμβεί.

Σημειώνω ότι έχουμε και την προεγκρίση τετρακοσίων ακόμη πιστώσεων για το έτος 2002, έτσι ώστε να έχουμε μία σημαντική η ευχέρεια εμπλουτισμού και ανανέωσης του πανεπιστημιακού διδακτικού προσωπικού το 2001-2002, -

Ταυτόχρονα ανακοινώσαμε ότι σε πλήρη συνεργασία και συμφωνία με τα πανεπιστήμια, έχουμε ολοκληρώσει και καταθέσει ένα πλήρες πρόγραμμα κτιριακών υποδομών για την ερχόμενη τριετία, ύψους εκατόν σαράντα δισεκατομμυρίων (140.000.000.000) δραχμών, το οποίο θα αποτελέσει και τη βάση για μια ολοκληρωμένη επίλυση των θεμελιωδών προγραμμάτων υποδομής.

Αν αυτά ίσχυσαν για τα πανεπιστήμια στην έναρξη αυτού του χρόνου, το ίδιο ακριβώς συνέβη με τα Τ.Ε.Ι. Έχουμε εξασφαλίσει και έχουμε ανακοινώσει την έγκριση τετρακοσίων πενήντα θέσεων επιστημονικού προσωπικού για τα Τ.Ε.Ι. στη διάρκεια του 2001 και άλλων τετρακοσίων πενήντα θέσεων για το 2002.

Πέρα απ' αυτό, σημειώνω εδώ ότι αυτοί οι διορισμοί δεν αφορούν τις προσλήψεις στα νέα τμήματα με βάση το ΕΠΕΑΕΚ που είναι επιπλέον διακόσιες σαράντα θέσεις, για κάθε χρόνο ενώ ταυτόχρονα έχουμε εγκρίνει, δεσμεύσει τις πιστώσεις για τετρακόσιες θέσεις προσωπικού Ε.Τ.Π. και διοικητικού προσωπικού, οι οποίες κατανέμονται σε εκατόν πενήντα θέσεις διοικητικού προσωπικού και διακόσιες πενήντα θέσεις ειδικού τεχνικού προσωπικού.

Πρέπει να πω ότι ακριβώς το ίδιο ποσοστό πρέπει να σκεφθούμε ότι ισχύει για το 2002. Νομίζω ότι φτάνουμε σ' ένα σύνολο χιλιών τριακοσίων ογδόντα θέσεων επιστημονικού προσωπικού γι' αυτήν τη διετία στα Τ.Ε.Ι., θέσεις όλες υψηλού επιστημονικού επιπέδου και προσόντων, ενώ και για τα Τ.Ε.Ι. με τον ίδιο τρόπο σε αυτήν την τριετία έχουμε δεσμεύσει εξήντα δισεκατομμύρια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων κτιριακών υποδομών.

Με λίγα λόγια, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πέρα από τις προβλέψεις του νομοσχεδίου, υπάρχει μία ξεκάθαρη, ολόπλευρη πολιτική στήριξης και των πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. και σε επίπεδο υποδομών και σε επίπεδο κονδυλίων και σε επίπεδο προσωπικού.

Αυτό που ισχύει σε σχέση με τα ζητήματα που έχουν τεθεί είναι ότι η Ελλάδα σήμερα κάνει μία πράξη αυτονόητη και εσωτερική εκπαιδευτικής πολιτικής, αλλά θα έλεγα και μία πράξη στοιχειώδους κοινωνικής και θικής αποκατάστασης των θεμάτων, που έχουν συνδεθεί με τη μη αναγνώριση των Τ.Ε.Ι. ως τμήματος της ανώτατης εκπαίδευσης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τα Τ.Ε.Ι. τη θέση που τους αναγνωρίζουμε σήμερα με ολοκληρωμένο τρόπο με την ένταξή τους στην ανώτατη εκπαίδευση, την έχουν κατακτήσει ήδη εδώ και χρόνια στον ευρωπαϊκό χώρο. Το πτυχίο των Τ.Ε.Ι. αναγνωρίζεται ήδη στην Ευρώπη ως βασικός τίτλος που οδηγεί στις μεταπτυχιακές σπουδές. Υπάρχουν εκατοντάδες παιδιά των Τ.Ε.Ι. που έχουν πάρει το μάστερ τους από ξένα πανεπιστήμια και έχουν επιστρέψει στην Ελλάδα και έχει αναγνωριστεί από το ΔΙΚΑΤΣΑ φυσικά και ως οφειλε.

Και ρωτών: Είναι δυνατόν να θεωρεί η Εθνική Αντιπροσωπεία, να θεωρεί ο οποιοςδήποτε Έλληνας ότι μπορούμε να δεχθούμε, ότι αυτό που αναγνωρίζεται στα Ελληνόπουλα παντού στην Ευρώπη, θα τους το στέρησουμε στο εσωτερικό της χώρας; Μπορεί να δεχθούμε επίσης ότι τα μεταπτυχιακά που αναγνωρίζονται στην Ευρώπη θα είναι θέμα της οικονομικής δυνατότητας κάθε παιδιού να πάει να τα βρει έξω; Είναι δυνατόν επίσης στις δεκατέσσερις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τελευταία τη Γερμανία πέρα το Μάρτιο, πριν ένα ακριβώς χρόνο, τα αντίστοιχα τεχνολογικά ιδρύματα να έχουν αλυσιδωτά αναγνωρισθεί από τις αρχές του 1990, ως τμήμα της ανώτατης εκπαίδευσης και να μην πραγματοποιούμε αυτό το βήμα εδώ στην Ελλάδα; Μπορούμε δηλαδή –να το πω απλά– να αναγνωρίζουμε βάσει των κοινωνικών θεσμών ότι ο απόφοιτος ενός τεχνολογικού ίνστιτού της Φιλανδίας ή ενός φάκους ούλε της Γερμανίας, θα έρθει εδώ και με βάση το πτυχίο του θα έχει ακαδημαϊκή αναγνώριση και επαγγελματική αναγνώριση, την οποία θα είμαστε υποχρεωμένοι να παράσχουμε ως μέλη της Ένωσης, αλλά αυτό που θα αναγνωρίζουμε στον πολίτη κάθε άλλης χώρας από τις δεκατέσσερις θα το αρνηθούμε στα δικά μας παιδιά; Ποιος μπορεί να στηρίξει εκπαίδευτικά, ηθικά και πολιτικά μια τέτοια θέση; Αν μπορεί να το πει, να το προσπίσει και πράγματι να δούμε πώς πραγματικά εκπαίδευτικά, ηθικά και πολιτικά θα αντιμετωπίσουμε αυτό το ερώτημα.

Υπάρχουν, λοιπόν, λόγοι ουσιωδείς εσωτερικοί, λόγοι τάξεως στα δεκαοκτώ χρόνια που έχουν προηγηθεί και το έργο πώς έχουν εμπεδώσει, λόγοι μελλοντικών προκλήσεων στις οποίες πρέπει να ανταποκριθούμε, ώστε τα ΤΕΙ διαπιστωτικά ήρεμα και ώριμα, χωρις καμιά θριαμβολογία από κανέναν, γιατί δεν θριαμβολογεί η Κυβέρνηση να υπαχθούν στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Η Κυβέρνηση πράπτει αυτό που ήδη έχει αναγνωρισθεί στην κοινωνία και στην εκπαίδευση. Γι' αυτό δεν χρησιμοποιήσαμε κανένα υψηλό τόνο, αλλά οι ήρεμοι τόνοι της Κυβέρνησης δεν πρέπει να εκληφθούν ως τίποτα άλλο, παρά ως αναγνώριση της πραγματικότητας και πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, πρέπει όλοι να συμβάλουμε στην παραγωγική του εξέλιξη. Τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, ανήκοντας στον τεχνολογικό τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης έχουν να επιτελέσουν ένα καίριο και ουσιαστικό ρόλο και όλο το εκπαιδευτικό σύστημα σύμφωνα με την πρότασή μας, στη μεν δευτεροβάθμια και πρωτοβάθμια με ειδικότερο νόμο, αλλά στην ανώτατη εκπαίδευση σύμφωνα με την πρόταση που έχουμε καταθέσει για το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας και το Εθνικό Συμβούλιο Αξιολόγησης της Ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, όλο το σύστημα της ανώτατης εκπαίδευσης, πανεπιστήμια και ΤΕΙ έως το 2005 πρέπει να έχουν περάσει υποχρεωτικά από μια πλήρη αξιολόγηση και κατά σχολή και κατά τιμήμα. Αξιολόγηση ενισχυτική, αξιολόγηση η οποία επισημαίνει τις αδυναμίες και κατευθύνει τη δράση της βελτίωσης.

Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος μπορούμε –και τουλάχιστον αυτή είναι η αυτονόητη δική μας πρόταση– σαν πρώτο βήμα να έχουμε την αξιολόγηση των ΤΕΙ και των νέων τμημάτων των πανεπιστημάτων, τα οποία είναι αυτά που χρειάζονται πριν από όλα την προσοχή μας και την ενίσχυση. 'Αρα, λοιπόν, μπορούμε στα πλαίσια του Εθνικού Συμβούλιου Αξιολόγησης της Ποιότητας της Ανώτατης Εκπαίδευσης και στα πλαίσια του πενταετούς ούτως ή άλλως προγράμματος συνολικής αξιολόγησης της ανώτατης εκπαίδευσης, να θέσουμε σε προτεραιότητα την αξιολόγηση των ΤΕΙ και των νέων τμημάτων των πανεπιστημάτων, έτσι ώστε εκεί να δώσουμε το μεγαλύτερο βάρος ενισχυτικής αξιολόγησης, γιατί ακριβώς εκεί πρέπει να δώσουμε όλη την ώθηση στην ανάπτυξη πιο πολύ από τα πανεπιστήμια που έχουν ήδη μακρό χρόνο και έχουν αναπτύξει με πληρότητα αυτές τις διαδικασίες εσωτερικά.

Στην πολιτική αυτή, καίρια πλευρά είναι η πολιτική προσωπικού και θέλω να ξεκαθαρίσω ότι ο νόμος αυτός, όπως με σαφή νεία αντιμετωπίζει το σύνολο των θεμάτων που συνδέονται με την ένταξη των ΤΕΙ και το συνταγματικό εναρμονισμό στην ανώτατη εκπαίδευση, με τον ίδιο τρόπο προβλέπει τις διαδικασίες αξιολόγησης του προσωπικού των ΤΕΙ.

Τα ΤΕΙ τα έφεραν εδώ μέχρι σήμερα άνθρωποι που δούλεψαν

με πάθος και είχαν αυτά τα λαμπτρά αποτελέσματα και δεν πρέπει να τους αδικούμε, 59% των καθηγητών και επικούρων καθηγητών των ΤΕΙ έχουν διδακτορικό και το 100% αυτών των καθηγητών έχει τουλάχιστον το μάστερ ως εφόδιο του. Άρα δεν μπορούμε να λέμε τόσο εύκολα στατιστικές, τόσο απαξιωτικές αυτό που κάνουμε με απόλυτη σαφήνεια είναι ότι τιμούμε αυτό το προσωπικό που έφερε τα ιδρύματα σήμερα εδώ σ' αυτό το επίπεδο. Αναγνωρίζουμε το σύνολο των δικαιωμάτων τους, τους κατοχυρώνουμε εργασιακά με προσωποπαγείς θέσεις. Δίνουμε ευχέρεια και θέλω να τονίσω γιατί δεν είναι σ' αυτό που σας έχει διανεμηθεί, ότι αυξάνουμε τη μεταβατική περίοδο η οποία ολοκληρώνεται τον Αύγουστο του 2008 έτσι ώστε να έχουν ακόμη μεγαλύτερη ευχέρεια πρόσκλησης νέων προσόντων. Δίνουμε σ' αυτό το διάστημα όλα τα δικαιώματα συμμετοχής εκτός, όμως, από την ακαδημαϊκή κρίση την οποία πρέπει να διαφυλάξουμε, γιατί δεν είναι δυνατό να θεωρούμε ότι μπορεί να λειτουργήσει ανώτατο ίδρυμα στο οποίο δεν θα βρίσκεται το προσωπικό στην αξιολόγηση ως προς τα προσόντα που απαιτεί ένα ανώτατο ίδρυμα.

Θα έλεγα ότι αυτό το σημείο είναι ένα σημείο που θα έπρεπε να έχει τη συμφωνία όλων των πτερυγών της Βουλής όπως έχει τη συμφωνία όλης της ελληνικής κοινωνίας, που ζητά ειδικά για την εκπαίδευση αυξημένα προσόντα, διαρκή αξιολόγηση, ζητά δηλαδή τα υψηλότερα δυνατά επίπεδα κριτηρίων για την πιο λεπτή, την πιο μακρά, την πιο ουσιώδη υπόθεση που είναι η εθνική παιδεία, είναι δηλαδή το μέλλον του τόπου. Και αυτό το μέλλον του τόπου το υπηρετούμε απαλάντευτα χωρίς καμία μα καμία υποχώρηση σ' αυτό που θεωρούμε το κέρδος το κοινό όλου του ελληνικού λαού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο συνάδελφος Βουλευτής Ημαθείας κ. Χαλκίδης ζητεί ολιγόμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η Βουλή ενέκρινε.

Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αλέκα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρο-κίης Επιπροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσω υπογραμμίζοντας τη γενική θέση και αντίληψη του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας βάσει της οποίας κρίνει και απορρίπτει το νομοσχέδιο. Και για να ξεκαθαριστεί και για άλλη μια φορά με την ευκαιρία αυτή, ότι το Κ.Κ.Ε. και στο πρόσφατο και στο απότερο παρελθόν διεθετεί τέτοια θέση, τέτοια που περιέχεται στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο που φέρεται και επομένως δεν είμαστε ανακόλουθοι και με το παρελθόν.

Εμείς θεωρούμε ότι είναι υπαρκτό το πρόβλημα της αναχρονιστικής διάκρισης ΤΕΙ-ΑΕΙ σαν μια πλευρά και όχι η μοναδική του οξυμενού εκπαιδευτικού προβλήματος της παιδείας που έχει η χώρα μας σήμερα.

Πιστεύουμε ότι αυτή η αναχρονιστική διάκριση πρέπει να ξεπεραστεί με την ένταξη των ΤΕΙ στα ΑΕΙ, ξεκαθαρίζοντας ταυτόχρονα και μέσα από ποιες διαδικασίες και προϋποθέσεις μπορεί να γίνει αυτή. Για μας κριτήριο της ένταξης των ΤΕΙ στα ΑΕΙ πρέπει να είναι το επιστημονικό αντικείμενο της κάθε σχολής ή τημάτου των ΤΕΙ, σε συνδυασμό βεβαίως με τις κοινωνικοοικονομικές ανάγκες και την ανάπτυξη της επιστήμης. Και αν θέλετε όλο αυτό το σκεπτικό μας υποτάσσεται στο πως εμείς βλέπουμε το γενικότερο προγραμματισμό αναγκών της κοινωνίας. Κατά τη γνώμη μας κάνετε μια τέτοια προσπάθεια.

Δηλαδή το νομοσχέδιο το οποίο έρχεται εδώ, οπωσδήποτε υπηρετεί έναν ορισμένο προγραμματισμό κοινωνικών, οικονομικών αναγκών, μόνο που αυτές οι ανάγκες δεν είναι ενιαίες, δεν είναι ίδιες για την κοινωνία γενικά. Εδώ εκφράζονται ριζικά διαφορετικές απόψεις και αντιλήψεις. Και δεν αναφέρομαι σε προσωπικό επίπεδο, αλλά στο ποιες είναι αυτές οι ανάγκες, ποιους υπηρετούν η να το πω αλλιώς εκφράζονται αντιπαραθέμενες απόψεις διαφορετικών κοινωνικοταξικών συμφερόντων. Οπωσ-

δήποτε όμως το νομοσχέδιο το οποίο φέρνετε υπηρετεί συγκεκριμένες ανάγκες με τις οποίες εμείς έχουμε ριζική διαφωνία.

Η επαγγελματική ειδίκευση κατά τη γνώμη μας πρέπει να αποκτάται σε ένα διακριτό σύστημα δημοσίων επαγγελματικών σχολών, οι οποίες θα παρέχουν υψηλού επιπέδου επαγγελματική μόρφωση για ειδικότητες που δεν απαιτούν ανώτατη εκπαίδευση.

Εγώ δεν αποκλείω σε κάποια στιγμή να συμπέσουμε όλοι σε αυτήν την αντίληψη της ένταξης των TEI στα AEI. Αυτό που κάνετε εσείς δεν είναι ένταξη των TEI στην ανώτατη παιδεία. Είναι ψευτοανωτατικοποίηση η οποία στην ουσία βάζει και μια άλλη πλευρά, την υποβάθμιση των AEI.

Εγώ λέω θεωρητικά ότι κάποτε μπορεί να πείσει ο ένας τον άλλον και να έχουμε την ίδια σύμφωνη γνώμη. Οι ουσιαστικές διαφορές υπάρχουν και θα υπάρξουν στον ποιον προγραμματισμό κοινωνικών και οικονομικών αναγκών υπηρετεί αυτή η ανώτατη παιδεία.

Βέβαια σήμερα δυστυχώς αυτή η συζήτηση δεν μπορεί να γίνει διότι δεν έχουμε να κάνουμε με μετατροπή των TEI σε AEI και δεν έχουμε να κάνουμε με ξεπέρασμα ή υπέρβαση αυτής της αναχρονιστικής διάκρισης. Να βάλω και μία άλλη πλευρά. Ο καθορισμός του επιστημονικού αντικειμένου των TEI -για να μιλήσω με μεγαλύτερη ακρίβεια- των διάφορων σχολών των TEI δεν είναι ένα ζήτημα της καθαρής επιστήμης. Έχει και κοινωνικές και οικονομικές και πολιτικές παραμέτρους χωρίς να υποτιμώ ότι οπωσδήποτε το κριτήριο της επιστήμης έχει και μια σχετική ιδιαιτερότητα η οποία διαθέτει η ανάγκη για να είμαι πιο συγκεκριμένη και την αυτοτέλειά του, γιατί εμείς δεν υποστηρίζουμε να βάλουμε τα TEI μέσα στα AEI συλλήβδην, ούτε υποστηρίζουμε στο όνομα αν θέλετε της υποχώρησης κάτω από πιέσεις αιτημάτων -δεν θα τα έλεγα εγώ συντεχνιακά, είναι κάποια συγκεκριμένα αιτήματα- να συμφωνήσουμε να μπουν τα TEI μέσα στα AEI και να αποτελέσουν μία ιδιαίτερη τεχνολογική κατεύθυνση μέσα στα πλαίσια των AEI. Εμείς δεν συμφωνούμε με αυτό. Εδώ, όμως, ξεκινάμε πέρα από το επιστημονικό αντικείμενο και από τον προγραμματισμό των κοινωνικών αναγκών υπέρ του λαού. Αν συμφωνήσουμε παραδείγματος χάριν ότι σήμερα υπάρχει ανάγκη -και υπάρχει και επιστημονικό αντικείμενο σε αυτό- να προγραμματιστούν όχι με διοικητικά μέτρα, αλλά να προγραμματιστεί παραδείγματος χάριν η «παραγωγή» επιστημόνων οι οποίοι θα είναι σε θέση να μελετούν φέρ' ειπείν το ζήτημα του επαγγελματικού κινδύνου ή να το πω αλλιώς του κινδύνου εργατικών ατυχημάτων ή των επαγγελματικών ασθενειών οι οποίες πολλαπλασιάζονται και αυξάνονται στις σημερινές συνθήκες παρά το γεγονός ότι η γνώση η επιστήμη και η τεχνολογία έχει ανέβει σε υψηλά επίπεδα, εάν λοιπόν λέγω έχουμε ανάγκη να προγραμματίσουμε την «παραγωγή» τέτοιων επιστημόνων σημαίνει ότι εκεί θα καθορίσουμε το επιστημονικό αντικείμενο ποιες σχολές θα υπηρετήσουν αυτόν το σύνολο στην ανώτατη παιδεία ή εάν θέλετε μπορεί να υπάρξουν και συμπληρωματικές διαδικασίες που μπορεί να μην υπάρχουν στην ανώτατη παιδεία, αλλά να υπηρετηθούν με δημόσιες σχολές όπως λέμε επαγγελματικές, μεταλυκειακές. Επομένως το κριτήριο δεν είναι γενικό και αφορημένο. Αν παραδείγματος χάριν θεωρούμε ότι στην Ελλάδα το ζήτημα της αντισεισιμικής θωράκισης είναι πρώτη προτεραιότητα ή μάλλον μέσα στις πρώτες προτεραιότητες σημαίνει ότι κάνουμε μια ολόκληρη μελέτη με βάση τη σημερινή κατάσταση και την αναχρονιστική διάκριση AEI και TEI και επομένως επιφέρουμε εκείνες ή τις άλλες αλλαγές. Αυτό που κάνει σήμερα η Κυβέρνηση δεν έχει καμία σχέση εάν θέλετε με λάθη ενδεχομένως ή αστοχίες σε τέτοιου τύπου αναπροσαρμογή.

Στην ουσία τα TEI παίρνουν τον τίτλο ανώτατα ιδρύματα μη πανεπιστημιακά. Τι σημαίνει μη πανεπιστημιακά;

Επομένως στα TEI αναπαράγεται, αν θέλετε, η αναχρονιστική διάκριση και με αυτήν την ψευτοανωτατοποίηση.

Κατά τη γνώμη μας ισχύει -αυτό το είπε άλλωστε και ο ειδικός αγορητής του Κ.Κ.Ε. κ. Χουρμουζιάδης, αλλά το είπατε και εσείς- ότι κάνετε αναγκαίες αναπροσαρμογές που έχουν σχέση με την οικονομία. Και απ' αυτήν την άποψη οι επιλογές σας είναι συνεπείς με τη γενικότερη πολιτική σας. Αυτό, όμως, δεν σημαί-

νει ότι εμείς μπορούμε να σας βαθμολογήσουμε για τη συνέπειά σας με τη γενικότερη πολιτική.

Η ουσία είναι η εξής: Στις σημερινές συνθήκες υπάρχει η ανάγκη και για ένα ορισμένο επιστημονικό δυναμικό υψηλού επιπέδου, ενδεχομένως και κατά πάσα πιθανότητα ποσοτικά λιγότερο απ' αυτό που παράγει η ελληνική κοινωνία, το οποίο επιστημονικό προσωπικό θα είναι τα στελέχη των επιχειρήσεων, τα στελέχη στον τομέα της γενικής και της εφαρμοσμένης έρευνας, ένα επιστημονικό δυναμικό το οποίο θα παιξει και κοινωνικό ιδεολογικό και πολιτικό ρόλο. Και υπάρχει η ανάγκη για ένα φθηνό εργατικό δυναμικό με πιο ανεβασμένο επίπεδο γνώσεων απ' ότι ήταν στο παρελθόν, το οποίο θα υπηρετήσει τις ανάγκες της ευελιξίας στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς. Αυτό πάτε να υπηρετήσετε κατά τη γνώμη μας με αυτό το νομοσχέδιο. Διότι οπωδήποτε η ανάπτυξη της επιστήμης και η συγκέντρωση του κεφαλαίου, οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές, όλα αυτά τα φαινόμενα τα οποία εσείς τα λέτε παγκοσμιοποίηση και εμείς τα λέμε κάπως αλλιώς, έχουν δημιουργήσει τη δυνατότητα με λιγότερο επιστημονικό δυναμικό να βγαίνουν τα κέρδη και με περισσότερο ευέλικτο εργατικό δυναμικό αυτά τα κέρδη να σταθεροποιούνται και να αναπαράγονται.

Οι ανάγκες, λοιπόν, της αγοράς επιβάλλουν αυτές τις αλλαγές και στο ξεπέρασμα μιας αναχρονιστικής διάκρισης μεταξύ AEI και TEI που δεν βόλευε τη σημερινή πολιτική. Αναμφισβήτητη είναι στο πνεύμα της Μπολώνια δεν το συζητάμε και δεν μας πείτε οι γεγονός που μας καθησυχάζετε ότι η Μπολώνια δεν είναι υποχρεωτική. Να το δεχθώ. Εγώ να δεχθώ ότι και πολλές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης δεν είναι υποχρεωτικές. Όταν εμείς λέμε ότι είναι υποχρεωτικές αυτές οι επιλογές, δεν το λέμε κατ' ανάγκη ότι προέρχονται από το γεγονός ότι υπάρχει ένα κείμενο το οποίο η Κυβέρνηση υπογράφει, αλλά είναι υποχρεωτικές με την έννοια, ότι αυτά συμφέρουν το μεγάλο κεφάλαιο. Αυτά συμφέρουν την καπιταλιστική οικονομία, μ' αυτήν την έννοια είναι υποχρεωτικές. Βεβαίως μπορεί να γίνουν μη υποχρεωτικές για όσους θέλουν να αντιπαλέψουν και να αντισταθούν σ' αυτήν την πολιτική. Η ουσία, λοιπόν, αυτού του νομοσχεδίου είναι ότι υπηρετεί τις καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις, υπηρετεί την οικονομία της αγοράς όπως λέγεται για να χρησιμοποιήσω αυτούς τους όρους, υπηρετεί την ανάγκη να σταθεροποιηθούν νέες μορφές αιχμένης εκμετάλλευσης του εργατικού δυναμικού και στο εργατικό εμείς βάζουμε και το επιστημονικό δυναμικό. Και δεν βάζουμε μόνο αυτό που συνήθως και κακώς ταυτίζεται λέγοντας εργατικό δυναμικό, με τους εργάτες χαμηλής ή περιορισμένης ειδίκευσης.

Η θέση μας, λοιπόν, είναι απορριπτική σ' αυτό το νομοσχέδιο. Είμαστε υπέρ, ξανάλεω της ένταξης των TEI στα AEI με κριτήριο το επιστημονικό αντικείμενο, με κριτήριο τις κοινωνικές ανάγκες, τον προγραμματισμό αν θέλουμε των κοινωνικών οικονομικών εξελίξεων υπέρ του λαού. Βεβαίως αυτό είναι μία πολύ γενική τοπθέτηση. Όταν θα γίνει η κατ' άρθρον συζήτηση είμαι βέβαιη ότι οι Βουλευτές του Κ.Κ.Ε θα δώσουν πιο επιψερισμένες αναλύσεις στο τι εννοούμε επιστημονικό αντικείμενο. Ή αν θέλετε, εδώ μπορεί να χωρέσει και συζήτηση. Άλλα εν πάσῃ περιπτώσει αυτές είναι οι σταθερές αρχές που αντιμετωπίζουμε τα ζητήματα και ουδέποτε είχαμε υποστηρίξει μια τεχνική ένταξη των TEI στα AEI συλλήβδην, όπως και αν είναι, ανεξάρτητα από το επιστημονικό αντικείμενο και τις κοινωνικές ανάγκες.

Δεύτερο ζήτημα που θέλουμε να θέσουμε και κυρίως να αποδείξουμε ότι αυτό που γίνεται όχι μόνο θα δημιουργήσει αναπαραγωγή των οξυμμένων προβλημάτων, αλλά τα προβλήματα θα εμφανιστούν τα επόμενα χρόνια και θα πάρουν εκρηκτική μορφή.

Λέει ο κύριος Υπουργός ότι με την ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι. χωρίς να είναι πανεπιστημιακά ιδρύματα πετυχαίνεται η εξίσωση των τίτλων των αποφοίτων με εκείνους που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Να μας επιτρέψετε να πούμε ότι τυπικά μπορεί να γίνει αυτό. Η εξίσωση, όμως, σημαίνει εξίσωση στην ανεργία, εξίσωση στη μερική απασχόληση και σε όλα τα άλλα τα οποία γνωρίζουμε

σήμερα όσον αφορά την απασχόληση. Τέτοιου είδους εξίσωση θα είναι. Εξίσωση τυπικών δικαιωμάτων, ναι. Στη χώρα μας, όμως, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς δεν πάσχουμε από την αναγνώριση των ίσων δικαιωμάτων. Πάσχουμε από το γεγονός ότι τα ίσα δικαιώματα δεν μπορούν να υλοποιηθούν σε μία κοινωνία ταξικής ανισότητας και μάλιστα σε μία περίοδο έντασης της εκμετάλλευσης. Τυπικά μπορεί –το ξαναλέμενο– να υπάρχει η εξίσωση. Ας το σκεφθούμε, όμως, κιόλας.

Κατά τη γνώμη μας δεν θα υπάρχει ούτε τυπική εξίσωση. Γιατί; Διότι ταυτόχρονα αυτή η διαδικασία που εξελίσσεται σήμερα –στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα πλαίσια του πνεύματος της Μπολώνια ανεξαρτήτως της τυπικής υποχρεωτικότητας– είναι ότι οδεύουμε σε μία κατηγοριοποίηση ιδρυμάτων. Και ήδη αυτή υπάρχει και στη χώρα μας και σε εθνικό επίπεδο και σε διεθνές, για να μην πούμε ότι υπάρχει κατηγοριοποίηση και ανισότητα και ανισομέρεια και στα πλαίσια ενός ενιαίου πανεπιστημιακού ιδρύματος.

Τα πράγματα οδεύουν ολοταχώς στην εξής βάση σε εθνικό επίπεδο: Θα έχουμε Τ.Ε.Ι. ανώτερης ταχύτητας και Τ.Ε.Ι. κατώτερης ταχύτητας. Με βάση, αν θέλετε, την περιφέρεια, με βάση τη χωροταξική κατανομή. Όχι μόνο. Μπορεί δύο ή τρία πανεπιστημιακά ιδρύματα στην Ελλάδα να είναι υψηλής ταχύτητας. Όλα τα άλλα θα είναι περιθωριοποιημένα. Θα έχουμε ίσους τίτλους σπουδών, αλλά στην αγορά αυτοί οι τίτλοι σπουδών δεν θα έχουν καμία αξία. Και αυτό ήδη συντελείται στη Μεγάλη Βρετανία, παραδείγματος χάρη, η οποία πρώτη ξεκίνησε το πνεύμα της Μπολώνια και σε άλλες χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης – στην Ελλάδα μπορεί να μην είναι τόσο επιστημοποιημένο, αλλά είναι ήδη οξυμένο– όπως επίσης ισχύει στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής κλπ.

Θα πρέπει να σκεφθούμε και μία άλλη πλευρά. Δεύτερης και τρίτης ταχύτητας έχει πανεπιστήμια κάνουν θυγατρικές σχολές στην Ελλάδα. Τα αμέσως επόμενα χρόνια –για να μην πω ότι ίσως έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες– θα έχουμε θυγατρικές σχολές τεχνολογικών ιδρυμάτων ή ανώτατων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, που θα ανήκουν, όμως, σε ισχυρά πανεπιστήμια ή τεχνολογικά ιδρύματα των Ηνωμένων Πολιτειών, της Γερμανίας, της Μεγάλης Βρετανίας –όχι σε αυτά τα δεύτερης ποιότητας που έχουμε τώρα– τα οποία βεβαίως μέσα στις συνθήκες αγοράς –γιατί συνθήκες αγοράς υπάρχουν και στον τομέα της παιδείας– θα περιθωριοποιήσουν και σημαντικά πανεπιστημιακά ιδρύματα και σημαντικά ιδρύματα Τ.Ε.Ι.

Επομένως, δεν πρέπει να δούμε τα πράγματα ως έχουν σήμερα. Πρέπει να δούμε ότι τα πράγματα τρέχουν προς μία κατεύθυνση όπου θα υπάρχει συνολική περιθωριοποίηση. Και μάλιστα, με τον τρόπο που πάτε να λύσετε το ζήτημα των μεταπτυχιακών, με τη διάκριση γενικής έρευνας και εφαρμοσμένης έρευνας, θα δοθεί η δυνατότητα να μπουν στον ανταγωνισμό έναντι των Τ.Ε.Ι. και τα θυγατρικά –ξαναλέμενο– ιδρύματα ξένων πανεπιστημάων, αλλά και όλο αυτό το συνοθύλευμα των Ι.Ε.Κ. που έχουμε σήμερα στην Ελλάδα.

Δεν θέλω να σταθώ περισσότερο σε αυτό. Θέλω να βάλω αν θέλετε και έναν άλλο προβληματισμό, ο οποίος μοιάζει θεωρητικός, αλλά έχει πάρα πολλές πρακτικές πλευρές και κυρίως, κατά τη γνώμη μας, καλύπτει, συγκαλύπτει –θελημένα ή αθέλητα αυτό είναι μία άλλη πλευρά– μια βαθύτερη αντιδραστικοποίηση, που πρωθείται σήμερα στη χώρα μας, πολύ βαθύτερη και πολύ πιο επικίνδυνη.

Παραδείγματος χάρη λέγεται –και αυτό γιατί δεν θέλω να προσωποποιήσω τα πράγματα, γιατί το προσωπικό επίπεδο δεν μας ενδιαφέρει– ότι πρέπει να προσαρμοστεί η παιδεία μας στις εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας. Πιθανόν, κύριε Υπουργέ, να βρείτε και δικές μου ομάδες που να θέτουν το θέμα «Επιστήμη και Τεχνολογία» γιατί ξέρετε ότι εύκολα κανείς μπορεί να υιοθετήσει σχήματα και όρους που έχουν μία δύναμη και κυριαρχούν ακόμα κι όταν στο βάθος δεν τις πιστεύει.

Τι θα πει επιστήμη και τι θα πει τεχνολογία; Αυτή η διάκριση είναι φανερή μέσα σ' αυτό το νομοσχέδιο. Είναι εμφανέστατη. Δηλαδή η τεχνολογία δεν προκύπτει από την επιστήμη; Ή είναι κανένας περιούσιος κλάδος της επιστήμης; Αυτά ειλικρινά δεν τα λέω με τη θεωρητική έννοια του όρου, με την οποίαν, αν

θέλετε, μπορεί να συμφωνήσετε και μαζί μου, αλλά μ' αυτό που υποβόσκει.

Η κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας. Δεν πιάνω την ουσία του θέματος, όπου πάμε να αποιδεολογικοποιήσουμε κοινωνίες και τον τρόπο παραγωγής κλπ., αλλά εν πάσῃ περιπτώσει τι θα πει γνώση και πληροφορία; Οι όροι βεβαίως δεν ταυτίζονται. Πίσω, όμως, απ' αυτά τα συνθήματα να το πω έτσι αναπαράγονται σκέψεις και ιδέες που συνεπάγονται και συγκεκριμένες πρακτικές.

Η αποθέωση της επιστήμης και της τεχνολογίας. Υπάρχει ή δεν υπάρχει αντικοινωνική χρήση της επιστήμης και της τεχνολογίας, για να συνεχίσω αυτήν την ψευτοδιάκριση των όρων; Υπάρχει. Αυτό δεν είναι πολιτικό θέμα; Δηλαδή το ζήτημα είναι μόνο ότι κάνουμε ένα νομοσχέδιο για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, να τα εκσυγχρονίσουμε με βάση τις εξελίξεις; Ποιες εξελίξεις; Ένα από τα χαρακτηριστικά στοιχεία των σύγχρονων εξελίξεων είναι η αντικοινωνική, η αντιλαϊκή χρήση της επιστήμης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Και το νομοσχέδιο αυτά τα παρακάμπτει. Αν θέλετε, μάλιστα τα εμπεδώνει.

Υπάρχει η άλλη πλευρά: Η αποδέσμευση της επιστήμης από το επάγγελμα, από την ειδικευση. Λέει παραδείγματος χάρη το νομοσχέδιο ή μάλλον για την ακρίβεια των λεγομένων το είπατε στην επιτροπή, ότι εμείς εδώ συζητάμε την ακαδημαϊκή επιστημονική πλευρά του προβλήματος και όχι το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Αναμφισβήτητα δεν λέω ότι θα κάτσει η Βουλή να μπει βαθιά στο θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων, όπως δεν μπορεί να μπει και στο θέμα του καθαρά επιστημονικού αντικειμένου του κάθε τομέα. Αυτά, όμως, είναι αποδεσμευμένα. Δεν θέλω να εκχυδαΐσω το ρόλο της επιστήμης, αλλά οπωσδήποτε με το επαγγελματικό δικαιώμα έχει σχέση.

Και λέτε εκεί: «Αυτά θα συζητηθούν. Δεν θα τα λύσει η Κυβέρνηση. Θα τα συζητήσουμε με τους φορείς». Ποιους φορείς; Το Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχάνων, τους φορείς της καπιταλιστικής εργοδοσίας. Παρεμπιπόντως θα τα συζητήσετε και με τους εργαζόμενους.

Αυτά είναι πάρα πολύ επικίνδυνα ζήτηματα και μ' αυτήν την έννοια εμείς απορρίπτουμε αυτό το νομοσχέδιο ακριβώς, διότι η Κυβέρνηση με συνέπεια υπηρετεί τους νόμους της αγοράς. Άλλα τουλάχιστον, κύριε Υπουργέ, σ' αυτό το θέμα η επιστήμη, η τεχνολογία, αφηρημένα και γενικά, ας προσεχθεί περισσότερο διότι είναι ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό. Αυτό που λέμε, να προσαρμοστούμε δηλαδή στις ανάγκες της επιστήμης και της τεχνολογίας. Η επιστήμη και η τεχνολογία –κακώς το λέω έτσι είναι μέρος των κοινωνικοοικονομικών εξελίξεων και δεν είναι ένα αυτόνομο ζήτημα όπου η κοινωνία θα προσαρμοστεί σ' αυτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Καλός Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο για είκοσι λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με την ιδιότητα του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του κόμματός μου, θα θέλα, μια και ανέβηκα στο Βήμα –παρακαλώ, όμως, πιστώστε με λίγο χρόνο– να σας πω επί διαδικαστικού ότι έχουν γραφτεί είκοσι ένας συνάδελφοι να μιλήσουν. Είναι πολύ σημαντικό το θέμα και δεν μπορώ να καταλάβω γιατί δεν μπορούμε να συνεννοθούμε με την Κυβέρνηση και με το Προεδρείο, ώστε πέρα από το συμφωνημένο τριήμερο των Προεδρών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων να υπάρξει μεγαλύτερη άνεση χρόνου.

Δηλαδή τι θα γίνει αν πάρουμε άλλη μια συνεδρίαση, κύριε Πρόεδρε;

Κύριε Υπουργέ, δεν ξέρω αν έχετε την ίδια αίσθηση, αλλά εγώ πιστεύω ότι μέσα σε συνθήκες δύσκολες και όχι εύκολες, τουλάχιστον άχαρες συζητάμε ένα πάρα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο που αφορά την ανώτατη εκπαίδευση της χώρας. Επομένως, θα πρέπει στους Βουλευτές όλων των περιοχών –αυτή είναι η θέση της Νέας Δημοκρατίας– να δοθεί περισσότερη άνεση. Πότε θα μιλήσουμε; Η ώρα είναι ήδη 2 παρά 20 που ανέ-

βηκα στο Βήμα. Τι χρονικά περιθώρια έχουμε να πρωτολογήσουμε είκοσι ένας Βουλευτές, να δευτερολογήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, οι εισηγητές και πάλι οι είκοσι ένας Βουλευτές, για να μπορούμε να πούμε ότι ολοκληρώσαμε μια συβαρή συζήτηση επί της αρχής;

Κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να κάνουμε μια εξαίρεση τέλος πάντων από τα συμφωνηθέντα, αν εσείς έχετε τη σύμφωνη γνώμη, διότι δικό σας θέμα είναι.

Επί της ουσίας του συζητουμένου νομοσχεδίου τώρα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε συνηθίσει και το λέμε συχνά πικνά, ότι η εκπαίδευση είναι μια σπουδαία εθνική υπόθεση. Άλλο τόσο πιστεύω ότι η σπουδαιότατη εθνική υπόθεση η οποία σε συνθήκες όξυνσης, εάν θέλετε, αντιμετωπίζεται από το εθνικό σύνολο τουλάχιστον τους τελευταίους μήνες, είναι η ανώτατη παιδεία της χώρας, δηλαδή, αυτό που λέμε οροφή της εκπαίδευσης. Η οροφή της εκπαίδευσης στην Ελλάδα, βρίσκεται σε συνθήκες δύσκολες και καλείται να τις αντιμετωπίσει καθημερινά υπό αντίξεις περιστάσεις. Γιατί; Πρώτα απ' όλα γιατί έχει μπροστά της μια αγορά εργασίας τελείως ρευστή με ποικίλες ιδιομορφίες, κυρίως όμως αδέκαστη, η οποία αξιολογεί πάντοτε τους παρεχόμενους τίτλους σπουδών κατά τρόπο αμείλικτο. Και αυτό το έχουμε καταλάβει όλοι μας. Το έχουν καταλάβει και οι απόφοιτοι των πανεπιστημάν, οι πτυχιούχοι των πανεπιστημάν της χώρας, το έχουν καταλάβει και οι πτυχιούχοι των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας.

Επίσης, λέω ότι είναι σε συνθήκες δύσκολες η ανώτατη εκπαίδευση, διότι από την άλλη πλευρά έχει ένα σύνολο μέσα στο οποίο καλείται να λειτουργήσει, εσωτερικό, πανευρωπαϊκό ή παγκόσμιο, διεθνές, το οποίο συνεχώς μεταβάλλεται. Μεταβάλλεται κατά τρόπο ταχύτατο και καλείται η ανώτατη εκπαίδευση της χώρας να το προλάβει.

Βλέποντας όλα αυτά εδώ και ένα χρόνο –και δεν πιστεύω, κύριε Υπουργέ, να το αμφισβητείτε- από πέρα στο Α' Θερινό Τμήμα αυτής της συνόδου της Βουλής, είχαμε ζητήσει τώρα που τα ευρωπαϊκά πράγματα πορεύονται προς μια σύγκλιση υπό διάφορους όρους, όπως είπε και η Πρόεδρος του Κομισιονιστικού Κόμματος Ελλάδας, την οποία διαδέχθηκα στο Βήμα, οι οποίες και αυτές συνεχώς αλλάζουν και κανείς δεν μπορεί να τις προδιαγράψει με ακριβεία, καθώς τώρα θα έλεγα ειδικότερα πορεύομαστε από τη Μπολώνια προς την Πράγα, λίγες μέρες μας μένουν, κύριε Υπουργέ, απ' αυτήν, η ανώτατη εκπαίδευση της χώρας είχε τη δική της προβληματική, το δικό της σύνολο προβλημάτων. Και εμείς προτείναμε, όπως σας είπα, από το Α' Θερινό Τμήμα τότε να συζητήσουμε, να καθήσουμε να δούμε πού πηγαίνουμε χωρίς ευρωπαϊκές φορίες, χωρίς να αρνούμεθα τα σύντομα θετικά αυτής της σύγκλισης, κάτω από τους παρονομαστές της αναγνωρισμότατας των τίτλων, της μεταφοράς τίτλων, μαθημάτων και βαθμών από χώρα σε χώρα και από πανεπιστήμιο σε πανεπιστήμιο, όμως το αρνηθήκατε.

Μετά από κάποιους μήνες κατορθώσατε να συζητήσουμε για το πώς δομείται η ανώτατη εκπαίδευση πανευρωπαϊκά αλλά και πάλι αποτύχαμε, γιατί δεν μπορέσαμε να εκμαιιεύσουμε ποιες είναι οι βασικές τουλάχιστον θέσεις με τις οποίες στο δισκί ο σας θα πάτε στην Πράγα μεθαύριο. Και λέω ότι αυτό το τοπίο ήδη έχει διαφορφωθεί.

Έρχεται η μεγάλη πρόκληση που εγώ συμφωνώ μαζί σας –είναι τα πρώτο σημείο στο οποίο συμφωνούμε- που είναι κατάκτηση μιας συνεπέστατης δεκαοκτάχρονης πορείας. Η πορεία των ΤΕΙ προς την ανώτατη βαθμίδα της εκπαίδευσης, είναι πορεία συνεπέστατη. Και εδώ διαφωνώ μαζί σας. Δεν χρειάζονται διαπιστωτικές πράξεις για να μπορέσει να θεμελιωθεί, να στερεωθεί. Δεν χρειάζονται διαπιστωτικές πράξεις, δηλαδή βαφτίσια με τα οποία έρχεται να την εμπλουτίσετε και να την προικίσετε. Εμείς περιμέναμε γάμο, ένα γάμο συναινετικό, ο οποίος θα μπορούσε να δώσει ως προικία στην ανώτατη εκπαίδευση ένα ήρεμο τοπίο με τακτοποίηση και όχι υποβάθμιση, όπως εσείς επιχειρείται.

Με τρόπο ουσιαστικό και όχι ονομαστικό, όπως και πάλι επιχειρήσατε, με τρόπο που θα έδινε σ' αυτούς που μπαίνουν την αξιοπρέπεια του ότι κερδίζουν με το σπαθί τους αυτό που τους

ανήκει και σ' εκείνους που τους υποδέχονται ότι δεν θα πρέπει να ντρέπονται που τους υποδέχονται ούτε έχουν να φοβηθούν τίποτα από αυτούς. Αυτό θα ήταν το ίδιανο. Προτιμήσαμε τα βαφτίσια, τα οποία ήταν άχαρα. Το είπατε μόνο σας «διαπιστωτική πράξη» λες και ό,τι πετυχαίνουμε σ' αυτήν τη χώρα πρέπει να είναι με διαπιστωτικές πράξεις. Ρωτήστε το γενικό γραμματέα του Υπουργείου σας. Με διαπιστωτική πράξη της προηγούμενης κυβερνητησης πήρε τις Σχολές του Εμπορικού Ναυτικού ο τότε Υπουργός και τις ονόμασε σε Ακαδημίες. Λέγαμε τότε κακό είναι να ονομαστούν Ακαδημίες; Όχι. Από τότε μέχρι σήμερα συνέβη κάτι ουσιαστικό, αναβαθμίστηκαν αυτές οι σχολές, έγινε κάτι πρωτοποριακό; Είδαν οι απόφοιτοί τους μία καλύτερη ποιότητα τίτλου, καλύτερες συνθήκες εργασίας; Τίποτα από όλα αυτά, ουσιαστικά.

Αν τα βαφτίσια λοιπόν είναι για να πάμε σε τέτοιες καταστάσεις, τότε αυτές είναι καταστάσεις υποβάθμισης και όχι αναβάθμισης. Για να συζητήσουμε σοβαρά σ' αυτήν την Αίθουσα πρώτα απ' όλα δεν έχετε απαντήσει κύριε Υπουργέ σε δύο πολύ καυτά ερωτήματα και σας εγκαλώ. Γιατί τώρα και γιατί έτσι; Μπορούμε να συνάγουμε από την οδηγία σας εδώ ότι οι Ερινύες σας οδήγησαν σ' αυτά τα βαφτίσια. Γιατί; Για τον απλούστατο λόγο ότι δεν κάνατε τόσα χρόνια το καθήκον σας. Μην πάτε πάλι στη λογική που νομίζω ότι είναι τελείως ξεπεσμένη να εγκαλείτε την Κυβερνητηση, ότι τάχα σ' αυτά τα τρίχρονα της κυβέρνησης Μητσοτάκη για την οποία είμαστε υπερήφανοι, δεν ντρεπόμαστε εμείς δεν κάναμε κάτι ουσιαστικό. Κάναμε αυτό που μπορούσαμε, την ώρα που μπορούσαμε, με τη Δήλωση της Λισαβόνας, και το γνωρίζουν αυτοί που μέσα από αυτήν την Αίθουσας μας παρακολούθουν και έξω από αυτήν την Αίθουσα μας παρακολούθουν, ότι εμείς εκεί πράξαμε το καθήκον μας και διαχωρίσαμε τη διαδρομή των ΤΕΙ από τα σύνολα επαγγελματικής απασχόλησης στα οποία για λόγους οικονομικίστικους -θα έλεγα καθαρά τον όρο- τα εντάσσατε εσείς.

Τι κάνατε λοιπόν τα υπόλοιπα δεκαπέντε χρόνια; Θα αφαιρέσω τα τρία χρόνια. Δεν κάνατε τίποτα από αυτό που οφείλατε. Έρχεστε με διαπιστωτική πράξη ισχύος μίας ημέρας να βαφτίσετε και να μετονομάσετε και να μετατάξετε αυτές τις περίφημες σχολές, αυτά τα αναγκαία ιδρύματα για τη χώρα σε ανώτατα αλλά πως; Χωρίς να τους δώσετε τις υποδομές, χωρίς να τους δώσετε μία δραχμή παραπάνω. Λέτε ότι είχατε πρόθεση και ότι επί οκτώ ολόκληρους μήνες κάνατε διάλογο. Ψέματα, πέρα για πέρα και σας εγκαλώ γι' αυτό.

Κάνατε προσχηματικό διάλογο δεκαοκτώ ημερών. Πού είναι οι επιτροπές που συστήσατε από πρυτάνεις για να τους κατηγορείτε σήμερα ότι μετά από τριάντα έξι ολόκληρα χρόνια δεν έχουν αλλάξει νοοτροπία; Νομίζω ότι είναι λόγια που πρέπει να τα πάρετε πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Παρακαλώ πολύ

μην χτυπάτε το έδρανο. Μπορείτε να έχετε έντονο ύφος, αλλά δεν θα χτυπάτε το έδρανο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι αυτό που λέω

ακριβώς ίσως δικαιολογεί την οξύτητα του λόγου μου.

Θα ήθελα να σας πω απλά ότι οι πανεπιστημιακοί όλης της χώρας, τους οποίους όλοι οφείλουμε να τιμούμε σ' αυτήν την Αίθουσα δεν αξίζουν το συλλογισμό που τους αποδώσατε, ότι επι τριάντα έξι ολόκληρα χρόνια η νοοτροπία τους έχει παραμείνει φαλκιδευτική της συνολικής πορείας των ΑΕΙ της χώρας για λόγους συντεχνιακούς, γιατί αυτό είπατε προηγουμένων.

Δεύτερο και σημαντικό. Τι σας είπαμε; Μετά από όσα δεν μας είπατε για την Μπολώνια και για την Πράγα, σας είπαμε ότι αξίζει να ενταχθούν τα ΤΕΙ στην ανώτατη εκπαίδευση «με το σπαθί τους», αφού πρώτα τα αξιολογήσατε, γιατί εμείς ως κόμμα έχουμε ταχθεί σταθερά υπέρ της αξιοκρατικής πλευράς. Δηλαδή, αφού ο ίδιος ομιλογήσατε ότι τέσσερα ΤΕΙ έχουν ήδη κριθεί θετικά -και το χειροκροτούμε αυτό και θα θέλαμε όλα τα ΤΕΙ της χώρας να έχουν κριθεί αξιοκρατικά και να έχουν κατακτήσει «με το σπαθί τους» το δικαίωμα της ανωτατοποίησης-. γιατί δεν το κάνετε και για τα υπόλοιπα; Τι είναι; Ο χρόνος σας εμποδίζει; Ακούστε επιχειρήμα κυβερνητικό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που είναι και ρητορικό ερώτημα, αλλά θέλει απάντηση επιτέλους: Είπατε από του Βήματος, κύριε Υπουργέ, πώς μπορεί η

ελληνική πολιτεία –κάπως έτσι το είπατε– να αρνηθεί στα παιδιά της τα ίδια –που είναι, εννοείται, πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι.– το δικαιώμα που θα δίνει σε όλους εκείνους που δεν είναι κουτόφαγοι και που έρχονται από το εξετερικό στη χώρα, να ασκήσουν το δικαίωμά τους για να βρουν εργασία, αναγνωρίζοντας τον αντίστοιχο τίτλο σπουδών; Το δικό σας ΔΙΚΑΤΣΑ ολοέστρε ακόμη έτσι και το καμαρώνετε και δεν το έχετε τροποποιήσει για να μπορεί να είναι αποτελεσματικό, να μπορεί να αναγνωρίζει. Δηλαδή, αυτός είναι όλος και όλος ο λόγος γι' αυτήν την πρεμούρα, επιτρέψτε μου τη λέξη, τη νομοθετική;

Αφού συμφωνούμε όλοι υπέρ της αξιολόγησης σε πεπερασμένο χρονικό διάστημα, θα μπορούσαμε να την είχαμε θεσμοθετήσει πρώτα αυτή και αυτομάτως αμέσως μετά να πηγαίναμε στα πορίσματα της αξιολόγησης. Άλλα με βάση αυτά τα πορίσματα -και δεν θέλετε ούτε καν να τα ακούτε- θα έπρεπε να βάλετε το χέρι σας βαθιά στη τσέπη για να δώσετε στα Τ.Ε.Ι. της χώρας –που είναι λίγο πιο πίσω από τα υπόλοιπα και που αξίζουν αυτήν τη στιγμή να ανωταποιηθούν- γρήγορα, σε χρόνο μηδενικό, σε χρόνο ρεκόρ, τις υποδομές που τους στερήσατε με την άφρονα πολιτική σας τόσα χρόνια. Θα έπρεπε να τους δώσετε τους πόρους εκείνους για να μπορούν να χαρούν μόνιμο προσωπικό και όχι έκτακτο προσωπικό, για να μην έχουμε την παγκόσμια πρωτοτυπία. Το βραβείο Γκίνες έπρεπε να πάρετε όταν έχετε εξήμισι χιλιάδες εκπαιδευτικούς ωρομίσθους. Και οιμολογείτε ταυτοχρόνως –χωρίς να τους έχετε δώσει ούτε μια σταγόνα δικαιωμάτων ή κινήτρων, ουσιαστικών όμως, όχι τυπικών- ότι δεν μπόρεσαν να πληριάσουν την ολοκλήρωση των δικών τους περγαμηνών, ώστε σήμερα να είναι αυτοί οι δακτυλοδεικτούμενοι ως η αφρόκρεμα του εκπαιδευτικού δυναμικού.

Και τι κάνετε για τους υπόλοιπους; 'Άκουσα ότι υπάρχει πρόβλημα. Οι εργαστηριακοί, λέει, καθηγητές πώς μπορούν χωρίς να έχουν τους αντίστοιχους τίτλους σπουδών, να γίνουν πανεπιστημιακοί δάσκαλοι μέσα σε μια μέρα; Α, εδώ το τολμάτε. Α, εδώ θέλετε αξιολόγηση. Εμείς την προσπογράφουμε αυτήν την αξιολόγηση. 'Όμως αξιολόγηση θέλετε και στα μεταπτυχιακά. Λέτε στην τροπολογία που φέρεται «τμήματα Τ.Ε.Ι. που πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται από τα οικεία όργανα αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, μπορούν να κάνουν έρευνες σε προγράμματα κοινά με ξένα πανεπιστήμια'. Εμείς για την έρευνα και για τη δυνατότητα δεν έχουμε καμία αντίρρηση, αλλά και εδώ που είναι κομβικό σημείο, και εδώ δέχεσθε την αξιολόγηση.

Ε, λοιπόν, τι σας ένοιαζε πια να βάλετε την αξιολόγηση όλων των ιδρυμάτων; Δεν τη φοβούνται οι καθηγητές. Έγώ πιστεύω ότι δεν τη φοβούνται, αλλά καλώς κάνουν και τη θέλουν και οι πτυχιούχοι και οι επί πτυχιού και οι σπουδερινοί σπουδάζοντες. 'Ετοι θα μπορούμε και εμείς να βάλουμε το χέρι μας φαρδιά πλατιά και να ψηφίσουμε ένα τέτοιο νομοσχέδιο, γιατί το έχει ανάγκη η εθνική οικονομία, γιατί το έχει ανάγκη η ιριστική και όχι ονομαστική, τακτοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης σε όλο το μήκος της και πλάτος στη χώρα. Δεν το κάνατε, όμως, και ζητάτε να σας βοηθήσουμε.

Για να δούμε τι άλλο κάνατε. Μας είπατε ότι η αξιολόγηση θα πρέπει να είναι τάχα μου μια διαδικασία, η οποία επαναλαμβάνεται. Και ποιος είπε ότι η αξιολόγηση είναι μιας βολής ή μπορεί να σταθεί ως διαδικασία μιας βολής; Πρέπει να επαναλαμβάνεται. Και είναι και μια γεννήτρια, θα έλεγα, διαπιστωτικών πράξεων για το μέλλον. Λέτε ότι είναι άχρηστη για το παρόν. Μα, ίσα-ίσα που αυτή η αξιολόγηση θα έδινε, όπως σας προείπα, τη δύναμη να ξέρουν εκείνοι που μπήκαν στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης ότι δεν μπαίνουν κατά παραχώρηση, ότι δεν μπαίνουν για να είναι μη πανεπιστημιακοί. Γιατί μετά τη βάπτιση έχουμε και το χρίσμα.

Τι γράψατε στα μαρτυρικά επάνω που κολλήσατε στα πέτα όσων παρακολουθούν αυτήν τη στιγμή; Γράψατε το όνομα αυτών, «ανώτατα» και από κάτω το χρίσμα τους, «μη πανεπιστημιακά» και λέτε ότι αντιγράψατε την ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Μα δεν υπάρχει άλλος μη πανεπιστημιακός χαρακτήρας ανώτατης εκπαίδευσης στην Ευρώπη παρά μόνο, το γνωρίζετε, σε μια μικρή χώρα. Και εκεί ακόμα, στην Ιρλανδία, σιγά

σιγά περνάει σε δεύτερο πλάνο.

Γιατί μη πανεπιστημιακά; Γιατί προφανώς τα πάντα ξεκινούν από αντιφάσεις και συμβάσεις που τις βάλατε για να ικανοποιήσετε τη μια πλευρά και να εφησυχάζει η άλλη πλευρά. Γιατί; Γιατί δεν τολμήσατε το μείζον, δηλαδή την αξιολόγηση. Εάν είχατε τολμήσει την αξιολόγηση, θα ήταν πανεπιστήμια, που συμφωνώ ότι τα έχει ανάγκη η χώρα.

Θα πω και κάτι άλλο. Γιατί αδικούμε τους πρυτάνεις; Εγώ λέω ότι πράγματα μπορεί πολλοί πρυτάνεις να μην έχουν αίσθηση των αναγκών της ανώτατης εκπαίδευσης στο σύνολο τους, μα οι πρυτάνεις δεν είναι πολιτικοί για να γράφουν και να εφαρμόζουν πολιτική. Εμείς έχουμε την ευθύνη αυτή.

Θα σας έλεγα κάτι απλό: Γιατί άραγε πάρα πολλοί πρυτάνεις έφθασαν στο σημείο να φωνάζουν για όλη αυτήν την κατάσταση; Έφθασαν στο σημείο να φωνάζουν για αυτήν τη κατάσταση γιατί όλοι γνωρίζουν ότι δεν θα εκθαβάριστε και άλλα πράγματα από πλευράς απόδοσης της ανώτατης εκπαίδευσης.

Τι κάνατε για τα επαγγελματικά δικαιώματα, γιατί εδώ είναι το δεύτερο κομβικό σημείο για το οποίο σας εγκαλεί η Νέα Δημοκρατία; Λέτε ότι δεν τα αγγίζετε. Μπράβο! Δεν τα αγγίζετε. Και αυτό πάλι διαπιστωτικού χαρακτήρα πράξη είναι, αλλά για πείτε μου για πόσα από αυτά τα επαγγελματικά δικαιώματα έχετε εκδώσει τις νόμιμες, τις απαραίτητες, τις ποιοτικές διοικητικές πράξεις αναγνώρισής τους; Για ελάχιστα. Για εκείνα που δεν έχετε εκδώσει τα αντίστοιχα προεδρικά διατάγματα, τι θα ισχύει σε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Το λέει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ: Α, το λέει. Εντάξει, ελάτε να τα συζητήσουμε εκεί που θα το λέει, δηλαδή όταν θα συζητάμε τα άρθρα, αλλά εγώ θα σας έλεγα ότι δεν είναι ο καλύτερος τρόπος αυτός. Έπρεπε πρώτα να ολοκληρώσετε το σύνολο των επαγγελματικών δικαιωμάτων και της αναγνώρισής τους και μετά να προχωρήσουμε σ' έναν επανασχεδιασμό μέσα από διάλογο, γιατί όντως διάλογος δεν έγινε, γιατί ποτέ δεν κάθισαν στο ίδιο τραπέζι οι δύο πλευρές.

Εδώ θα ήθελα να σας πω το εξής: Η Νέα Δημοκρατία προσπάθησε να φέρει τις δύο πλευρές στο ίδιο τραπέζι, κάτι που δεν το έκανε η Κυβερνηση. Μήλησε και με τις δύο πλευρές ταυτόχρονα. Είδε ότι πολλά σημεία μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση ενός γρήγορου διαλόγου, αποτελεσματικού και ποιοτικού. Μόλις το αντιλήφθηκε η κυβερνηση ήρθε την ίδια ακριβώς μέρα και κατέθεσε το νομοσχέδιο, ώστε να μπει φραγμός σ' αυτήν τη διαδικασία. Μα, ας την κάνατε εσείς. Δεν ήταν ανάγκη να την κάνει η Αντιπολίτευση. Όμως δεν την κάνατε. Τουλάχιστον γιατί την αρνείστε από τα κόμματα που έχουν υποχρέωση να διαλέγονται με την κοινωνία και προσπαθούν να βρουν λύση στα μεγάλα ζητήματα της χώρας;

Εν τέλει θα ήθελα να σας πω το εξής: Η Νέα Δημοκρατία προσπάθησε να φέρει τις δύο πλευρές στο ίδιο τραπέζι, κάτι που δεν το έκανε η Κυβερνηση. Μήλησε και με τις δύο πλευρές ταυτόχρονα. Είδε ότι πολλά σημεία μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση ενός γρήγορου διαλόγου, αποτελεσματικού και ποιοτικού. Μόλις το αντιλήφθηκε η κυβερνηση ήρθε την ίδια ακριβώς μέρα και κατέθεσε το νομοσχέδιο, ώστε να μπει φραγμός σ' αυτήν τη διαδικασία. Μα, ας την κάνατε εσείς. Δεν ήταν ανάγκη να την κάνει η Αντιπολίτευση. Όμως δεν την κάνατε. Τουλάχιστον γιατί την αρνείστε από τα κόμματα που έχουν υποχρέωση να διαλέγονται με την κοινωνία και προσπαθούν να βρουν λύση στα μεγάλα ζητήματα της χώρας;

Εν τέλει θα ήθελα να σας όλα τα άλλα που ειπώθηκαν για τα άρθρα για τα συζήτηση των άρθρων, ότι είσαν για κάτι πρέπει αυτήν τη στιγμή να συμφωνήσουμε σε αυτήν την Αίθουσα, κύριε Υπουργέ, είναι η αξιοκρατία. Σε αυτό το σπίτι που λέγεται Υπουργείο Παιδείας δεν μπορεί είτε μιλάμε για πρωτοβάθμια εκπαίδευση είτε μιλάμε για τριτοβάθμια, όπως σήμερα εκπαίδευση, τα πάντα να βρίσκονται υπό αίρεση αξιοκρατίας.

Σας εγκαλώ, λοιπόν, και για κάτι άλλο που το ακούσαμε χθες

από τα δελτία των ειδήσεων, από τους κυριότερους τουλάχιστον ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς. Τι έγινε με την αξιοκρατία, η οποία κατά τη δική σας ρητή σε αυτήν την Αίθουσα, δήλωση ήρθε να σφραγίσει το αδιάβλητο, λέτε, του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη των καθηγητών; Είναι ή δεν είναι αλήθεια ότι με εντολή εισαγγελέα ξεκινά προδικαστικός έλεγχος για αλλοιώσεις των αποτελεσμάτων;

Εάν λοιπόν υπάρχουν έστω και υπόνοιες, εάν, λοιπόν, έστω

να δούμε τα υπόλοιπα που είναι οι ρυθμίσεις.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Ροβέρτος Σπυρόπουλος έχει το λόγο.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, καθώς εξελίσσεται η διαδικασία συζήτησης αυτού του νομοσχεδίου, αναδεικνύεται ως σημαντικότερο θέμα η αξιολόγηση της πολιτικής τόλμης των κομμάτων, για να κάνουν αναδιαρθρώσεις. Αν κάποιος παρατηρήσει με ουδετερότητα, από κάποια απόσταση όλα όσα ειπώθηκαν, θα διαπιστώσει ότι σε αυτήν την Αίθουσα υπάρχουν δύο πολιτικές. Υπάρχει μία πολιτική, που τολμά να ανατάσσει και να επιχειρεί αναδιαρθρώσεις και τομές, γνωρίζοντας ότι υπάρχει και κόστος και ευθύνη. Αυτό το γνωρίζουμε, αλλά πρέπει να ανακαλύψουμε ότι μερικές φορές αξίζει και το κόστος.

Υπάρχει και μια άλλη πολιτική, που μέσα από διάφορα τερτίπια είμαστε και με τους κλέφτες και με τους αστυνόμους και με τα ΤΕΙ και με τα ΑΕΙ, είμαστε και με τους καθηγητές των ΤΕΙ και με τους πρυτάνεις των ΑΕΙ και με τη σύγκλητο και με τους ωρομίσθιους. Επιχειρούμε δε μέσα από πολιτικούς σχεδιασμούς και επιχειρήματα, που είναι ευκόλως κατανοητά να εισηγηθούμε μια πολιτική ακινησίας, ατολμίας, υπεκφεύγοντας, μη βάζοντας τον δάκτυλο επί τον τύπο των ήλων. Έτσι προτείνουμε μία άλλη αναδιαρθρωστική.

Θα αποδείξω ότι δεν προτείνετε αναδιαρθρωση, δεν προτείνετε τομές. Αυτό το κάνετε πάντα και συστηματικά στην παιδεία. Όταν το ΠΑΣΟΚ και η Κυβέρνηση του προώθησαν και στήριξαν τη μεταρρύθμιση Αρσένη, ήξεραν ότι ενδεχομένως θα κόστιζε. Ταυτόχρονα διαπίστωσαν ότι άξιζε. Αξιολόγησε αυτήν τη μεταρρύθμιση σήμερα σε επίπεδο κοινωνίας. Θα δείτε ότι μπορεί να υπάρξειν προβλήματα, μπορεί να χρειάζονται βελτιώσεις, αλλά αυτή η πολιτική άξιζε.

Το ίδιο συμβαίνει και σήμερα. Πριν από δεκαοκτώ χρόνια η Νέα Δημοκρατία έλεγε περίπου τα ίδια, όταν το 1983 η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ τόλμησε να εισαγάγει μια μεταρρύθμιση, που αφορούσε την ίδρυση των ΤΕΙ.

Νομίζω ότι το σημαντικό θέμα είναι η θέση των κομμάτων μας στη διαδικασία των αναδιαρθρώσεων. Αυτό αφορά την πολιτική, αλλά και την πολιτική ζωής της χώρας. Εδώ θέλω να ρωτήσω τη Νέα Δημοκρατία, αλλά και τα άλλα κόμματα ποια είναι η θέση τους σε σχέση με την επιχειρούμενη αναδιαρθρωση. Να μας πουν χωρίς υπεκφυγές ποια είναι η θέση τους στον οριστικό καθορισμό της θέσης των ΤΕΙ στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Η Κυβέρνηση εισηγείται την ένταξη των ΤΕΙ στην ανώτατη βαθμίδα και ταυτόχρονα εισηγείται την ύπαρξη πανεπιστηματικού και τεχνολογικού τομέα. Αυτό το αρνούνται σχεδόν όλες οι πλευρές. Τι αντιπροτείνουν την ένταξη των ΤΕΙ μετά από μία διαδικασία αξιολόγησης στον πανεπιστημιακό τομέα. Προτείνουν ουσιαστικά την κατάργησή τους. Ας είμαστε ειλικρινείς.

Στη συνέχεια προτείνουν και άλλα πράγματα όπως, ότι θα πρέπει πρώτα να καθοριστούν τα επαγγελματικά δικαιώματα, πρώτα να γίνει η αξιολόγηση, η αναβάθμιση, να διατεθούν πόροι. Βέβαια δεν ήξερα το κείμενο του 1966, αλλά σαφώς είναι στη λογική του κειμένου αυτά. Δεύτερο ερώτημα. Τι νομίζουν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, είναι θετική προσφορά προς την ελληνική νεολαία η ίδρυση των ΤΕΙ; Ναι ή όχι; Ας το πουν εδώ. Να πουν όχι. Είναι θετική προσφορά η μεταρρύθμιση που επιχειρείται σε σχέση με την ένταξη των ΤΕΙ στην ανώτατη εκπαίδευση, στον τεχνολογικό τομέα, ναι ή όχι; Πέστε, λοιπόν, ευθέως την άποψή σας.

Πιστεύουν τα κόμματα της μείζονος και ελάσσονος Αντιπολίτευσης ότι η επιχειρούμενη μεταρρύθμιση θα μειώσει δραστικά τη φοιτητική μετανάστευση και θα κτυπήσει την ανθρώπινα παραεκπαίδευση; Θα το πράξει. Δεν έχετε, όμως, την τόλμη να το ομολογήσετε.

Ένα άλλο πολύ κρίσιμο ερώτημα. Έχουμε υποχρέωση σαν χώρα να εναρμονίσουμε το εκπαιδευτικό μας σύστημα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά και ειδικότερα για τους αποφοίτους των ΤΕΙ που είναι σε υποδεεστέρη μοίρα από τους ομόλογους τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ναι ή όχι; Θα περιμένουμε να γίνει η

αξιολόγηση, να βρούμε τους κατάλληλους πόρους, να βάψουμε και τα κτίρια να λύσουμε και τα προβλήματα των ωρομίσθιων; Ποιον κοροϊδεύετε συνάδελφο; Πάντως να ξέρετε δεν κοροϊδεύετε ούτε τον ελληνικό λαό ούτε τους σπουδαστές ούτε τους φοιτητές. Κοροϊδεύετε μόνο τον εαυτό σας. Αυτό δείχνει την ατολμία σας να μιλήσετε για μεταρρύθμιση. Αυτό πράξατε τις προηγούμενες μέρες με τον τρόπο που χειριστήκατε και το θέμα του ασφαλιστικού. Υπεκφύγατε και υπεκφεύγετε, δεν πάρνετε θέση.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Δεν έχει η Κυβέρνηση θέση, εμείς να πάρουμε;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Πάντως εγώ θα συμφωνήσω με την εισαγωγή του κ. Καλού, ότι αλλάζει ο κόσμος και βέβαια διαμορφώνεται μια νέα πραγματικότητα παραγωγική, τεχνολογική. Πιστεύω ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα έχουν χρέος να προσαρμόζονται και να υπηρετήσουν τις ανάγκες ενός μεταλλασσόμενου μοντέλου παραγωγής. Τώρα, αν η εκπαίδευση τρέχει μπροστά απ' αυτό, θα συγκριθεί μ' αυτό; Δεν είμαι ειδικός, αλλά θεωρώ ότι μπορεί να συμβαίνουν και τα δύο. ‘Όμως, σε κάθε περίπτωση έχουμε χρέος να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα και να αναγνωρίσουμε ότι η αγορά εργασίας αλλάζει, έτσι και η εκπαίδευση αλλάζει. Πάντως θα συμφωνήσω μαζί του, ότι υπάρχει μια αδυσώπητη διαδικασία πιστοποίησης με βάση την προσφορά εργασίας και τη ζήτηση επαγγελματικών ικανοτήτων. Η μεγάλη πιστοποίηση δεν είναι μόνο αυτή που παρέχει το κράτος. Είναι μια σημαντική πιστοποίηση επαγγελματικών ικανοτήτων με βάση την προσφορά εργασίας και τη ζήτηση επαγγελματικών ικανοτήτων. Πάντως σε λίγο καιρό αυτή η πιστοποίηση θα έχει μόνο θετική ισχύ σε σχέση με το δημόσιο, καθολική ισχύ και στις βιομηχανίες κατά πόσο βέβαια επιβάλλονται θέσεις εργασίας. Η ουσιαστική όμως πιστοποίηση θα γίνεται από την ίδια την αγορά και τις δυνατότητες αυτών που έχουν εκπαίδευση να ανταποκριθούν στις μεταλλασσόμενες συνθήκες παραγωγής. Εκεί υπάρχει μια αδυσώπητη διαδικασία πιστοποίησης των επαγγελματικών ικανοτήτων και πρόκειται για ικανότητες που δεν τις αποκτούμε άπαξ όταν σπουδάσουμε τριά ή τέσσερα χρόνια, αλλά πρέπει να αναζητούνται συνέχεια και να ανανεώνονται.

Πρέπει να δούμε αυτήν την προοπτική. Και πρέπει να δούμε πώς τελικά δομείται το εκπαιδευτικό σύστημα, προκειμένου να μπορούν οι εργαζόμενοι να έχουν εκείνα τα εφόδια και να προσαρμόζονται και βέβαια να διεκδικούν από θέση ισχύος στον ανταγωνισμό τη θέση εργασίας.

Νομίζω ότι αν τώρα απαντά η Κυβέρνηση και έτσι, είναι γιατί τώρα θα έπρεπε να απαντήσει κι έτσι έπρεπε να απαντήσει. Τώρα θα έπρεπε να πάρει την πρωτοβουλία για να διαμορφώθουν οι συνθήκες και οι προϋποθέσεις για τη λύση των προβλημάτων που υπήρχαν και μάλιστα μη αντιστοίχισης της εκπαίδευσης στις συνταγματικές επιταγές.

Ερωτώ, το Σύνταγμα προβλέπει ή δεν προβλέπει μια ενιαία ανώτατη εκπαίδευση; Ερωτώ ακόμη, το 1989 λειτουργούσαν ταυτόχρονα στη χώρα πανεπιστηματικά ιδρύματα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα; Λειτουργούσαν.

Και βέβαια θα σταθώ και θα κλείσω με αυτό, το θέμα της αξιολόγησης. Το ίδιο το προτεινόμενο το σχέδιο νόμου στα περισσότερά του άρθρα προβλέπει και επιβάλλει και ωθεί προς την κατεύθυνση και της αξιολόγησης και της λειτουργικής αναβάθμισης ουσιαστικά των ΤΕΙ. Πουθενά ή σχεδόν πουθενά δεν προηγήθηκε αξιολόγηση σε ανάλογες διαδικασίες. Θα πρέπει να προβλέψουμε ότι αν είχε ακολουθηθεί ο δρόμος της προαξιολόγησης, τότε θα είχαμε να ακολουθήσουμε δύο δρόμους είτε επιλογής κάποιων ΤΕΙ κατ' ευθείαν στην πανεπιστηματική δομή, στον πανεπιστηματικό τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης -υποστηρίζεται αυτό;- και ουσιαστικά στην υποβάθμιση ή την κατάργηση όλων όσων δεν θα μπορούσαν να περάσουν αυτήν την αξιολόγηση. Και βέβαια κάποιες δομές και κάποια κέντρα εξουσίας που σε κάθε περίπτωση είτε θα αμφισβητούσαν τις διαδικασίες είτε θα αμφισβητούσαν τα αποτελέσματα.

Κάθε μεταρρύθμιση είναι πάρα πολύ δύσκολη. Και μάλιστα μια μεταρρύθμιση όπου αφορά ισχυρές δομές, κι εννοώ τους

διδάσκοντες, το προσωπικό, αφορά διδασκόμενους.

Σ'ένα σημαντικό βαθμό αυτή η μεταρρύθμιση, αλλά όχι μόνο αυτή, κρίνεται και κατακρίνεται πιο πολύ από τους αφελούμενους, αλλά από τους διαχειριστές του συστήματος.

Όσον αφορά την εν λόγω μεταρρύθμιση, αν θα μπορούσαμε να τη θέσουμε στην κρίση των διδασκόντων, να είστε σίγουροι ότι θα έλεγαν «μη μου τους κύκλους τάρατε», αφήστε τα πράγματα, τα ισορροπήσαμε ως έχουν.

Κάθε μεταρρυθμιστική διαδικασία αν ανατρέχει στην έγκριση αυτών που υπηρετούν τους ρυθμούς που πάμε να αναριθμήσουμε, η απάντηση θα είναι αρνητική. Κι εδώ βέβαια είναι η ευθύνη της πολιτικής, είναι ευθύνη όλων μας, είναι ευθύνη των Υπουργών. Κι εδώ βέβαια οι μεταρρυθμίσεις ενδεχόμενα και κοστίζουν και αξίζουν.

Πιστεύω ότι ο ελληνικός λαός έχει καταγράψει στο ΠΑΣΟΚ κάτι πολύ συγκεκριμένο, ότι στα είκοσι επτά χρόνια της πολιτικής του διαδρομής προσέφερε πολλά στον τόπο. Τόλμησε –και νομίζω ότι αναγνωρίστηκε– με πολύ σκληρούς όρους και με πολύ σκληρούς αγώνες και να διευρύνει και να εμπεδώσει τη δημοκρατία, να φέρει θεσμούς που όταν ψηφίζονταν όλοι λέγατε ότι θα καταστραφεί η οικονομία.

Διαβάστε, αν θέλετε -έχει ενδιαφέρον- μία σειρά τοποθετήσεις Βουλευτών του κόμματός σας στα πολύ κρίσιμα νομοθετήματα που πέρασαν σε αυτήν τη Βουλή σε όλη την περίοδο από το 1974 και μετά.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Σε κάθε μεταρρυθμιστικό βήμα επικαλέστε την καταστροφή, ότι η χώρα θα καταστραφεί, ότι βυθίζεται. Αυτό συνεχίζετε πάντα. Και βέβαια, εμείς δεν έχουμε άλλο δρόμο παρά να συνεχίσουμε την ίδια πορεία μιας μεταρρυθμιστικής διαδικασίας που κάνει τομέας, δημιουργεί –αν θέλετε– πρόσκαιρες αντιδράσεις, επιφυλάξεις, αλλά ο χρόνος είναι αυτός που μπορεί να επιβεβαιώσει και επιβεβαιώνει την ορθότητα της πολιτικής μας.

Δεν κυβερνάμε, κύριοι συνάδελφοι, χαριστικά ή ελέω Θεού. Δεν κυβερνάμε επειδή ο ελληνικός λαός έχει άγνοια. Κυβερνάμε επειδή έχει γνώση, επειδή κρίνει, επειδή αξιολογεί την πολιτική μας. Και την αξιολογεί αδυσώπητα, καθημερινά και πραγματικά.

Κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι ένα βήμα που σε καμία περίπτωση δεν θίγει ούτε τα συμφέροντα των καθηγητών του πανεπιστημιακού τομέα ούτε των αποφοίτων της ανώτατης εκπαίδευσης του πανεπιστημιακού τομέα. Άλλωστε αυτό αποδεικνύουν και οι δράσεις και οι αντιδράσεις. Δεν έχουν πρόβλημα οι πτυχιούχοι των πολυτεχνείων με τους πτυχιούχους των Τ.Ε.Ι.. Συνεργάζονται μια χαρά στη διαδικασία παραγωγής. Δεν έχουν πρόβλημα αυτοί οι οποίοι «καταναλώνουν» -επιτρέψτε μου τη διατύπωση- το εκπαιδευτικό προϊόν. Αναζητούν νέες γνώσεις όλοι. Ξέρουν πολύ καλά ότι με τις νέες συνθήκες στην αγορά εργασίας και στην παραγωγή έχουν σημασία βέβαια τα επαγγελματικά δίκαιωματα, όμως μεγαλύτερη σημασία έχει η γνώση των επαγγελματικών απαιτήσεων και μία αναβαθμισμένη εκπαίδευση. Εκεί, λοιπόν, έχει ισορροπήσει το σύστημα.

Ανατρέφουμε ενδεχομένων κάποιες φορές κάποιες φοβισμένες γραφειοκρατίες. Εγώ με μεγάλο σεβασμό όλον αυτόν τον καιρό παρατήρησα και διάβαζα τις αντιδράσεις σεβαστών πανεπιστημιακών καθηγητών. Νομίζω ότι εξέφραζαν φόβους -ουσιαστικά εξέφραζαν μία άρνηση προς το άγνωστο- που ενδεχόμενα θα υπάρχουν στο μέλλον. Ταυτόχρονα διαπίστωνα ότι η μεταρρύθμιση κατ' αυτούς είναι μία διαδικασία που αφορά μόνο αυτούς.

Ο λαός, οι σπουδαστές και οι φοιτητές υιοθετούν το μεταρρυθμιστικό βήμα. Πιστεύω ότι το σχέδιο νόμου, που θα γίνει νόμος σε λίγες ημέρες, θα ανοίξει μία νέα σελίδα για την παραγωγική αξιοποίηση των εργαζόμενων στην πατρίδα μας.

Κύριε Υπουργέ, ο ελληνικός λαός στηρίζει το νομοσχέδιο και κατά τη διαδικασία της συνεδρίασης ελπίζω να μην υπάρχει το κλίμα που υπάρχει στη συζήτηση επί της αρχής. Όλες οι πλευρές μπορούν -και αυτό πρέπει να πράξουν- να πουν θετικές προτάσεις και μέσα από τη διαδικασία της συζήτησης επί των

άρθρων να ανατάξουμε την πολιτική μας τόλμη και να αντιστοιχηθούμε επί της ουσίας στην προοπτική μιας μεταρρύθμισης που είναι αφέλιμη και για τους εργαζόμενους και για το λαό και για τον τόπο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών.

Το λόγο έχει ο κ. Ιωάννης Τσεκούρας για δέκα λεπτά.

Ορίστε, κύριε Τσεκούρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, ελάχιστες σκέψεις θα εκφέρω οι οποίες μάλλον στις παρυφές αγγίζουν το νομοσχέδιο και επούτο θα γίνει αντιληπτό από την έκθεση των σκέψεων μου.

Η παροχή εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες έχει πολλές αδυναμίες. Ως εκ τούτου στόχος της κάθε νομοθετικής παρέμβασης είναι, πρέπει να είναι η βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Βέβαια, η ποσοτικοποίηση της ποιότητας είναι δύσκολη, αγαπητοί συνάδελφοι, και συνήθως αυτή δείχνεται με κάποιους δείκτες, όπως παραδείγματος χάριν, τι συμβαίνει με την ποιότητα και την ποσότητα της έρευνας, τι συμβαίνει με την παραγωγικότητα ή την αποδοτικότητα σε όλα τα επίπεδα τόσο της κοινωνίας όσο και της οικονομίας. Από εκεί και όχι μόνο φάίνεται αν βελτιώνεται η ποιότητα της εκπαίδευσης ή όχι.

Ένα άλλο στοιχείο –και νομίζω πως πρέπει να κάνω αυτήν την παρενθετική παρατήρηση– είναι πως όταν αυξάνεται ο αριθμός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σε οποιαδήποτε βαθμίδα, αναγκαστικά πέφτει ο μέσος όρος, όπως συνήθως λέγεται, της ποιότητας της παροχής της εκπαίδευσης. Βεβαίως θα πρέπει να δει κανείς τι σημαίνει «πέφτει», μέχρι ποιού βαθμού.

Αλλά αν δούμε λίγο το trade off, προσωπικά είμαι υπέρ της μαζικοποίησης, ή καλύτερα υπέρ της παροχής εκπαίδευσης σε όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα, ει δυνατόν σε όλη την κοινωνία, ώστε να έχουμε μονάχα το ελιτιστικό σχολείο, το οποίο θα είχε υψηλή ποιότητα, αλλά οπωσδήποτε δεν θα ανταποκρινόταν στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας και οικονομίας.

Έτσι, επειδή –και δεν είμαι ο μόνος- γνωρίζω εκ των ένδον τις αδυναμίες του εκπαιδευτικού μας συστήματος, αρκούμαι στο να παρακαλέσω την ιγεσία του Υπουργείου Παιδείας να προετοιμάσει, με αυτό εκλείσει την ομιλία του ο Υπουργός, το πλέον κατάλληλο πλαίσιο για την αξιολόγηση και των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ, όχι μόνο των ΤΕΙ και μάλιστα μέσα σε ένα ορισμένο χρόνο. Αυτό βέβαια δεν είναι εύκολο, όμως πρέπει να αναληφθεί αυτή η πρωτοβουλία να γίνει αξιολόγηση αφού τεθούν μερικοί μεσομακροπρόθεσμοι στόχοι της εκπαίδευσης, οι οποίοι θα σχετίζονται με τις ανάγκες της κοινωνίας, της οικονομίας, αλλά θα λαμβάνουν υπόψη και τις διεθνείς τάσεις. Η αξιολόγηση πρέπει να συμπεριλάβει πρώτον, τα γνωστικά αντικείμενα, άρα και τα αντίστοιχα τμήματα των Πλανετιστημάτων και των ΤΕΙ.

Δεύτερον, τα προ- και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, τρίτον, την έρευνα, βασική και εφηρμοσμένη- τέταρτον, το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό και βέβαια αυτό που συνήθως ονομάζεται, υλικοτεχνική υποδομή.

Μόνο έτσι θα διαπιστωθούν οι αδυναμίες και θα καταστεί δυνατόν, αν υπάρχει η περαιτέρω βούληση, να διορθωθούν οι πολλές αδυναμίες της ανώτατης εκπαίδευσης οι οποίες είναι ήδη από πολλού χρόνου υπαρκτές. Αυτό με οδηγεί στην εξής παρατήρηση: Να μη γίνουν τώρα ρυθμίσεις, οι οποίες θα παγιώνουν καταστάσεις, που με την αξιολόγηση θα χρειασθεί οπωσδήποτε να ανατραπούν, οπότε τότε δημιουργούνται προβλήματα και οπωσδήποτε δυσάρεστες συνέπειες, ιδιαίτερα για το προσωπικό.

Ας θυμίσω επιλεκτικά και τα εξής: Μιλάμε για διάρκεια σπουδών. Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, πιστεύω ότι πολλοί έχετε σχέση με τα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ. Μιλάμε για την πραγματική ή για την τυπική διάρκεια σπουδών; Πόσα τμήματα στα πανεπιστήμια, υποπτεύομαι και στα ΤΕΙ, αλλά το λέω για τα πανεπιστήμια, γιατί το γνωρίζω, συμπληρώνουν όντως τις δεκατέσσερις διδακτικές εβδομάδες ανά εξάμηνο που προβλέπει ο νόμος;

Δεύτερον, η έρευνα, για την οποία διατίθενται αρκετά, όχι βέβαια ικανοποιητικά χρηματικά ποσά, είναι έρευνα τομής, ή μήπως πρόκειται σε μεγάλο βαθμό για μελέτες; Όλα αυτά θα αποκαλυφθούν μέσα από μία αξιολόγηση, και έτσι θα υποβοηθηθεί το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Ως προς τα επαγγελματικά δικαιώματα για τα οποία τόσος θόρυβος έγινε, χωρίς να κρίνω για ποιο λόγο γίνεται αυτός ο θόρυβος πρέπει να δεχτούμε ότι δίκιο δεν έχει μόνο η μία πλευρά. Όμως είναι καιρός να ενημερωθεί η ελληνική κοινωνία, πρωτίστως οι νέοι άνθρωποι και κατ' επέκταση οι γονείς τους, για το γεγονός ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα, η επαγγελματική αποκατάσταση δεν κατοχυρώνεται ή δεν θα κατοχυρώνεται πλέον με νομοθετικές ρυθμίσεις.

Θα είναι η σκληρή αγορά, που όσο κι αν την απορρίπτουμε ή δεν την απορρίπτουμε, ανάλογα με την ιδεολογική τοποθέτηση του καθενός, και μέσα στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης θα βάζει τη σφραγίδα της και στην επαγγελματική αποκατάσταση των νέων ανθρώπων.

Θα ήθελα να κλείσω με κάτι το οποίο μοιάζει με ευφυολόγημα. Η δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση δεινοπαθεί στην πατρίδα μας και σκέφτομαι αν θα μπορούσε και θα πρεπει να επιβραβεύει η πολιτεία ακόμα και με οικονομικά μέσα, εκείνα τα σχολεία, άρα εκείνους τους εκπαιδευτικούς, των οποίων οι μαθητές δεν πηγαίνουν στα φροντιστήρια και έχουν τα υψηλότερα ποσοστά εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση. Έτσι θα φαινόταν και το έργο των δασκάλων, αλλά και των παιδιών αυτών καθ' εαυτών. Είναι ίσως ευφυολόγημα, αλλά έχει μία σημασία του, καθότι η δημόσια εκπαίδευση απαξιώνεται στο βαθμό που πολλά παιδιά τελικά λένε «χάνουμε το χρόνο μας, πηγαίνοντας στο δημόσιο σχολείο». Αν είχαν τη δυνατότητα να πάρουν και το πιστοποιητικό, το απολυτήριο από το ιδιωτικό τους σχολείο, γιατί αυτό τους είναι απαραίτητο, προκειμένου να εισαχθούν στο πανεπιστήμιο, θα εγκατέλειπαν ευχαρίστως το δημόσιο σχολείο.

Ως πότε θα γίνεται ανεκτή η απαξίωση του δημόσιου σχολείου; Με αυτά τα λίγα, κύριε Υπουργέ, κλείνων και περιμένων πιο πολύ την αξιολόγηση, που θα έλθει σε κάποια χρονική στιγμή για την ανώτατη εκπαίδευση και λιγότερο περιμένων να διορθωθούν πράγματα τα κακώς κείμενα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα με αποστασιατικά νομοθετήματα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», «ΘΡΑΚΗ 2000- 80 χρόνια από την ενσωμάτωση στην Ελλάδα», σαράντα δύο μαθητές και πέντε δάσκαλοι από το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Αμπελώνα Λάρισας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επίσης έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Γιαννακόπουλος, Βουλευτής Μεσσηνίας, ζητεί οιλιγόμερη άδεια απουσίας του στο εξωτερικό, όπου θα βρίσκεται με το ίδρυμα «Ελληνική Εθνική Γραμμή – Οικουμενικός Ελληνισμός» στη Νοτιοαφρικανική Ένωση.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητήθείσα άδεια.

Το λόγο έχει η κ. Μακρή-Θεοφίλου.

ZETA MAKRH-ΘΕΟΦΙΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρία Δαμανάκη, κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο το οποίο κατάρτισε, εισηγήθηκε και φέρνει για ψήφιση ο Υπουργός Παιδείας για την ένταξη των Τ.Ε.Ι. στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα είχα την ελπίδα ότι θα ήταν και επαρκώς μελετημένο και πολύ προσεκτικά διατυπωμένο και ότι θα έδινε λύσεις ουσιαστικές, ριζοσπαστικές, λύσεις απολύτως απαραίτητες για τα προβλήματα τα πολιτιστικά, τα εκπαιδευτικά και τα επαγγελματικά της χώρας μας.

Είχα τη ελπίδα ότι δεν θα έδινε σε κανέναν Βουλευτή, όσο και

να ήθελε να κάνει αντιπολίτευση στην Κυβέρνηση ότι να υπερασπιστεί στενά συντεχνιακά συμφέροντα, βάσιμα και ουσιαστικά επιχειρήματα για να ασκήσει κριτική στις ρυθμίσεις.

Την ελπίδα αυτήν την είχα γιατί πιστεύω ότι στη χώρα μας, χώρα η οποία εξάγει φοιτητές με το τσουβάλι, που χαρίζει λαμπρούς επιστήμονες σε άλλες χώρες, που μάχεται τη μεταρρύθμιση, την πρόοδο και την εξέλιξη με ένα απαρχαιωμένο εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο ακόμη και σήμερα «ευνουχίζει» λαμπρά ακαδημαϊκά μυαλά, στη χώρα μας, λοιπόν, δεν υπάρχουν πια ούτε χρονικά περιθώρια ούτε περιθώρια ανοχής.

Όλοι μας είμαστε και οφείλουμε να είμαστε ιδιαίτερα ευαίσθητοι στα θέματα της εκπαίδευσης και λόγω των σύγχρονων αναγκών και στα θέματα της τεχνικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες της. Και επειδή έχουμε ακριβώς αυτήν την ευαίσθησίδα δεν μπορούμε να μην αντιδρούμε σε αποχείρευσης, οι οποίες όχι μόνο δεν λύνουν τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν, αλλά δημιουργούν καινούρια θέματα, τα οποία προστίθενται στα ήδη υπάρχοντα και η κατάσταση γίνεται εκρηκτική.

Στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, άκουσα με εξαιρετική δισαρέσκεια τον Πρόεδρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος να δηλώνει ότι παρ' ούτε επανειλημμένα προσπάθησε να συναντήσει τον κύριο Υπουργό, αυτό δεν κατέστη δυνατόν.

Αυτήν τη δυσάρεστη έκπληξη μου μπορώ να την ομολογήσω και δημόσια χωρίς εγώ σαν δικηγόρος να κινδυνεύω να κατηγορηθώ ότι υπερασπιζόμαι τα συμφέροντα του επιστημονικού κλάδου μου σε βάρος των δικαιολογημένων συμφερόντων των άλλων επιστημονικών κλάδων. Έχω την εντύπωση ότι δεν υπάρχει καμία επαρκής δικαιολογία για την έλλειψη διαλόγου και όταν αυτό συμβαίνει στα θέματα της εκπαίδευσης οι επιπτώσεις δεν είναι μόνο πολιτικές, είναι και στο σύνολο των επιστημόνων της Ελλάδας.

Η πολιτεία όπως πάρα πολύ καλά παρατήρησε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας ο οποίος κατέχει και σε βάθος το θέμα οφείλει να ρυθμίσει το θεσμικό status των ΤΕΙ. Οφείλει επίσης μετά από είκοσι χρόνια να λύσει τα χρόνια και χρονίζοντα προβλήματα των Ιδρυμάτων για τα οποία βεβαίως έχει την πλήρη και την αποκλειστική ευθύνη. Αντί όμως με το παρόν νομοσχέδιο να δώσει ο Υπουργός ολοκληρωμένες, σωστές λύσεις, λύσεις στα ώριμα προβλήματα τα οποία υπάρχουν, κάνει όπως είπα αποχείρευσης. Έχει καταφέρει να συγκεντρώσει τα πυρά όλων, που κατηγορούν το Υπουργείο ότι δεν λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες τις αναπτυξιακές και τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής οικονομίας και βεβαίως δεν μας έχει πείσει καθόλου ότι δεν ενδιαφέρεται να κατοχυρώσει επαγγελματικά τα δικαιώματα των αποφοίτων των ΤΕΙ.

Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα έχει το εξαιρετικά θιλβερό προνόμιο να έχει συστειρώσει έναντιον του και εκείνους για τα συμφέροντα των οποίων υποτίθεται ότι έχει συνταχθεί αλλά και εκείνους οι οποίοι δήθεν θίγονται από το νομοσχέδιο αυτό. Οι τελευταίοι μάλιστα, οι πανεπιστημιακοί, αντιδρούν, όχι βέβαια στο σύνολό τους, ακόμη και στις τροπολογίες που κατέθεται την τελευταία στιγμή με μόνο σκοπό να κατευνάσουν τις δικές τους ενστάσεις.

Δεν μας πείσατε κύριε Υπουργέ ότι έχετε λάβει υπόψη τις πραγματικές ανάγκες της ανάπτυξης και της παραγωγής. Τα υπαρκτά προβλήματα της ανεργίας και της υποαπασχόλησης. Μας πείσατε αντιθέτως ότι δεν ενδιαφέρεται καθόλου να κατοχυρώσει νομοθετικά τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των ΤΕΙ και αυτό βεβαίως δεν σημαίνει σε καμιά περίπτωση, ότι είστε σε θέση να λύσετε τα επαγγελματικά και βιοτικά τους προβλήματα. Και το χειρότερο είναι ότι δεν πείσατε και το σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας η οποία αντιδρά και μάλιστα δυναμικά.

Αντιλαμβάνεσθε ότι με τις προϋποθέσεις αυτές είναι εξαιρετικά δύσκολο στη Νέα Δημοκρατία να συμπράξει και να ψηφίσει το νομοσχέδιο αυτό που ο εισηγητής της εύστοχα χαρακτηρίσει σαν «το μετέωρα βήμα των ΤΕΙ». Κανείς από εμάς δεν είναι αντίθετος στην αναβάθμιση των σπουδών, αλλά και κανείς από εμάς δεν πιστεύει ότι είναι δυνατόν να γίνει αυτό χωρίς να υπάρχει κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή χωρίς να υπάρχει το

κατάλληλο και σε αριθμό και σε ποιότητα προσωπικό χωρίς τους αναγκαίους πόρους χωρίς σύγχρονα εκπαιδευτικά προγράμματα. Όποιος από εμάς συμπράξει ψηφίζοντας το νομοσχέδιο αυτό συμπράττει στην προσπάθεια που γίνεται του αποπροσαντολισμού, του εμπαιγμού και του κατευνασμού των αποφοίτων των ΤΕΙ και των οικογενειών τους. Για μας η άνοδος της ποιότητας των σπουδών. Είναι απολύτως συνυφασμένη με την πειθαρχία την αυστηρότητα στη μάθηση και τα σύγχρονα εκπαιδευτικά και καινοτόμα προγράμματα.

Στην «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» της Κυριακής υπήρχε ένα άρθρο καθηγητού των ΤΕΙ του κ. Κουλούρη ο οποίος αφού συνοπτικά έλεγε τις αντιρρήσεις και τις ενστάσεις που έχει για το νομοσχέδιο μεταξύ άλλων έγραφε «Οι νόμοι της παιδείας δεν ψηφίζονται στη Βουλή ψηφίζονται στην αίθουσα, στο αμφιθέατρο, στο εργαστήριο. Και ο νόμος αυτός θα καταλυθεί στην πράξη αν το Υπουργείο Παιδείας επιμείνει να τον ψηφίσει αφού τα ΤΕΙ δεν έχουν τίποτα να χάσουν αν αποσυρθεί ενώ σήμερα δεν κερδίζουν τίποτα αν ψηφισθεί. Ασφαλώς όσοι συμπράττουν στην ψήφιση αυτού του νόμου συμβάλουν στην υποβάθμιση της τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαιδευτικής στην Ελλάδα».

Είχα διαβάσει προ καιρού και στο «ΒΗΜΑ» μια αναδημοσίευση των πενήντα κορυφαίων μεταπτυχιακών προγραμμάτων στη Δημόσια Διοίκηση. Την έρευνα την είχε διεξάγει η «Wall Street Journal». Μέσα σε αυτά τα πανεπιστήμια υπήρχαν και εξί ευρωπαϊκά πανεπιστήμια εκ των οποίων τρία ήταν ιστοπανικά. Αντιλαμβάνεσθε πόσο μεγάλη διάκριση ήταν αυτή για την Ιστοπανία, για το ιστοπανικό εκπαιδευτικό σύστημα, ειδικά όταν προέρχεται από μια χώρα η οποία δεν έχει καμία παράδοση σε αυτές τις σπουδές.

Εμείς πια στην Ελλάδα δεν περιμένουμε τέτοιες διακρίσεις και δεν περιμένουμε τέτοια προβολή. Έχουμε συνηθίσει από τους Υπουργούς να κάνουν πομπώδεις φραστικές διακηρύξεις για προγράμματα σπουδών και φραστικά να μας διαβεβαιώνουν για την ποιότητα και την επάρκεια της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

Οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν στα ΤΕΙ δυστυχώς και εδώ περιορίζονται σε φραστικές διακηρύξεις. Δεν είδαμε με το υπόψη φέτος νομοσχέδιο να ρυθμίζεται ούτε το θεσμικό καθεστώς των ΤΕΙ ούτε η αποσία της επαγγελματικής κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των αποφοίτων των ΤΕΙ ούτε η έλλειψη χρηματοδότησης, ούτε η οργάνωση και λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών ούτε να αντιμετωπίζεται η έλλειψη κεντρικού ελέγχου και σωστής οργάνωσης, ούτε ακόμη και η έλλειψη αξιολόγησης.

Το υπόψη φέτος νομοσχέδιο, το οποίο σε μερικά σημεία κινείται και στα όρια της αντισυνταγματικότητας, δεν δίνει δυστυχώς καμία επαρκή λύση.

Δεν καταφέρατε, κύριε Υπουργέ, εσείς και οι σύμβουλοί σας, σε συνεννόηση με την πανεπιστημιακή κοινότητα, να λύσετε το πρόβλημα αυτό, με βάση το εθνικό συμφέρον και όχι το συντεχνιακό ή το μικροπολιτικό.

Για να χρηματοποιήσω μια σύγχρονη ορολογία, έχω την αίσθηση ότι μιλάμε για «εικονική ανώτατη εκπαίδευση». Η αντίληψη αυτή στα δικά μου φοιτητικά χρόνια συμπικυνώνταν στο σύνθημα «όχι στην εντατικοποίηση των σπουδών». Ειλικρινά είναι μια αντίληψη που πίστευα ότι τον Υπουργό δεν τον βρίσκει σύμφωνο.

Ευχαριστώ, πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Ταλιαδούρος έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι η πολιτεία οφείλει επιτέλους, ύστερα από δεκαοκτώ χρόνια επιτυχούς πορείας των ΤΕΙ στην εκπαίδευση και την καταίωσή τους στην παραγωγική διαδικασία της πατρίδας μας, να αποσαφηνίσει το επίπεδο, το ρόλο και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους, να τα κατοχυρώσει θεσμικά στην ανώτατη βαθμίδα της εκπαίδευσης.

Η Νέα Δημοκρατία, εκτός από τα μέτρα που είχε λάβει προς την κατεύθυνση αυτή, με αποφασιστικότητα είχε ζητήσει την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, ώστε να εισα-

χθεί ο όρος «τριτοβάθμια εκπαίδευση», στην οποία ανήκουν τα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ. Με τη διατύπωση αυτή θα λυνόταν αυτόματα και χωρίς αντιπάραθεση το θεσμικό πρόβλημα που υπάρχει όλα αυτά τα χρόνια.

Δυστυχώς η Κυβέρνηση δεν το έπραξε. Αντ' αυτού επέλεξε να φέρει το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα, το οποίο, όχι μόνο δίχασε την εκπαιδευτική κοινότητα των πανεπιστημάτων και των ΤΕΙ, αλλά δεν αντιμετωπίζει τα χρόνια προβλήματα των ΤΕΙ, τα οποία βεβαίως δεν εξαντλούνται στο θεσμικό τους πλαίσιο.

Παράλληλα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο τίθεται σε κίνδυνο η περαιτέρω πορεία των ιδρυμάτων, ενώ ακυρώνεται η διεθνής ταυτότητά τους και αποδιοργανώνονται οι συνθήκες εσωτερικής λειτουργίας τους, πλήττοντας το έργο και τα δικαιώματα των εκπαιδευτικών, στους οποίους πολλά οφέλουν τα ΤΕΙ και οι σπουδαστές τους.

Πιστεύω ότι θα αρκούσε μια απλή διάταξη, συμπληρωματική του νόμου 2817/2000, που θα πιστοποιούσε ότι τα ΤΕΙ ανήκουν στην ανώτατη βαθμίδα της εκπαίδευσης, με διαφορετικό προσανατολισμό, τεχνολογικό, από τα πανεπιστήμια, σε συνδυασμό με την αξιολόγηση όλων ανεξαρέτως των ιδρυμάτων.

Είναι λυπηρό που εδώ και χρόνια καμία συνιστώσα του εκπαιδευτικού μας συστήματος δεν αξιολογείται και σχετικοί νόμοι για αξιολόγηση καταργούνται.

Όπως έχει σήμερα το νομοσχέδιο, φοβάμαι ότι ενώ ξεκινά απ' αυτήν την ιδέα στην οποία δεν έχουμε αντίρρηση, δεν επιτυχάνεται το στόχο του, δηλαδή να εξασφαλίσει την ουσιαστική και όχι τη λεκτική ένταξη των ΤΕΙ στην ανώτατη βαθμίδα της εκπαίδευσης. Αντίθετα τα ΤΕΙ αποκτούν μεν το όνομα της ανώτατης εκπαίδευσης, χάνουν όμως τα χαρακτηριστικά της.

Αυτό συμβαίνει για τέσσερις λόγους που θα αναφέρω στη συνέχεια.

Πρώτα πρώτο ο αρνητικός προσδιορισμός των ΤΕΙ ως μη πανεπιστημιακά. Εν όψει των εξελίξεων που σημειώνονται στο χώρο της εκπαίδευσης στην Ευρώπη και σε συνδυασμό με τις αρνητικές ρυθμίσεις που έχει το νομοσχέδιο για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και την έρευνα, δε δημιουργεί τη δυναμική για τα ιδρύματα που φραστικά και λεκτικά επιδιώκεται.

Κύριε Υπουργέ, από τη στιγμή που καθορίζεται θετικά ο διακριτός ρόλος των πανεπιστημάτων και των ΤΕΙ, τι άραγε προσθέτει ή τι άραγε διασφαλίζει ο αρνητικός προσδιορισμός; Δημιουργεί μόνο προβλήματα. Μετατρέπει τα ιδρύματα σε σχολές παραγωγής στελεχών, πράγμα που ενισχύεται και από το γεγονός ότι καταργείται το δικαίωμα των ΤΕΙ να συμμετέχουν σε προγράμματα εφημερισμένης έρευνας, περιορίζοντάς τα μόνο στην τεχνολογική έρευνα, η οποία όμως δεν είναι παραγωγή γνώσης.

Βέβαια οι τροπολογίες που κατατέθηκαν σήμερα προσθέτουν τη λέξη «κυρίως», η οποία αιμβλύνει το πρόβλημα, αλλά όμως δεν το επιλύει.

Δυσχεραίνονται και οι διεθνείς θέσεις και οι συνεργασίες των ΤΕΙ. Πώς άραγε θα συμμετάσχουν σε διεθνείς συνεργασίες με άλλα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ευρώπης, όταν προσδιορίζονται αρνητικά ως μη πανεπιστήμια. Βρίσκεται νομίζω σε αντίθετη κατεύθυνση με την πορεία των ομοιούμενων ιδρυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτελεί μια παγκόσμια πρωτοτοπία.

Άλλωστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αρκεί η διάνομο αναγνώριση ενός ιδρύματος, ως ανώτατο. Πρέπει να αναγνωρίζεται από την πολιτεία, από άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα της, από αλλοδαπής κατά κύριο λόγο. Ο αρνητικός προσδιορισμός αυτό το εμποδίζει. Ακυρώνει, δηλαδή, τον ανώτατο χαρακτήρα που από την άλλη πλευρά επιδιώκεται να κατοχυρώσει το σχέδιο νόμου το οποίο καλούμεθα να ψηφίσουμε. Πιστεύουμε, κύριε Υπουργέ, ότι ο όρος μη πανεπιστημιακά θα πρέπει να απαλειφθεί.

Δεύτερον, οι μεταπτυχιακές σπουδές και η δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων αφήνονται ουσιαστικά στην καλή θέληση των πανεπιστημάτων. Αν δεν υπάρχει δικαίωτη παραγάνωση ή συνδιοργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών από τα πράγματα, δεν προάγεται η έρευνα. Ξέρουμε όλοι πολύ καλά

ότι μεταπτυχιακές σπουδές σημαίνει επιπλέον χρηματοδοτήσεις. Με ποιο μηχανισμό εξασφαλίζεται η συγκατάθεση ενός πανεπιστηματικού τμήματος για κοινό μεταπτυχιακό πρόγραμμα με τα TEI και συνεπώς για μοιρασμένη χρηματοδότηση. Εάν αυτό δεν προβλεφθεί και δεν ρυθμιστεί φοβούμαι ότι δεν θα υπάρξουν κοινά μεταπτυχιακά προγράμματα, θα μείνουν στο γράμμα του νόμου και η διάταξη θα παραμείνει γράμμα κενό.

Και πέραν αυτών, ο κίνδυνος μη υπάρξεως ή υπάρξεως λίγων μεταπτυχιακών κοινών προγραμμάτων δημιουργεί και ένα πρακτικό ζήτημα. Πώς θα αποκτήσουν τους απαιτούμενους ακαδημαϊκούς τίτλους οι περί τους χίλιους πεντακόσιους υπηρετούντες εκπαιδευτικοί των σημερινών TEI; Μήπως η πολιτεία προτίθεται να χορηγήσει ένα μεγάλο αριθμό εκπαιδευτικών αδειών σε καθηγητές TEI, οι οποίοι θα μετακομίσουν σε κάποιο Πανεπιστήμιο

για να αποκτήσουν τους ακαδημαϊκούς τίτλους, διδακτορικά και άλλα; Το βλέπω δύσκολο.

Στην αντίθετη, λοιπόν, αυτή περίπτωση που δεν θα χορηγηθούν τόσες άδειες, δεν θα μπορέσουν μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα, έστω και των δύο επιπλέον ετών, που σήμερα ο κύριος Υπουργός ανακοίνωσε, να αποκτήσουν τα προσόντα που απαιτούνται. Άλλωστε, μην ξεχνούμε ότι και οι θέσεις στα πανεπιστήμια για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής είναι περιορισμένες.

Τρίτον, το ακανθώδες θέμα του υπηρετούντος προσωπικού, στο οποίο αναλίσκεται το 95% του σχεδίου νόμου, αντιμετωπίζεται με έναν τρόπο λες και πρόκειται για ένα νέο θεσμό και μάλιστα κατά τρόπο που προκαλεί μεγάλη αναταραχή και αβεβαιότητα ως προς τη συνέχεια της ομαλής λειτουργίας των TEI. Αντί να δημιουργεί κίνητρα στο εκπαιδευτικό προσωπικό για να οδηγούν τα TEI σε μεγαλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης, προκαλεί αβεβαιότητα ή αφήνει περιθώρια για μη αξιοκρατικές ή και στερούμενες στόχου νέες κρίσεις. Δεν έχει απαντηθεί το ερώτημα, γιατί είναι στο πλαίσιο μιας διαπιστωτικής πράξης, όπως μας είπε ο κύριος Υπουργός ότι έχει το νόμημα αυτό το νομοσχέδιο, απαραίτητες νέες κρίσεις για προσωπικό που ήδη έχει αξιολογηθεί για την κατάληψη της θέσης που κατέχει. Γιατί τα προσόντα των νέων βαθμίδων δεν είναι ποσοτικοποιημένα, ώστε να προκύπτουν διαφανείς και κατά τεκμήριο αξιοκρατικές επιλογές. Γιατί πολλοί από τους υπάρχοντες καθηγητές εφαρμογών είναι κατάλληλοι τώρα για παροχή έργου και μετά από ένα διάστημα δεν θα είναι, αφού δεν αλλάζουν τα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά λειτουργίας. Γιατί διαφοροποιείται η αποστολή των καθηγητών ξένων γλωσσών. Γιατί δεν προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για την απόκτηση των απαιτούμενων μεταπτυχιακών τίτλων σε όσους το επιθυμούν.

Τέταρτον, δεν αντιμετωπίζεται η ουσιαστική αναβάθμιση των TEI. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών, που ο κύριος Υπουργός είπε σήμερα ότι θα προσληφθούν, δεν είναι επαρκής να καλύψει τις εξήμιστη χιλιάδες θέσεις των εκτάκτων εκπαιδευτικών, με αποτέλεσμα όλο το βάρος να πέσει και πάλι στο υπάρχον προσωπικό, το οποίο κάτω από αντίξεις πολλές φορές συνθήκες έχει φθάσει στα όρια της αντοχής του.

Πρέπει να αυξηθεί ο αριθμός του μονίμου εκπαιδευτικού προσωπικού που πρόκειται να εκλεγεί και να διοριστεί. Και αυτό φυσικά μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από την αύξηση των δαπανών για τα TEI και εδώ είναι ένα τεράστιο θέμα.

Ουσιαστική αναβάθμιση δε νοείται, χωρίς αύξηση των δαπανών για την υλικοτεχνική υποδομή και για τις λειτουργικές ανάγκες των TEI.

Το άνοιγμα της ψαλίδας που παρατηρείται σε μια αναλογία τρία προς ένα μεταξύ AEI και TEI πρέπει να κλείσει.

Και είναι άδικο όταν σε μία προσεχή αξιολόγηση παρουσιάστεί ότι ο δείκτης αξιολόγησης της υλικοτεχνικής υποδομής των TEI είναι μικρός ή μη ικανοποιητικός, όταν κάτι τέτοιο εξαρτάται απόλυτα από το ύψος της κρατικής επιχορήγησης και το ύψος της κρατικής χρηματοδότησης.

Όπως επεισήμανε και ο εισιγητής μας, είναι λυπτρό η Ελλάδα στη χρηματοδότηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να βρίσκεται στην τελευταία θέση με απόσταση μάλιστα από την προτελευταία.

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζονται τα χρόνια προβλήματα των TEI, δηλαδή τα επαγγελματικά δικαιώματα παραμένουν σε εκκρεμότητα, δεν ασχολείται με το περιεχόμενο σπουδών που θα εξασφαλίσουν την ουσιαστική ένταξη των ιδρυμάτων στη βαθμίδα της ανώτατης εκπαίδευσης. Τελικά, φοβούμαι ότι με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου δεν αναγνωρίζεται κατ' ουσία ο ρόλος των TEI στην παιδεία και στην ανάπτυξη της πατρίδας μας και τα ιδρύματα φοβάμαι ότι είναι ενδεχόμενο να βρεθούν σε χειρότερη μοίρα απ' ότι είναι σήμερα αν ψηφιστεί ως έχει το νομοσχέδιο και δεν γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις προς τις κατευθύνσεις που λίγο πριν αναφέρθηκα. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Υπουργέ, να καθορίσουμε την πορεία της συζήτησης. Θα πρότεινα να πάμε μέχρι τις 15.30' σήμερα, να συνεχίσουμε τη Δευτέρα τη συζήτηση επί της αρχής και την Τρίτη να συζητήσουμε τα άρθρα. Εάν ο κύριος Υπουργός έχει κάτι σημαντικό ή κάποια τροπολογία να μας προτείνει μαζί με τα άρθρα, τότε ο Πρόεδρος της Βουλής θα ξανασυζητήσει το θέμα και μπορούμε να δούμε και κάποια επέκταση της συζήτησης, αλλά φυσικά όταν υπάρξει λόγος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε υπό τον όρο ότι δεν θα περιοριστεί ο χρόνος των ομιλητών επί της αρχής και δευτέρον δεν θα γίνει σήμερα ψηφοφορία επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Όχι, θα γίνει τη Δευτέρα. Απ' ότι κατάλαβα θα κάνετε και ονομαστική ψηφοφορία.

Κύριε Υπουργέ, υπάρχει καμία παρατήρηση;

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, να τελειώσει την Τρίτη η συζήτηση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Εάν δεν έχετε τίποτα, θα τελειώσει. Συνεπώς συμφωνείτε να τελειώσουμε σήμερα στις 15.30'.

Ο κ. Ψαχαρόπουλος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε μπροστά σε ένα θα έλεγα ιστορικό νομοσχέδιο, δεν ξέρω πώς ο ιστορικός του μέλλοντος θα το ερμηνεύσει και τι θα γράψει γι' αυτό. Το νομοσχέδιο αυτό δεν πέφτει σε ένα κενό. Έρχεται μέσα σε ένα πλαίσιο της κατάστασης της παιδείας στη χώρα μας. Θα σας υπενθυμίσω μόνο δύο, τρία στοιχεία που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την ανωτάτη, αυτή που αναδιαρθρώνει το νομοσχέδιο.

Πρώτον, το ξέρετε ότι τρεις στους τέσσερις που μπαίνουν στην ανώτατη εκπαίδευση δεν σπουδάζουν αυτό που θέλουν αλλά σπουδάζουν εκεί που τους ρίχνει ο υπολογιστής του Υπουργείου Παιδείας; Ασφαλώς ξέρετε ότι σύμφωνα με συντριπτικούς υπολογισμούς πάνω από εξήντα χιλιάδες Έλληνες φοιτητές είναι στο εξωτερικό και η χώρα ξοδεύει πάνω από τριακόσια δισεκατομμύρια το χρόνο γι' αυτές τις σπουδές στο εξωτερικό. Αυτό είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο έρχεται το νομοσχέδιο. Τώρα γιατί συμβαίνουν αυτά τα κακά πράγματα στην παιδεία μας, και όχι μόνο αυτά που είπα; 'Ενας είναι ο ένοχος, είναι το άρθρο 16 του Συντάγματος και μόνο. Και αυτός είναι ο κύριος λόγος που έχουμε αυτό το νομοσχέδιο στα χέρια μας. Δεν είναι η αναβάθμιση των TEI. Είναι ότι το κράτος πρέπει να ζήσει με το άρθρο 16 το οποίο δεν αναθεωρήσαμε.

Το άρθρο 16 λέει ότι η ανώτατη παιδεία είναι κρατική, απαγορεύονται τα ιδιωτικά, τα μη κρατικά ιδρύματα, και είναι και δωρεάν. Αυτά τα πράγματα είναι ασυμβίβαστα, δεν είναι βιώσιμα με τη σημερινή κοινωνία. Πού ζούμε; Σε μία κλειστή χώρα; Και τι κάνει το κράτος για να αντεπεξέλθει σ' αυτό;

'Έχει ανοίξει, σαν να πούμε, το φτηνό κανάλι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Σιγά σιγά όπως ξέρετε αυξήθηκαν οι θέσεις στα TEI από ότι είναι στα κανονικά πανεπιστήματα και καυχάται γι' αυτό η Κυβέρνηση.

Γιατί γίνεται αυτό; Γιατί μπορεί να το αντέξει η Κυβέρνηση, διότι ο κάθε φοιτητής των TEI στοιχίζει στον προϋπολογισμό

του κράτους το 1/3 αυτού που στοιχίζει για τα πραγματικά, θα έλεγα πανεπιστήμια. Είναι, λοιπόν, ένας φτηνός τρόπος εκτόνωσης του συστήματος το οποίο έχει φρακάρει.

Λέτε λοιπόν η εισηγητική έκθεση ότι επιδιώκεται να κατοχυρωθεί και επίσημα το κύρος των TEI. Μα, ποιο κύρος υπήρχε ή υπάρχει και τώρα, που πρόκειται να κατοχυρωθεί επίσημα;

Η αγορά εργασίας αναγνωρίζει περισσότερο έναν απόφοιτο του Derees, όπως επίσης και τον απόφοιτο των πανεπιστημάτων, από τα TEI. Για ποιο κύρος, λοιπόν, μιλάμε το οποίο έρχεται τώρα να επισημοποιηθεί; Στο μηχανογραφικό δελτίο του Υπουργείου Παιδείας οι περισσότεροι προτιμούν τα πανεπιστήμια. Για ποιο κύρος, λοιπόν, μιλάμε;

Όπως και να το κάνουμε, σήμερα τα TEI είναι υποβαθμισμένα, είναι κατώτερα της λοιπής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μιλήσαμε για το κόστος. Είναι περίπου το 1/3 αυτού που κοστίζει ένας φοιτητής πανεπιστημίου. Δεν έχουν την ίδια υποδομή.

Θέλετε να μιλήσουμε για τα προσόντα των διδασκόντων; Είπε πριν από λίγο ο κύριος Υπουργός ότι όλοι οι καθηγητές που διδάσκουν στα TEI έχουν μάστερς. Υπέβαλα γραπτή ερώτηση, την οποία επαναλαμβάνω και εδώ, πόσοι εκ των διαδασκόντων στα TEI δεν έχουν πτυχίο ανώτατης σχολής. Πόσοι διδάσκουν με μόνο προσόν το πτυχίο των παλαιών KATEE; Ελπίζω να πάρω μια απάντηση για το πόσο είναι ακριβώς αυτό το ποσοστό. Πώς είναι δυνατόν, λοιπόν, μέσα σε μία νύχτα αυτά τα ιδρύματα να τα βαφτίσεις ανώτατα; Μου θυμίζει ότι βρισκόμαστε σε μια μεσαιωνική εποχή που πάει ο ιππότης στο βασιλιά και με το σπιαθί του τον χρήζει ιππότη. Αυτά δεν γίνονται στην εκπαίδευση.

Επίσης από πλευράς επιδόσεων οι φοιτητές των TEI δεν έχουν την ίδια με αυτή των φοιτητών των πανεπιστημάτων. Προς Θεού, δεν μιλά απαξιωτικά για τα TEI. Υπάρχουν μερικά TEI αξιόλογα και ίσως θα έπρεπε από αυτά να αρχίσουμε να τα κάνουμε πανεπιστήμια για να δούμε πώς θα σταθούν. Όχι όμως όλα. Με το να τα κάνουμε όλα, βάζουμε στο ίδιο καλάθι, που λέγεται ανωτάτη εκπαίδευση και τα AEI και τα TEI. Αυτό θα έχει σαν επίπτωση να πέσει ο μέσος όρος.

Χθες μας μοιράστηκε η έκθεση της νομοτεχνικής επιτροπής της Βουλής η οποία αναφέρει πολύ παράξενα πράγματα. Λέγει ότι στο νομοσχέδιο δεν υπάρχει κάποια ιεραρχία μεταξύ των δύο κατηγοριών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μιλάει για ισότητα. Πώς είναι δυνατόν όμως με ένα νόμο, δύο πράγματα που δεν είναι όμοια να τα κάνουμε εμείς ίσα; Ο νόμος αυτός δεν πρόκειται να τηρηθεί ούτε στο ελάχιστο. Το χειρότερο δε είναι ότι σ' αυτόν το νόμο δεν υπάρχει ούτε μια ρανίδα ουσίας για αναβάθμιση. Είναι όλα λεκτικά, φρασεολογίες που θα ζήλευε και φίλος κ. Μπαμπινιώτης για το λεξικό του. Δεν συμβαίνουν τέτοια σε κανένα μέρος του κόσμου.

Είπαμε για ποιο λόγο γίνονται αυτά τα πράγματα. Γίνονται διότι έχει φρακάρει το σύστημα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το ποτήρι ξεχειλίσε. Αναφέρθηκαν μερικά επιχειρήματα τα οποία θα ήθελα εδώ να αντικρούσω.

Το πρώτο μεγάλο επιχείρημα είναι ότι "μα, αυτά γίνονται και έξω, στη Γερμανία και στην Αγγλία". 'Έως έγιναν τα πράγματα, τελείως διαφορετικά. Πρώτον, πήρε πάρα πολλά χρόνια. Δεν έγιναν οι αναβαθμίσεις δια νυκτός. Ιδιαίτερα στην Αγγλία που κάπως γνωρίζω υπάρχει κατ' αρχήν ένα πρόσθετο πανεπιστημιακό έτος, αυτό που λένε A Level οπότε στην ουσία είναι τέσσερα χρόνια, δεν είναι τρία για τα Polytechnics. Και σαν αποτέλεσμα της διαλογής έκλεισαν Polytechnics. Λέγεται ότι εδώ θα έχουμε αξιολόγηση που δεν θα είναι ποινική. Τίποτα δεν θα κλείσει. Θα βάλουμε τα TEI στην ανωτάτη και θα περιμένουμε το 2005 να γίνει η αξιολόγηση, και το 2008 για να τα αναβαθμίσουμε. Συγγνώμη, αλλά αυτά τα πράγματα δεν στέκουν.

Λέτε ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα δεν θα θιγούν. Πώς είναι δυνατόν να πετάς μέσα στην αγορά εργασίας ανθρώπους που μπορούν να χτίσουν την ίδια πολυκατοικία με σένα, με του Πολυτεχνείου, και να λες ότι δεν υποβαθμίζεις το επαγγελματικό δικαίωμα του άλλου; Έχει ένα μεγάλο συνδικαλιστικό παράγοντα το νομοσχέδιο.

Να επανέλθω στην αξιολόγηση που δεν θα είναι ποινική. Δεν ξέρω τι σημαίνει μη ποινική αξιολόγηση. Ελέχθη ότι έχουν αξιο-

λογηθεί τέσσερα TEI και έξι AEI. Μα, οι αξιολογήσεις που έχω δει δεν είναι αξιολογήσεις. Είναι περιγραφές τους τι υπάρχει και τι δεν υπάρχει. Αξιολόγηση σημαίνει σαν κι αυτήν που ανέφερε η κα Μακρί, που δημοσιεύτηκε προχέρει στην «Wall Street Journal». Διεθνώς, κάθε χρόνο όλα τα τμήματα, οι σχολές των Πλανεπιστημάτων, αξιολογούνται εξωτερικά, όχι εσωτερικά με «αυτοδιειλόγηση», για να ευλογήσουμε τα γένια μας. Και οι εξωτερικοί κριτές είπαν ότι η London School of Economics, η Οικονομική Σχολή του Λονδίνου, στην οποίαν είχα την τιμή να διδάσκω πριν από χρόνια, κατετάχθη σύμφωνα μ' αυτήν την αξιολόγηση τριακοστή ενάτη. Και ποιο βγήκε πρώτο; Ένα μικρό και σχεδόν άγνωστο πανεπιστήμιο σε πολλούς στην Ελλάδα, το Tuck School of Business, στο New Hampshire. Φυσικά είναι ιδιωτικό Πανεπιστήμιο. Θα γίνει τέτοιου είδους αξιολόγηση στην Ελλάδα; Αμφιβάλλω. Άλλα ακόμα και αν γίνει, θα είναι πάρα πολύ αργά, αν γίνει το 2005.

Ελέχθη ότι πρέπει να προσαρμοστούμε με την Ευρώπη. Δεν ξέρω αν η διάρθρωση της τριτοβάθμιας θα είναι τελικά 3+5+8 χρόνια. Εκείνο που έχει σημασία είναι το περιεχόμενο κάθε έτους σπουδής. Και δεν βλέπω τίποτα στο νομοσχέδιο που να αναβαθμίζει το περιεχόμενο των σπουδών.

Έγινε, λέει, μία διαπιστωτική πράξη. Μα, αν το κάναμε πραγματικά διαπιστωτικά, δηλαδή φωτογραφικά, το φώτο φίνις, δεν θα έπρεπε να κατατάξουμε τα TEI ευθύς εξ αρχής στα AEI. Θα έπρεπε να κατατάξουμε μόνο μερικά TEI στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, να τα κάνουμε πραγματικά Πανεπιστήμια και να περιμένουμε να αναβαθμίσουμε τα άλλα αφού τα αξιολογήσουμε πραγματικά.

Έχουμε, λέει, οριστική επίλυση. Δεν έχουμε οριστική επίλυση των προβλημάτων της παιδείας με αυτό το νομοσχέδιο. Η οριστική επίλυση είναι μία: Είναι η ερμηνευτική παράκαμψη του παλαιολιθικού άρθρου 16 του Συντάγματος. Αν το αλλάξουμε αυτό κατά κάποιον τρόπο, τότε θα αρχίσει μία οριστική επίλυση του προβλήματος στην παιδεία. Δυστυχώς συσσωρεύονται όλα αυτά τα νομοσχέδια. Η κατάσταση μου θυμίζει αυτήν του ασφαλιστικού. Έχουμε ένα πρόβλημα, δέρουμε όλοι ότι πρέπει να λυθεί, αλλά κανείς δεν το αγγίζει στη ρίζα του. Έρχονται νομοσχέδια αυτού του τύπου. Και δεν ξέρω πού θα βρεθεί ο Ηρακλής, ο οποίος κάποτε θα καθαρίσει αυτήν την κατάσταση που έχουμε δημιουργήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Σπύρος Βούγιας έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΟΥΓΙΑΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα κατ' αρχήν να καταθέσω την αμηχανία και την ανησυχία μου γιατί συζητούμε με αυτούς τους ορους και τις διαδικασίες ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο.

Υπήρξε απουσία διαλόγου. Εκφράστηκε χθες με την υποβολή της παραίτησης της πρωτανίας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Είμαι βέβαιος ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου πως δεν είναι τυχαίες ούτε υπαγορεύονται από συντεχνιακά κριτήρια και κίνητρα. Η παραίτηση της πρωτανίας ενός εκλεγμένου, ενός αιρετού πρωτάνεως, ο οποίος καταθέτει την παραίτησή του εις ένδειξη διαμαρτυρίας, δεν αποδεικνύει βεβαίως ότι έχει δίκιο ή τουλάχιστον όλο το δίκιο με το μέρος του. Αποδεικνύει πάντως την ευαισθησία του για την απουσία συζήτησης και διαλόγου πάνω στο κρίσιμο αυτό θέμα.

Θα έλεγα επίσης πως δεν χωράει κομματικός λόγος στα ζητήματα αυτά. Γ' αυτόν το λόγο η τοποθέτηση του εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, που αναφέροταν συνεχώς στις γνωστές υποτίθεται διαμάχες ανάμεσα σε ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία, προφανώς αφήνουν αδιάφορους τους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι βασανίζονται για να βρουν τη σωστή λύση σε τέτοια κρίσιμα θέματα. Και όπως αναφέρθηκε και για το ασφαλιστικό, έτσι και η παιδεία είναι ένα θέμα που χρειάζεται συναίνεση από όλους.

Αντίθετα, άκουσα με πολύ μεγάλη προσοχή την τοποθέτηση των δύο άλλων κομμάτων. Πολλά από τα σημεία της φιλοσοφίας προσέγγισής τους με βρήκαν σύμφωνο.

Ύστερα είχαμε να αντιμετωπίσουμε ένα κείμενο ρευστό το οποίο μεταλλάσσονταν διαρκώς. Ερχόντουσαν τροπολογίες

πάνω σε πολύ βασικά ζητήματα, κυρίως στο πρώτο άρθρο που αφορούσε το περιεχόμενο και τους στόχους του πανεπιστημίου και των Τ.Ε.Ι. Η ευκολία με την οποία άλλαζαν τα κείμενα κάτω από την πίεση των εκατέρωθεν διαβουλεύσεων και συνεννοήσεων, δεν μου έκανε καθόλου καλή εντύπωση. Δεν είναι τόσο απλό το τι καθορίζει τους στόχους του πανεπιστημίου, ποια είναι τα οράματα του Ελληνικού Πανεπιστημίου ή των αντίστοιχων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και νομίζω ότι δεν μπορεί να αποτυπώνεται σε τέτοιου είδους συνεχόμενες αλλαγές.

Γι' αυτόν το λόγο δεν με πείραξε -γιατί δεν αντιμετωπίζω το θέμα συντεχνιακά- το γεγονός ότι αφαιρέθηκε η φήμη περί υποτιθέμενης αναγνώρισης σε επίπεδο masters των πενταετών τμημάτων των πανεπιστημιακών σχολών η οποία τελικά δεν περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο. Ξέρετε, ήταν και αυτή μια από τις φραστικές υποτιθέμενες αλλαγές -δεν δέρω εάν υπάρχει πραγματικά στη συνέχεια, οι οποίες προσπαθούσαν να κατευνάσουν ένα κόσμο στα πανεπιστήμια, φοιτητές και εκπαιδευτικούς, οι οποίοι ανησυχούσαν ιδιαίτερα.

Επισκέφθηκα την προηγούμενη εβδομάδα το Πολυτεχνείο της Θεσσαλονίκης. Ήταν κάπως πιο ήσυχοι γιατί νόμιζαν πως τα δικά τους πτυχία θα θεωρούνται επιπέδου masters, λες και μια αναφορά σε ένα νομοσχέδιο του ελληνικού Κοινοβουλίου μπορεί αυτομάτως να μετατρέψει ένα πρόγραμμα σπουδών, και ένα πτυχίο, με τα ίδια μαθήματα αυτομάτως από προπτυχιακό σε μεταπτυχιακό την ίδια ώρα που το ίδιο το τμήμα των πολιτικών μηχανικών, έχει δικά του, θεσμοθετημένα μεταπτυχιακά μετά τα πέντε χρόνια. Και βέβαια, κάποιος φοιτητής που έχει τις οικονομικές δυνατότητες μπορεί να πάει στο εξωτερικό για μεταπτυχιακές σπουδές.

Επομένως, πιστεύω πως πολύ σοβαρά θέματα αντιμετωπίστηκαν με βιαστικό και πρόχειρο τρόπο και πως η φραστική τακτοποίηση και διευθέτηση θεμάτων δεν ανήκει στη λογική και στη σφαίρα του δημοκρατικού εκσυγχρονισμού της ελληνικής παιδείας.

Αντιλαμβάνομαι πως υπάρχει μια πίεση για προσαρμογή στα Ευρωπαϊκά δεδομένα. Δεν με ενδιαφέρει εάν η Συνθήκη της Μπολώνια είναι υποχρεωτική ή προαιρετική. Αντιλαμβάνομαι πως ολόκληρη η Ευρώπη προχωράει προς μια κατεύθυνση και πρέπει και εμείς αργά ή γρήγορα να ακολουθήσουμε. Όμως με τους δικούς μας ρυθμούς, με τις δικές μας γνώμες και τη δική μας παράδοση.

Έχουμε, καλώς ή κακώς, ένα πανεπιστήμιο στο οποίο επενδύαμε μέχρι τώρα το μεγάλο ποσοστό του ανθρώπινου ή του οικονομικού μας δυναμικού και είχαμε αποτελέσματα που νομίζω τιμούσαν τη χώρα. Αυτό αποδεικνύεται εύκολα από τη σπουδαία σταδιοδρομία που έκαναν Έλληνες φοιτητές στο εξωτερικό ως μεταπτυχιακοί φοιτητές ή ως επιστήμονες.

Ως διδάσκαλος στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης επί είκοσι χρόνια στο Πολυτεχνείο και έχοντας γνωρίσει πέντε χιλιάδες περίπου πολιτικούς μηχανικούς, σας θυμίζω το τεράστιο πρόβλημα της ανεργίας το οποίο υπάρχει στους αντίστοιχους κλάδους και φοβάμαι πως θα χειροτερέψουμε την κατάσταση λόγω της σύγχυσης η οποία θα δημιουργήθει σε σχέση με τις συνθήκες εργασίας.

Πρέπει να σας ενημερώω, αγαπητοί συνάδελφοι, πως το 40% περίπου των πολιτικών μηχανικών που βγαίνουν από το πανεπιστήμιο είτε υποαπασχολούνται είτε επεροπασχολούνται, κάνουν δηλαδή άλλη δουλειά, είτε βρίσκονται, συνήθως οι νεότεροι σε συνθήκες ανεργίας. Μόνο ένα μικρό ποσοστό, κυρίως παλαιοτέρων, μπόρεσαν σε άλλες εποχές να καθορίσουν θετικά τα βήματά τους, τότε που ο πολιτικός μηχανικός και η οικοδόμηση ήταν κινητήριος μοχλός της οικονομίας και δημιούργησαν καλύτερες συνθήκες για τους ίδιους και τις οικογένειές τους.

Θα ήθελα να αναφερθώ ιδιαίτερα στα δύο γνωστικά αντικείμενα όπου υπάρχει πλήρης και απόλυτη ταύτιση αντικειμένου επιστημονικού όπως είναι τα Πολυτεχνεία και η Γεωπονική Σχολή με τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Έπρεπε, ιδιαίτερα στις δύο αυτές περιπτώσεις, κύριε Υπουργέ, να βρεθεί μια ρύθμιση η οποία να δίνει σε κάθε περίπτωση αρμοδιότητες

ανάλογα με τα δίκαια και τα ηθικά δεδομένα της υπόθεσης. Και πάντως, εάν αποφασίσουμε να προσαρμοστούμε βίαια και βιαστικά στα Ευρωπαϊκά δεδομένα, φαίνεται πως αυτό επιχειρείται μόνο για τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και όχι για τα πανεπιστήμια.

Εάν επιλέξουμε, λοιπόν, να ακολουθήσουμε το βήμα της Ευρώπης με το τριετές πρώτο πτυχίο και το μεταπτυχιακό στη συνέχεια και προσαρμόσουμε τα Τ.Ε.Ι. στην πραγματικότητα αυτή, τότε πολύ φοβούμαστε πως τα πανεπιστήμια, στα οποία επενδύθηκε, επαναλαμβάνω, το μεγαλύτερο κομμάτι του ανθρώπινου και του οικονομικού δυναμικού, θα βρεθούν να μοιάζουν με βαριά, δυσκίνητα οχήματα τα οποία δεν θα μπορούν να παρακολουθήσουν έγκαιρα τις Ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Θα έπρεπε, λοιπόν, να αντιμετωπιστεί το θέμα συνολικά και για τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και για τα πανεπιστήμια. Και αυτό δεν το λέω με καμία αίσθηση υπεροχής. Έχω επισκεφθεί πάρα πολλά Τ.Ε.Ι., έχω μιλήσει σε αυτά, έχω δει εξαιρετικές εγκαταστάσεις και σπουδαίους συναδέλφους εκεί οι οποίοι ενδεχομένως μπορεί να μην έχουν διδακτορικό. Δεν είμαι από τους θιασώτες τους άπορους πως επειδή κάποιος έχει διδακτορικό είναι οπωδήποτε και καλός επιστήμονας, ούτε ότι προσφέρει περισσότερα στην ανώτατη εκπαίδευση. Υπάρχουν άνθρωποι στα ΤΕΙ εκεί που μπορεί να μην έχουν ακόμη και πτυχίο Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος οι οποίοι ούμως έχουν στήσει εργαστήρια και υποδομές και έχουν βγάλει φοιτητές που -όσους ως επαγγελματίας στο εξάμηνο της πρακτικής τους εκπαίδευσης έχω γνωρίσει- είναι εξαιρετικού ήθους και έχουν πάρα πολύ υψηλό επίπεδο γνώσεων.

Αυτό θα μπορούσε κατά τη γνώμη μου να αξιολογηθεί πολύ σύντομα σε ένα τραπέζι διαλόγου ανάμεσα στο Υπουργείο στα ΤΕΙ και στα πανεπιστήμια και να γίνει η αξιολόγηση των ΤΕΙ με μια σταδιακή διαδικασία που δεν θα ξεπερνούσε κάποια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Η λογική της ονομαστικής αναβάθμισης που επιχειρείται δε νομίζω πως θα εξυπηρετήσει μακροπρόθεσμα τα ίδια τα ΤΕΙ. Ούτως ή άλλως δεν είμαι απ' αυτούς που υποστηρίζουν πως γίνεται μια πλήρης εξομοίωση. Μέσα από τον διοί το νόμο, αλλά και τους αδήριτους νόμους της αγοράς, παρ' όλο που ονομάζονται ανώτατα, θα υπάρχει μια σαφής ιεραρχική διάκριση ανάμεσα στους δύο αυτούς τομείς. Όχι μόνο γιατί κανείς μπαίνει στα πανεπιστήμια πιο δύσκολα, όχι μόνο γιατί σπουδάζει περισσότερα χρόνια εκεί, όχι μόνο γιατί ποσοτικά ή ποιοτικά τα προσόντα του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι αναβαθμισμένα στα πανεπιστήμια. Όχι μόνο γιατί η υλικοτεχνική υποδομή είναι καλύτερη αλλά και γιατί όπως ο ίδιος ο νόμος λέει, μεταπτυχιακά τμήματα οργανώνουν μόνο τα πανεπιστήμια. Υπάρχει μια σαφής διάκριση ανάμεσα σ' αυτούς τους δύο χώρους που όσο και αν προσπαθούμε να τους ονομάζουμε ισότιμους, δεν μπορεί να ισχύει στην πράξη. Και αυτό θα δημιουργήσει μια σειρά παρενέργειών και σύγχυσης στο μέλλον, η οποία θα προκαλέσει πολύ περισσότερα προβλήματα τα οποία θα χρειαστεί σύντομα ξανά να αντιμετωπίσουμε εδώ. Τέτοιου είδους παρενέργειες για παράδειγμα, αφορούν την ένταξη και την πρόσληψη των αποφοίτων στο δημόσιο. Θα μπορεί πολύ σύντομα κάποιος απόφοιτος των ΤΕΙ να διεκδικεί θέση ισότιμα με ένα πανεπιστημιακό απόφοιτο θέσεις του δημοσίου και δεν γνωρίζω τι μισθολογικές ή οικονομικές επιπτώσεις θα έχει αυτό. Θα δημιουργηθεί σύγχυση και την αντιτίτα της πράξης στην αγορά η οποία ως απόλυτος κριτής μπορεί να βρίσκεται τελικά λύσεις, καλό είναι ούμως να διασφαλίζονται οι όροι και οι συνθήκες της ταυτόχρονης παρουσίας διαφορετικών πτυχιούχων μέσα σε μια σκληρή ανταγωνιστική αγορά. Οι παρενέργειες αυτές θα υπάρχουν περισσότερο για τις δύο ειδικότητες που προανέφερα, τις πολυτεχνικές και τις γεωπονικές σχολές στις οποίες υπάρχει πλήρης ταύτιση αντικειμένου στα ΤΕΙ και τα ΑΕΙ.

'Άλλωστε, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι το γνωστικό αντικείμενο της πανεπιστήμης που καθορίζει το επίπεδο και όχι η ποιότητα των διδασκόντων. Ένας πανεπιστημιακός καθηγητής μπορεί να είναι ισότιμος ή και λιγότερο ικανός από έναν καθηγητή κατασκευών ενός ΤΕΙ. Δεν έχει σημασία ο τίτλος, αλλά το γνωστικό αντικείμενο είναι αυτό που καθορίζει αν ένα ίδρυμα μπορεί

να παρέχει πτυχία ανώτατης εκπαίδευσης ή όχι. 'Ένα τμήμα για παράδειγμα των ΤΕΙ δομικών έργων μπορεί κάλλιστα εξαιτίας του γνωστικού του αντικειμένου και των θεμάτων που ασχολείται, τα οποία ανταποκρίνονται σε διάφορα θέματα ανάτατου επιπέδου. Ένα τμήμα όμως, κομματικής ή αισθητικής, αντιλαμβάνεσθε πως δεν μπορεί να έχει τέσσερις κατηγορίες καθηγητών Α, Β, Γ, Δ που να διδάσκουν σε ανώτατο επίπεδο αυτό το απλό και πρακτικό επαγγελματικό αντικείμενο. Επομένως εκ του γνωστικού αντικειμένου θα μπορούσαμε ευκολότατα και πολύ σύντομα να ξεχωρίσουμε και να αξιολογήσουμε τα τεχνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και να τα κατατάξουμε απευθείας σε μια ενιαία, ισότιμη και σταθερή ανώτατη εκπαίδευση.

Επιπλέον πως τα επαγγελματικά δικαιώματα δεν θίγονται. Στην ουσία όμως, κανένα σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας δεν θα μπορούσε να αλλάξει ούτε να επηρεάσει τα επαγγελματικά δικαιώματα. Δημιουργεί όμως, προϋποθέσεις με βάση τις οποίες, στα ελληνικά, ή τα ευρωπαϊκά δικαστήρια ή στο Συμβούλιο Επικρατείας ανατρέχουν στη συνέχεια οι ενδιαφερόμενοι και τα διεκδικούν. Με τις αλλαγές που υπεισέρχονται στο νομοσχέδιο αυτό είμαι βέβαιος πως θα αλλάξουν πάρα πολλά πράγματα στα επαγγελματικά δικαιώματα εις βάρος κυρίων των επαγγελματικών χώρων που προανέφερα. Στις 25 Μαΐου στο Συμβούλιο της Επικρατείας συζητείται μια πολύ κρίσιμη προσφυγή του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος με θέμα τας επαγγελματικά δικαιώματα ανάμεσα σε αποφοίτους των ΑΕΙ και των ΤΕΙ που έχουν ακριβώς το ίδιο γνωστικό αντικείμενο. Και αν το προεδρικό διάταγμα 319/94 δεν αρκούσε μέχρι τώρα για να εξισώσει τα επαγγελματικά δικαιώματα, τώρα, με τη θέσπιση αυτού του νόμου πιθανότατα θα αρχίσει να ισχύει. Επομένως, ναι μεν ο νόμος δεν αναφέρεται στα δικαιώματα, στην πραγματικότητα όμως θα υπάρξουν σημαντικές αλλαγές.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω πως ο μόνος στόχος που θα έπρεπε κατά τη γνώμη μου να ακολουθήσουμε, είναι μια ποιοτική ενιαία και πραγματικά ισότιμη ανώτατη εκπαίδευση. Αυτό θα μπορούσε να γίνει μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα από μια μεικτή επιτροπή του Υπουργείου των πανεπιστημίων, και των ΤΕΙ που δεν κάθισαν ποτέ στο ίδιο τραπέζι. Όπως και στο διάλογο που ζητάμε για το ασφαλιστικό, αφού εξίσου σημαντικό είναι το θέμα της παιδείας, από το τραπέζι του διαλόγου να μη σηκωθούν αυτοί που συμμετέχουν, αν δεν βρεθεί μια λύση κοινή, μια λύση που θα μας οδηγήσει για πολλά χρόνια σε μια αφύπνιση, ομαλή και ουσιαστική αναβάθμιση των ΤΕΙ και όλης της ανώτατης εκπαίδευσης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ BENIZEΛΟΣ» για τα 80 χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα, εξήντα έξι μαθητές και μαθήτριες και έξι καθηγητές του 4^{ου} Γυμνασίου 'Αρτας, καθώς επίσης και σαράντα δύο μαθητές και μαθήτριες και 3 καθηγητές του Γυμνασίου Νέας Φιγαλείας Ηλείας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Σπηλιόπουλος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, η επιμονή σας στην κατάθεση και ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου σας εκθέτει ανεπανόρθωτα.

'Όσο για όλα αυτά που με τόσο στόμφο σήμερα υποστηρίζατε θα έλεγα ότι είναι χρήσιμο για όλους μας να μην υποστηρίζουμε πράγματα που δεν τα πιστεύουμε και ότι η υποκρισία έχει και αυτή τα όριά της. Οι κινητοποιήσεις όλων των εμπλεκομένων ακόμη και αυτών τους οποίους διατείνεστε ότι αναβάθμίζετε με το νομοσχέδιο αυτό, οι παρατίθεσις των Πρυτάνεων, που γίνονται τις τελευταίες ημέρες και οι αντιδράσεις όλων αποδεικνύουν του λόγου το αληθές.'

Αποτελεί κοινό μυστικό ότι αγνοώντας παντελώς το θέμα παρασυρθήκατε και παγιδευτήκατε από τους ίδιους τους στενούς συνεργάτες σας ως προς το συζητούμενο θέμα για να διαπράξετε στη συνέχεια και ένα δεύτερο, ένα ακόμη μεγαλύτερο

λάθος. Αναφέρομαι στην πρακτική των εκπτώσεων, των συμβιβασμών, αλλά και των αλλεπάλληλων αλλαγών που ακολουθήσατε όλο αυτό τον καιρό, σε μια προσπάθεια να συμβιβάσετε τα ασυμβίβαστα, δυστυχώς ευτελιζόμενος.

Δέκα χρόνια στο Κοινοβούλιο αυτό πρώτη φορά βρίσκομαι απέναντι σε ένα νομοσχέδιο τόσο ψευδεπίγραφο, τόσο φθηνό και τόσο τσαπατσούλικο. Και λυπάμαι που κάνω, κύριε Υπουργέ, τη διαπίστωση αυτή.

Το έχω πει πολλές φορές σε προηγούμενες ευκαιρίες πως σε μια περίοδο βαθιάς και πολύπλευρης κρίσης του εκπαιδευτικού μας συστήματος, δικαίωμά σας είναι να μην την αναγνωρίζετε την κρίση αυτή όμως τα στοιχεία από επίσημους οργανισμούς επιβεβαιώνουν και στην περίπτωση αυτή του λόγου το αληθές για την κατάσταση που επικρατεί στα εκπαιδευτικά πράγματα της χώρας μας: διαλέξατε τον εύκολο δρόμο του απλού διαχειριστή της κρίσης αυτής. Σας έχω πει ότι είναι λάθος σας τραγικό να αρνείστε το διάλογο που θα σας έδινε τη δυνατότητα να αναζητήσετε το σωστό και να μάθετε όλα αυτά που είναι προφανές ότι αγνοείτε. Θα ήθελα ακόμη ως προς το θέμα αυτό να σας θυμίσω ότι διάλογο δεν κάνουν αυτοί που φοβούνται το διάλογο και αυτοί που δεν έχουν επιχειρήματα.

Η προωθούμενη, κύριε Υπουργέ, ανωτατοποίηση των ΤΕΙ δεν θα λύσει κανένα από τα πραγματικά οξύτατα προβλήματα της τεχνολογικής εκπαίδευσης, ούτε βεβαίως θα τα αναβαθμίσει όπως προσχηματικά από την πλευρά σας υποστηρίζεται. Αντιθέτως η προώθηση μιας φορμαλιστικής ανωτατοποίησης, στο όνομα μιας βεβιασμένης προσαρμογής στις ευρωπαϊκές και διεθνείς συνθήκες –και αναφέρομαι στην διακήρυξη της Μπολώνια- κάνει περισσότερο προβληματικό, αλλά και θολό το τοπίο της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας, οδηγώντας το σε μια επικίνδυνη υποβάθμιση. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Γ' αυτό από την πρώτη στιγμή καταγγείλαμε ότι η επιχειρούμενη ανωτατοποίηση των ΤΕΙ είναι ονομαστική και όχι πραγματική. Άλλωστε το Υπουργείο Παιδείας αν ενδιαφέρονταν σοβαρά για το θέμα αυτό, επτά ολόκληρα χρόνια και δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια από την καθιέρωση του θεσμού με το νόμο 1404/83 θα προσπαθούσε στοιχειώδως να αντιμετωπίσει τα σημαντικότατα προβλήματα που τα απασχολούν, προετοιμάζοντας το έδαφος, όπως το θέμα του ανορθολογικού σχεδιασμού, των τρομακτικών ανιστήτων που υπάρχουν από ΤΕΙ σε ΤΕΙ, ένα θέμα για το οποίο σωπάτε ευσχήμως, αδικώντας κατάφωρα –και θα πρέπει να το πούμε αυτό με όλη τη δύναμη της φωνής μας- τα καλά ΤΕΙ της χώρας τα οποία διαθέτουν όλα τα απαιτούμενα για την ανωτατοποίησή τους χαρακτηριστικά.

Επίσης έχουμε τον κατακερματισμό και τις επικαλύψεις των γνωστικών αντικειμένων που ξεπερνούν σήμερα τις πενήντα ύστερα μάλιστα από την πρόσφατη ίδρυση νέων τμημάτων στα ΑΕΙ και στα ΤΕΙ. Από τα ογδόντα πέντε καινούρια τμήματα τα πενήντα έχουν γνωστικά αντικείμενα επικαλυπτόμενα μεταξύ των ΑΕΙ και των ΤΕΙ.

Επίσης έχουμε το θέμα της χαμηλής χρηματοδότησης, τις πάγιες ελλείψεις σε προσωπικό και τις ελλείψεις σε υποδομές.

Αλήθεια τώρα ανακαλύψατε όλα αυτά τα προβλήματα υποσχόμενος την αντιμετώπιση τους μέσα στην επόμενη εξαετία;

Αναφέρομαι ακόμη στο πρόβλημα του εκτάκτου εκπαιδευτικού προσωπικού που ξεπερνά τα εξήμισια χιλιάδες άτομα, το οποίο αγνοείται παντελώς αδιαφορώντας για τη συνεισφορά του στη λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Ακόμη ότι το συγκεκριμένο προσωπικό στην πλειοψηφία του διαθέτει αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα.

Να μιλήσουμε για το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων για μεγάλο αριθμό των αποφοίτων Τ.Ε.Ι. συγκεκριμένων ειδικοτήτων οι οποίοι βρίσκονται κυριολεκτικά «στον αέρα», από δική σας και πάλι ευθύνη; Αν δεν το γνωρίζετε, σας λέω ότι η συζήτηση του σχετικού προεδρικού διατάγματος 318/94 στο Συμβούλιο της Επικρατείας δεν προχωράει γιατί το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας ζήτησε δώδεκα φορές μέχρι τώρα αναβολή της συζήτησης αυτής, δείγμα του «μεγάλου» ενδιαφέροντός σας για το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων, που «καίει» την εκπαιδευτική κοινότητα και τους αποφοίτους των Τ.Ε.Ι.

Ανέφερα προηγουμένως, κύριε Υπουργέ, ότι η προωθούμενη

ανωταποίηση των Τ.Ε.Ι. είναι ονομαστική, φορμαλιστική και αποσκοπεί στην κακήν κακώς προσαρμογή του εκπαιδευτικού μας συστήματος, στη Διακήρυξη της Μπολώνια. Η σπουδή σας να ψηφιστεί το συγκεκριμένο νομοσχέδιο πριν από τη Συνδιάσκεψη της Πράγας που πραγματοποιείται σε λίγες ημέρες -το ανέφεραν αυτό και άλλοι συνάδελφοι προηγουμένως- αποκαλύπτει τους πραγματικούς σας στόχους. Ως προς το θέμα αυτό, όσο και αν προσπαθείτε να κρυφτείτε, όσο και αν υποκρίνεστε, δεν μπορείτε να κρύψετε την αλήθεια. Προχωράτε στα της Διακήρυξης της Μπολώνια, κοροϊδεύοντας τους πάντες και τα πάντα χωρίς να έχετε το πολιτικό θάρρος να αναγνωρίσετε αυτή σας την πορεία, με την οποία προσωπικά δεν διαφωνώ. Δεν μπορείτε όμως να κρύβεστε, δεν μπορείτε να κοροϊδεύετε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Σας εκθέτουν οι ίδιες οι αποφάσεις σας.

Η θεωρία σας για διαπιστωτικού χαρακτήρα απόφαση δεν πείθει κανέναν και θα σας έλεγα ακόμη να αφήσετε ήσυχη την ελληνική κοινωνία, την οποία τόσο συχνά επικαλείστε και να μην υποτιμάτε τόσο πολύ την κρίση και τη νοημοσύνη της. Σας τα είπτε πολύ σωστά πιο πριν ο κ. Ψαχαρόπουλος και πολλοί άλλοι εκλεκτοί συνάδελφοι.

Από εκεί και πέρα, κύριε Υπουργέ, η προσπάθεια μεταφοράς στη χώρα μας μηχανιστικών προτύπων που αφορούν χώρες με άλλα αναπτυξιακά δεδομένα, με αυστηρούς ρυθμιστικούς κανόνες της αγοράς και με εξελιγμένους θεσμούς της Δημόσιας Διοίκησης είναι ουτοπική, όχι μόνο γιατί τα πρότυπα που χρησιμοποιείτε είναι κακέτυπα, αλλά γιατί φτάσατε στο σημείο να καταφεύγετε ακόμη και σε υπερβολές σε σχέση με τα όσα συμβαίνουν ως προς το συζητούμενο θέμα στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, λέτε και εμείς δεν ξέρουμε τι γίνεται στη Μεγάλη Βρετανία με τα Polytechnics ή στη Γερμανία με τα Fachschulen. Είναι σαν να τα γνωρίζετε εσείς όλα και εμείς να ζούμε σε άλλο κόσμο και δεν ξέρουμε τι μας γίνεται! Δύο χρόνια μετεκπαιδεύτηκα στη Μεγάλη Βρετανία και ξέρω πολύ καλά τι γίνεται με τα Polytechnics.

Όλα αυτά βεβαίως γίνονται για να δημιουργήσετε, όπως έχω πει πολλές φορές, εντυπώσεις. Για μένα όμως υπάρχει και ένα άλλο θέμα, το θέμα της αντισυνταγματικότητας του συζητούμενου νομοσχέδιου. Διάβασα με προσοχή την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής. Είναι αποκαλυπτική. Θα έπρεπε να σας απασχολήσει, γιατί είναι βέβαιο ότι θα απασχολήσει πολύ σύντομα το Συμβούλιο της Επικρατείας με απρόβλεπτες για όλους συνέπειες και κυρίως για το εκπαιδευτικό προσωπικό και για τους αποφοίτους των Τ.Ε.Ι.

Υπάρχει επίσης και το θέμα της επιχειρούμενης απροκάλυπτης κομματικοποίησης των Τ.Ε.Ι. Είναι πρωτοφανές να συγκροτεί ο ίδιος ο Υπουργός τα εκλεκτορικά σώματα που θα κρίνουν τους πρωτοβάθμιους αλλά και τους αναπληρωτές καθηγητές. Τα ανέφερα και στην επιτροπή. Απαντήσατε ότι θα έπρεπε κάπως έτσι να ξεκινήσετε. Αυτά είναι πρωτοφανή πράγματα. Ουαί και αλίμονο, αν ο Υπουργός συγκροτεί εκλεκτορικά σώματα. Σας πληροφορώ ότι υπάρχουν πάρα πολλοί καθηγητές των Τ.Ε.Ι. που ανήκουν στο δικό σας κομματικό χώρο, οι οποίοι περιφέρονται δεξιά και αριστερά, διαλαλώντας το ρόλο που θα πάιξουν μέσα σε αυτά τα πενταμελή εκλεκτορικά σώματα. Ελέγχετε την πληροφορία, δεν θα χάσετε.

Τελειώνοντας, θα έλεγα, κύριε Υπουργέ, ότι είναι προφανές πως η ένταξη των Τ.Ε.Ι. στην ανώτατη εκπαίδευση δεν μπορεί να γίνει άκριτα, χωρίς αξιολόγηση. Η τακτική σας να αρνείστε αυτήν τη βασική αρχή της αξιολόγησης σας εκθέτει ιδιαίτερα.

Είναι αδιανότητο να εντάξεις ένα ίδρυμα, να εντάξεις τα Τ.Ε.Ι. στην ανώτατη εκπαίδευση χωρίς προηγουμένως να τα αξιολογήσεις. Πιστεύω ότι η τακτική σας αυτή -το είπα και προηγουμένως- αδικεί πρώτα και πάνω από όλα τον εαυτό σας αλλά και τα καλά Τ.Ε.Ι. της χώρας, εκείνα τα οποία για μένα θα μπορούσαν όχι μόνο ανώτατα αλλά ακόμη και πανεπιστημιακά ιδρύματα να γίνουν γιατί πληρούν όλες τις προϋποθέσεις. Σας διακατέχει μια ιστορική αντίληψη. Τα Τ.Ε.Ι., καλά κάνουν και δεν μιλούν, γιατί οι πρόεδροι τους πήραν την παράταση της θητείας τους που τους δώσατε και σας ευλογούν. Οι υπόλοιποι κάνουν συνδικαλισμό, δεν φωνάζουν, αλλά αυτό είναι το μεγα-

λύτερο αγκάθι, το μεγαλύτερο πρόβλημα. Η ένταξη των Τ.Ε.Ι. στην Ανώτατη Εκπαίδευση χωρίς αξιολόγηση είναι απαραδέκτη.

Αν πιστεύατε στην αξιολόγηση δεν θα καταργούσατε το σχετικό άρθρο του ν. 2083/92.

Εμείς είμαστε υπέρ της ανωταποίησης, αλλά με αξιολόγηση και κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Δεν ζούμε σε άλλο κόσμο. Ξέρουμε την ελληνική πραγματικότητα και τα λέμε αυτά γιατί θέλουμε πραγματικά να βοηθήσουμε τα Τ.Ε.Ι., γιατί πιστεύουμε ότι η θέση τους ανήκει στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, αλλά όχι έτσι άκριτα, χωρίς αξιολόγηση για λόγους σκοπιμότητας και λαϊκισμού.

Για τους λόγους αυτούς, όπως αντιλαμβάνεσθε, δεν ψηφίζουμε επί της αρχής το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όπως συμβαίνει στη ζωή όταν καθίσει η σκόνη των τρεχουσών αντιπαραθέσεων αυτό που θα μείνει είναι ότι κατ' ουσία -κατά τη γνώμη μου τουλάχιστον, για να μη φανεί ότι διερμηνεύω οποιονδήποτε- από το σύνολο των πτερύγων της Βουλής προέκυψε η αναγκαιότητα της ένταξης των Τ.Ε.Ι. στην ανώτατη εκπαίδευση της χώρας. Οι διαφωνίες που εγέρθηκαν αφορούν θέματα μεθόδου ή αφορούν θέματα στα οποία νομιμοποιείται και δικαιολογείται διαφορετική οπτική και επομένως μπορούμε να θεωρούμε ότι αναφερόμαστε σε έναν κοινό τόπο, σε ένα κοινό ζητούμενο που είναι η ολοκλήρωση της διάρθρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης με τους δύο της τομείς, δηλαδή, από τη μια μεριά τα πανεπιστήμια και από την άλλη ο τεχνολογικός τομέας.

Θα ήθελα απλώς στη δευτερολογία μου αυτή να δώσω συγκεκριμένες διευκρινίσεις και απαντήσεις σε ζητήματα που έχουν τεθεί, τα οποία είναι σκόπιμο και χρήσιμο να κωδικοποιήσουμε για τη μετέπειτα συζήτηση τις υπόλοιπες μέρες του κοινοβουλευτικού μας έργου.

Προκαταρκτικά, όμως, θέλω να πω ότι ο διάλογος που έχει συμβεί και έχει μεσολαβήσει, ήταν ουσιαστικός, έγινε με όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές. Ο διάλογος αυτός έκινήσε στις 23 Αυγούστου 2000 από την ομόφωνη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που κατετέθη σε όλους τους φορείς ως η βάση της νομοθετικής μας πρωτοβουλίας. Άλλα θα αδικούσα πάρα πολύ όλους και εσάς, κύριε Σπηλιόπουλε -ως τον τελευταίο ομιλητή σας διαλέγω- αν θεωρήσουμε ότι ένας διάλογος σε ένα θέμα αποκτά υπόταση πάντα μόνο όταν μορφωφοιείται η τελική του πρόταση. Στην πραγματικότητα αν μελετήσετε, είτε τα Πρακτικά της Βουλής πέρσι περίπου τέσσαρα εποχή είτε το 1995 είτε σε αλλεπάλληλες συζητήσεις, θα δείτε ότι εδώ υπάρχει μία ωρίμανση ενός μακρού διαλόγου δεκαοκτώ ετών που περιλαμβάνει και τους οκτώ τελευταίους μήνες, στους οποίους πραγματοποιείται με τους συγκεκριμένους όρους που είχε η ομόφωνη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Νομίζω ότι έγινε σε όλους φανερό ότι τα Τ.Ε.Ι. εντάσσονται στην ανώτατη εκπαίδευση, στην οποία δικαιωματικά ανήκουν, ως το δεύτερο σκέλος, ως ο δεύτερος τομέας στους διακριτούς ρόλους αυτών των δύο πλέον τμημάτων της ενιαίας ανώτατης εκπαίδευσης.

Θα ήθελα να ξεκαθαρίσω -και νομίζω ότι ο κ. Βούγιας δεν είναι πια εδώ- ότι δεν πρέπει να δημιουργούμε συγχύσεις και δεν επιτρέπεται να περιφρονούμε το νομοθετικό έργο που η Βουλή επιτελεί. Είναι αδιανότητο να λέσι εκείνης ότι ο νόμος είναι μία σύμβαση, η οποία δεν δεσμεύει κανέναν και η οποία αφήνει ανοικτά όλα τα πεδία την ώρα που είναι μέλος ενός κυριαρχού σώματος που νομιμετεί, αίροντας έτσι και το νόημα της λαϊκής κυριαρχίας και το νόημα του κοινοβουλευτικού έργου.

Άλιμον εάν η Βουλή είναι ένα προσχηματικό θέατρο για να ανταλλάσσονται απόψεις προφανώς για τα μέσα ενημέρωσης. Λυπάμαι που δεν είναι εδώ, γιατί θα ήθελα να τα πω μπροστά σου, αλλά η Βουλή νομιμετεί για να δημιουργήσει κανονιστική

τάξη για όλους τους θεσμούς, για όλες τις εκφάνσεις του νομικού μας πολιτισμού, της νομικής μας υπόστασης και των σχέσεων των θεσμών και των ανθρώπων ανάμεσά τους.

Άρα, λοιπόν, η νομοθεσία μας επ' αυτού που ήταν εξ αρχής καθαρή -αλλά ακούσαμε με πολύ μεγάλη προσοχή τις παρατηρήσεις όλων- με αυτό που κατετέθη σήμερα, εάν υποθέσουμε ότι δεν ήταν απόλυτα καθαρή για τα επαγγελματικά δικαιώματα -είναι στην τρίτη σελίδα των σημερινών αναδιατυπώσεων που έχουν κατατεθεί- είναι απόλυτα ρητή και κατηγορηματική. Διασαφηνίζει απόλυτα αυτό που εξ αρχής είπαμε και εξ αρχής επιδιώξαμε. Δηλαδή, ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα πριν και μετά δεν αλλάζουν, η νομιμοποιητική βάση έκδοσής τους παραμένει η ίδια και επομένως, δεν μπορεί να θεωρεί θέμα επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Είναι αδιανότητο να λέμε ότι η Βουλή, που καλείται να ψηφίσει, μετά μάλιστα τη σύμπραξη όλων των πλευρών μέσα από το γόνιμο διάλογο στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων αλλά κι εδώ, που έχει ρητή και σαφή περιγραφή, θεωρείται ότι είναι οιονεί ένα θέστρο, το οποίο δεν αφορά κανέναν. Αφορά στην ελληνική πολιτεία εν συνόλω και αυτό το έργο επιτελεί η Βουλή, γι' αυτό είναι και το πιο κυρίαρχο, το πιο ουσιώδες και το πιο βαρύ σώμα που έχει ο ελληνικός λαός για να εκφράσει τη βούλησή του.

Άρα, λοιπόν, στο θέμα που ετέθη από τον κ. Βούγια όσον αφορά στα επαγγελματικά δικαιώματα, στο σημείωμα στη σελίδα 3 που έχετε, στο σημείο 12 που αφορά στην παράγραφο 6 του άρθρου 6 του νομοσχεδίου με β', γ' στοιχεία είναι απόλυτων δεσμευτική, κατηγορηματική η νομοθεσία που δημιουργεί το πλαίσιο στο οποίο δεν υπάρχει αμφιβολία πως ό,τι είπαμε εξαρχής ότι είναι μια εκπαιδευτική νομοθεσία που δεν θίγει τα επαγγελματικά δικαιώματα τα οποία παραμένουν πριν και μετά τα ίδια, δεσμεύει την ελληνική πολιτεία.

Να διώξουμε, λοιπόν, αυτήν τη σκιά πάνω από το νομοθέτημα και να διώξουμε αυτήν τη σκιά πάνω από τη Βουλή των Ελλήνων.

Δεύτερον, υπάρχει μια ουσιώδης αντίφαση, την οποία επεσήμανα και στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και είναι αντίθετη από αυτό που ειπώθηκε, ότι χρησιμοποιούμε γλώσσα κρυπτική. Είναι η ευθεία γλώσσα που χρησιμοποιήσαμε και στην πολιτική μας πρακτική και στη νομοθεσία μας και γι' αυτό αναδεχόμαστε απόλυτως το βάρος της ευθύνης της νομοθεσίας. Είναι ακριβές ότι ανοίγουμε το δρόμο για τα Τ.Ε.Ι., όπως όφειλε να κάνει η ελληνική πολιτεία για τη σύμπραξη και τη συνδιοργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών είτε με τα ελληνικά πανεπιστήμια είτε με ομοταγή πανεπιστήμια του εξωτερικού. Άλλα είναι γεγονός ότι δεν αναγνωρίζουμε σε αυτήν τη νομοθεσία τη δυνατότητα πραγματοποίησης αυτοτελών μεταπτυχιακών σπουδών και απόδοσης διδακτορικών τίτλων. Εμείς θεωρούμε ότι με αυτό το βήμα, το οποίο το αποσαφηνίζουμε ακόμη περισσότερο σήμερα, στην αναδιατύπωση -στοιχείο α', της παραγράφου 2, το δεύτερο εδάφιο- όπου λέμε επί λέξει ότι στο πλαίσιο αυτό τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού τομέα έχουν σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του ν. 1404, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, την ευθύνη του σχεδιασμού και της οργάνωσης των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα και την αρμοδιότητα για τη χορήγηση των μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων.

Τι σημαίνει αυτή η αναδιατύπωση; Ότι συμπεριλαμβάνεται με οργανικό τρόπο στο άρθρο αυτό η παράγραφος 13 του άρθρου 5 που είχατε ήδη όλοι υπόψη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Διαβάστε και λίγο παρακάτω.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Να σας τη διαβάσω, κύριε Σπηλιόπουλε, όλη την παράγραφο: «Τμήματα Τ.Ε.Ι. μπορούν να συμπράττουν στη λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών που διοργανώνονται σε πανεπιστήμια εσωτερικού ή ομοταγή εξωτερικού με τη συμμετοχή σ' αυτά επιστημονικού προσωπικού με τη διάθεση χώρων και εγκαταστάσεων». Και δεύτερον: «Τμήματα Τ.Ε.Ι. τα οποία πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται από τα οικεία όργανα αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαί-

δευσης μπορούν, με εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για τη διεξαγωγή των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, να συνδιοργανώνουν διατμηματικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών με πανεπιστήμια εσωτερικού ή ομοταγή εξωτερικού». Και τρίτον: «Οι τίτλοι σπουδών στις παραπάνω περιπτώσεις χορηγούνται από τα πανεπιστήμια. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου αυτής».

Με λίγα λόγια, το πλαίσιο σύμπραξης και συνδιοργάνωσης μεταπτυχιακών υπάρχει για τα Τ.Ε.Ι. με απόλυτη καθαρότητα και αφορά στα πανεπιστήμια τα δικά μας, όπως αφορά και πανεπιστήμια ομοταγή του εξωτερικού.

Και είναι φυσικό ότι μέσα απ' αυτήν τη διαδικασία αποκτάται η τεχνογνωσία και η δυνατότητα μιας ολοκλήρωσης προς αυτήν την κατεύθυνση. Προς αυτήν την ολοκλήρωση θα αποσκοπεί και η πολιτική προσωπικού που θα έρθει. Όμως αποσαφηνίζουμε ακόμη περισσότερο, γιατί οι καθαρές τοποθετήσεις είναι η δύναμη της πολιτικής μας. Προσδιορίζουμε -είχα επιχειρηματολογήσει αναλυτικά γιατί- ότι η τεχνολογική έρευνα την οποία διεξάγουν τα ΤΕΙ ορίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 1514/85, που, όπως γνωρίζετε, είναι αυτήν τη στιγμή ο ισχύων νόμος της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας που αφορά την ανταγωνιστική ένταξη στη διεκδίκηση των προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας.

Κατά τούτο εμείς θεωρούσαμε ότι αυτή η περιγραφή διευκολύνει την ανταγωνιστικότητα των ΤΕΙ και τη δυνατότητά τους να εισέλθουν σε αυτό το παιχνίδι, γιατί εμείς πράγματι πιστεύουμε ότι τα ΤΕΙ είναι σε θέση -και πολλά τμήματά τους σε καλύτερη θέση από αυτήν που κάποιοι φαντάζονται- να διεκδικήσουν αυτήν την προοπτική. Ωστόσο από τη στιγμή που αυτό μπορεί να θεωρηθεί περιοριστικό και το ότι μια αλλαγή της νομοθεσίας μπορεί να αφήσει μια εκκρεμότητα, προχωρούμε την αναδιατύπωση, ότι τα ΤΕΙ διεξάγουν τεχνολογική έρευνα όπως αυτή ορίζεται με τις διατάξεις της περιπτώσης ισχύου του άρθρου 2 κλπ όπως εκάστοτε ισχύουν. Προχωρούμε στην εξής αναδιατύπωση: Τα ΤΕΙ διεξάγουν κυρίως τεχνολογική έρευνα όπως εκάστοτε ορίζεται αυτή ώστε να είναι ανοικτό το πεδίο σε κάθε διαφορετικό ορισμό που ενδέχεται να πολιτεία να προχωρήσει στο πεδίο της έρευνας.

Τρίτον πολιτική προσωπικού: Εδώ υπήρξε μια αντιφατική εστίαση. Και είναι αντιφατικό από τη μια πλευρά να με εγκαλείτε, γιατί δεν αναγνωρίζουμε στα ΤΕΙ αυτοτελή μεταπτυχιακά και τη δυνατότητα χορήγησης μεταπτυχιακών τίτλων και από την άλλη να ζητάτε αξιολόγησή τους εάν είναι ικανά να είναι ανώτατα ιδρύματα. Αν είναι δυνατόν αυτό το σχήμα να προστίσει μια συνεκτική πολιτική για την ανώτατη εκπαίδευση! Τη μια στιγμή να λες ότι δεν πρέπει να τους αναγνωρίσεις το καθεστώς του ανώτατου ιδρύματος και την ίδια στιγμή να εγκαλείς γιατί αυτό το ίδρυμα που δεν θέλεις να αναγνωρίσεις καν ως ανώτατο δεν του δίνεις το δικαίωμα να χορηγεί διδακτορικά.

Δεν μπαίνουμε σε αυτήν την αντίφαση, γιατί εμείς πιστεύουμε βαθιά στα ΤΕΙ και στις δυνατότητές τους. Θεωρούμε ότι αυτή η ισορροπία της διασφάλισης της τεχνογνωσίας των μεταπτυχιακών και της έρευνας είναι αυτό που τα ίδια τα στελέχη των ΤΕΙ γνωρίζουν ότι είναι η πρόκα τους, η δυναμική τους και η δύναμη τους.

Γιατί, λοιπόν, λέτε το ίδιο ακριβώς και για την πολιτική προσωπικού; Αν αναγνωρίζουμε στην έννοια ανώτατο ίδρυμα κάτι, αυτό είναι ότι το προσωπικό πρέπει να συσσωματώνει τις νέες γνώσεις, να πιστοποιείται γι' αυτό για να μπορεί να τις αναπαράγει. Κατά τούτο η έννοια της κρίσης είναι οργανικό συστατικό κάθε πολιτικής στην ανώτατη εκπαίδευση και ουδείς θεώρησε ποτέ -υπάρχουν πανεπιστημιακοί ανάμεσά μας στα έδρανα της Βουλής- ότι όταν αναπληρωτής καθηγητής πάει να κριθεί για πρώτη βαθμίδα υφίσταται μείωση. Δηλαδή θα θεωρούμε φυσική την κρίση για τη πανεπιστήμια και αφύσικη για τα ΤΕΙ; Δεν δεχόμαστε αυτήν την υποβάθμιση για τα ΤΕΙ, γιατί εμείς πιστεύουμε στους καθηγητές των ΤΕΙ στα προσόντα τους και στη δύναμη τους. Πιστεύουμε και στα κίνητρα που δίνουμε.

Είμαστε σίγουροι ότι θα τα αξιοποιήσουμε.

Η θέση της Κυβέρνησης ήταν σαφής, σε αντίθεση με τη θέση που κατετέθη από τους πρυτάνεις και από τις θέσεις που αναπτύχθηκαν στη συζήτηση. Η θέση είναι ότι τα ΤΕΙ θα έχουν σαν οργανικό τους πλεονέκτημα ακριβώς την υπόστασή τους ως ιδρύματα του εφαρμοσμένου τεχνολογικού τομέα της επιστήμης. Εκεί ακριβώς είναι η δυναμική τους. Κατά τούτο η περιγραφή μας από τον Αύγουστο του 2000 και από τις θέσεις μας του 1992 για το μη «πανεπιστημιακό», σημαίνουν ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δεν αποσκοπεί να εντάξει τα ΤΕΙ στα πανεπιστήμια. Είναι πράγματι περιγραφικός ορισμός. Είναι ορισμός της πολιτικής μας βούλησης. Εμείς δεν θέλουμε τίποτα να σκιάζει την καθαρότητα της πολιτικής μας για τα ΤΕΙ. Ζητήθηκε απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής, από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας και ενστάσεις περί του όρου εξέφρασαν και η Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και η κ. Δαμανάκη.

Γ' αυτό εμείς λέμε καθαρά στην εισηγητική έκθεση, όπου περιγράφεται η πολιτική βούληση και η αντίληψή της για το ρόλο των ΤΕΙ, ότι παραμείνει ο όρος «μη πανεπιστημιακό», ως έκφραση της δικής μας πολιτικής αντίληψης, ότι τα ΤΕΙ δεν πρέπει να γίνουν πανεπιστήμια.

Στα άρθρα όμως ο όρος «μη πανεπιστημιακός» θα εξαιρεθεί,

ακριβώς γιατί εμείς δεν βλέπουμε σε έναν περιγραφικό ορισμό τίποτε άλλο και τίποτε που να αξίζει την οποιαδήποτε περίσπαση γύρω από το ουσιώδες που είναι το ζητούμενο και το οποίο με κάθε τρόπο επιβάλλουμε και υπηρετούμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως συμφωνήσαμε προηγουμένως, θα συνεχίσουμε τη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου την προσεχή Δευτέρα και βεβαίως αν μας μείνει χρόνος θα μπούμε και στα άρθρα και θα ολοκληρώσουμε την Τρίτη.

Δέχομαι στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.38' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 10 Μαΐου 2001 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής, με πρωτοβουλία του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστα Καραμανλή σε επίπεδο Αρχηγών κομμάτων με θέμα: «Η κοινωνική και οικονομική κατάσταση της χώρας», σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας της Βουλής.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

